

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΔΙΕΘΝΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ
ΣΠΟΥΔΕΣ
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τα Διεθνή Διοικητικά
Δικαστήρια και η Συμβολή τους
στο Διεθνές Δίκαιο

Επιβλέπων: Καθηγητής Στ. Περράκης

Εισηγητής: Παπαδόπουλος Βασίλειος Μιχαήλ (ΑΜ: 1214Μ012)

Τις θερμότερες ευχαριστίες μου στο Διευθυντή του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του τμήματος ΔΕΠΣ του Παντείου Πανεπιστημίου 2014-15 και επιβλέποντα της εργασίας μου, καθηγητή κ. Στέλιο Περράκη, καθώς και σε όλους τους καθηγητές και διδάσκοντες κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A.Εισαγωγή.....8

1.Η νομική σχέση μεταξύ των Διεθνών Οργανισμών και των υπαλλήλων
τους.....9

2.Ασυλίες.....11

B.Παρουσίαση των Διεθνών Διοικητικών

Δικαστηρίων.....15

Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια εντός του Συστήματος των Ηνωμένων Εθνών

I.Τα Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια του ΟΗΕ

Εισαγωγικά..... 15

Το ανεπίσημο σύστημα απονομής δικαιοσύνης του ΟΗΕ.....16

1. Προ μεταρρύθμισης..... 16

2. Μετά τη μεταρρύθμισή.....17

Το επίσημο σύστημα απονομής δικαιοσύνης

Το προ μεταρρύθμισης σύστημα..... 18

1. Πειθαρχικές υποθέσεις.....18

2. Μη πειθαρχικές υποθέσεις.....19

3. Το Παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο (UNAT)..... 20

α. Ιστορικό.....	20
β. Δικαιοδοσία και παραδεκτό.....	21
γ. Ορισμός Δικαστών.....	22
δ. Διαδικασία.....	23
 Το Νέο Σύστημα Εσωτερικής Απονομής Δικαιοσύνης των Η.Ε.....	23
Πειθαρχικές Υποθέσεις.....	27
Μη πειθαρχικές Υποθέσεις.....	27
 Το Διοικητικό Πρωτοδικείο των Η.Ε.....	28
Το Διοικητικό Εφετείο των Ηνωμένων Εθνών.....	32
Γενικές Παρατηρήσεις.....	33
Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη.....	33
Γραφείο Νομικής Υποστήριξης Προσωπικού.....	34
 II.Το Διοικητικό Δικαστήριο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας.....	34
 III.Το Διοικητικό Δικαστήριο της Παγκόσμιας Τράπεζας.....	36
IV.Το Διοικητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.....	37
 Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια Εκτός Συστήματος Η.Ε	
Εισαγωγικά.....	38
 I.Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	39
Εισαγωγικά.....	39
Ιστορικό.....	40
Το Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της ΕΕ.....	41
Μορφολογικά Χαρακτηριστικά.....	42

Ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου.....	42
Οι αρμοδιότητες του Δικαστηρίου.....	42
Η σύνθεση του Δικαστηρίου.....	43
Παραπομπή και Συνεκδίκηση υποθέσεων.....	44
Η Διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης.....	45
Η Δυνατότητα Φιλικού Διακανονισμού των διαφορών.....	46
Έκδοση Αποφάσεων.....	47
Έκτακτα Ένδικα Μέσα: Τριτανακοπή, Ερμηνεία και Αναθεώρηση Αποφάσεων.....	48
Αναίρεση αποφάσεων του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης στο Γενικό Δικαστήριο.....	49
Αναπομπή υποθέσεων από το Γενικό Δικαστήριο στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης.....	50
Αναθεώρηση αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου της Ε.Ε.....	50
Κοινοτική Δικαιοσύνη και Συνθήκη της Λισσαβόνας.....	52
II. Το Διοικητικό Δικαστήριο του Συμβουλίου της Ευρώπης.....	53
Εισαγωγικά.....	53
Ιστορικό.....	53
Ο Θεσμός.....	54
Λειτουργία	55
Διαδικασία.....	56
Έκδοση αποφάσεων.....	60

Γ. Η συμβολή των Διεθνών Διοικητικών Δικαστηρίων στο Διεθνές Δίκαιο.

Μία κριτική προσέγγιση.....63

Ρόλος και συμβολή των διεθνών διοικητικών δικαστηρίων και δικαιοδοτικών οργάνων των Η.Ε

Η Μεταρρύθμιση στο εσωτερικό σύστημα απονομής δικαιοσύνης του Ο.Η.Ε

Γενικές Παρατηρήσεις στο Παλαιό Σύστημα Εσωτερική Δικαιοσύνης.....64

Δικαίωμα σε Έφεση.....65

Πρόσβαση σε νομική υποστήριξη και εκπροσώπηση.....65

Βελτιώσεις του Νέου Συστήματος

1. Στις Πειθαρχικές Υποθέσεις.....66

2. Στις μη πειθαρχικές υποθέσεις.....67

Δικαστική Εμπειρία.....68

Δικονομικά..... 68

Νομολογία Παλαιού Διοικητικού Δικαστηρίου.....69

Νομολογία των Νέων Διοικητικών Δικαστηρίων του ΟΗΕ..... 71

Ο ρόλος του Διοικητικού Δικαστηρίου της ΔΟΕ.....73

Γενικός Προβληματισμός..... 75

Συμβολή των Δικαστηρίων της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς

Νομισματικού Ταμείου.....78

Ρόλος και Συμβολή των Διεθνών διοικητικών δικαστηρίων περιφερειακών οργανισμών

Το έργο του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....81

Επιλογή νομολογίας.....	82
Γενικές Παρατηρήσεις.....	85
Το έργο του Διοικητικού Δικαστηρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης.....	87
Συμπεράσματα επί του Δικαστηρίου.....	89
Δ.Επίλογος.....	90
Ε. Βιβλιογραφία.....	95

Εισαγωγή

Οι Διεθνείς Οργανισμοί στο σημερινό κόσμο αποτελούν τεράστιες, εξαιρετικά ανεπτυγμένες, οντότητες, με σημαντικότερο ρόλο στο διεθνές γίνεσθαι. Το έργο που έχουν να επιτελέσουν είναι επίσης αναλόγων διαστάσεων. Αναλαμβάνουν τη διατήρηση της ειρήνης, την καταπολέμηση της φτώχειας, την ομαλότητα της οικονομικής ζωής των κρατών, την υπεράσπιση των αδυνάτων, την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κ.α.

Αποτελούν λοιπόν θεματοφύλακες οποιουδήποτε τομέα του ανθρώπινου βίου. Όμως, μπορεί να προβληματιστεί κανείς όπως οι αρχαίοι Ρωμαίοι, “*Quis custodiet ipsos custodies?*” («Ποιος μας φυλάει από τους ίδιους τους φύλακες;») Τι συμβαίνει όταν , άνθρωποι που βρίσκονται καθημερινά στο εσωτερικό αυτών των οργανισμών, έρχονται αναγκαστικά σε τριβή μαζί τους; Όταν είναι αναγκασμένοι να αναζητήσουν νομική προστασία κατά πιθανών παραβάσεων, που ως υποκείμενα έχουν τους ίδιους τελικά, τους οργανισμούς και τις διοικήσεις τους; Τότε θα κατανοήσει κανείς τελικά την ανάγκη ύπαρξης δικαιοδοτικών μηχανισμών μέσα στους ίδιους τους οργανισμούς.

Η αναγκαιότητα λοιπόν μιας τέτοιου είδους έννομης προστασίας, δημιούργησε τα διοικητικά δικαστήρια των Διεθνών Οργανισμών. Οι θεσμοί αυτοί είχαν ως αφετηρία το Διεθνές Διοικητικό Δικαστήριο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) στη Γενεύη, καθώς και το Δικαστήριο της ΚτΕ που ιδρύθηκε το 1927. Δημιουργήθηκαν στην περίοδο της ανάπτυξης μετά τον πόλεμο, στα πλαίσια

διεθνών οργανισμών με κύρια αποστολή, να επιλύουν τις διαφορές που προκύπτουν ανάμεσα στη διοίκηση των εν λόγω οργανισμών, και του προσωπικού τους. Αν και κάποια χρονική στιγμή αμφισβητήθηκε το κατά πόσο πρόκειται για διεθνή δικαιοδοτικά όργανα, τελικώς, τα δικαστήρια αυτής της δικαιοδοτικής κατηγορίας θεωρούνται διεθνή.¹

Η νομική σχέση μεταξύ των Διεθνών Οργανισμών και των υπαλλήλων τους

Οι Διεθνείς οργανισμοί γενικότερα, καθώς και τα Ηνωμένα Έθνη ειδικότερα, αποτελούν τεράστιες δομές, που συχνά εκτείνονται σε όλο τον κόσμο. Στο εσωτερικό τους όπως είναι φυσικό, αναπτύσσεται και εξελίσσεται μια ξεχωριστή έννομη τάξη. Είναι λοιπόν εξέχουσας σημασίας, για κάποιον που μελετάει το εσωτερικό σύστημα τους για την απονομή δικαιοσύνης, να διερευνήσει τις έννομες σχέσεις, τις νομικές πράξεις και τις πηγές του δικαίου στο εσωτερικό των Διεθνών Οργανισμών και των Ηνωμένων Εθνων.

Η έννοια «Υπάλληλος Διεθνούς Οργανισμού» εμπεριέχει ως κύριο χαρακτηριστικό της, την ανεξαρτησία κατά την άσκηση των καθηκόντων αυτού του τελευταίου. Οι απαρχές του όρου αυτού εντοπίζονται στο Διεθνές Ίδρυμα Γεωργίας το μακρινό 1905.

Ο λειτουργός αυτός, θα πρέπει να εμφορείται από τις αρχές του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της ανιδιοτέλειας, του σεβασμού της διαφορετικότητας και πάνω από όλα να είναι αμερόληπτος και να μην επιτρέπει να επηρεάζεται στο έργο του από τις εκάστοτε συνθήκες.

¹ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης,Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη,2014

Από την εποχή της ΚτΕ ακόμα, θεωρήθηκε ότι κάποιος, εφόσον αναλαμβάνει να φέρει εις πέρας το συγκεκριμένο ρόλο, απεκδύεται την εθνικότητα από την οποία προέρχεται και γίνεται υπηρέτης του κοινού συμφέροντος και της Κοινωνίας των Εθνών.²

Η αντίληψη αυτή, ενσωματώθηκε άλλωστε και στο Χάρτη των Η.Ε, καθώς εκεί ορίζεται πως «ο Γενικός Γραμματέας όπως και τα μέλη του προσωπικού της Γραμματείας κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, δε θα πρέπει να αποζητούν οδηγίες από καμία κυβέρνηση ή οποιαδήποτε άλλη αρχή ξένη προς τον οργανισμό. Θα απέχουν από κάθε πράξη, που μπορεί να επηρεάσει τη θέση τους ως διεθνών υπαλλήλων, υπόλογων μόνο προς τον Οργανισμό»³

Άμεση συνέπεια αυτού του καθεστώτος των διεθνών υπαλλήλων των Η.Ε είναι πως οι εργασιακές τους σχέσεις με τον Οργανισμό δε διέπονται από το εκάστοτε εγχώριο, εργασιακό Δίκαιο. Κάτι τέτοιο, είναι φυσικό ότι θα επηρέαζε την ανεξάρτητη υπόσταση τόσο των Υπαλλήλων, όσο εντέλει, και του ίδιου του Οργανισμού. Για το λόγο αυτό, οι εν θέματι σχέσεις υπάγονται σε ένα ξεχωριστό, πιο σύνθετο, σύνολο κανόνων Δικαίου και αξιολογούνται με βάση αυτό, αντίστοιχα, από ανεξάρτητους δικαιοδοτικούς μηχανισμούς

Νομικές Πράξεις οι οποίες ρυθμίζουν τις έννομες σχέσεις στο εσωτερικό των Διεθνών Οργανισμών αποτελούν:

Πρωταρχικά, η σύμβαση εργασίας που συνάπτεται μεταξύ υπαλλήλου και οργανισμού. Πέραν αυτού, ειδικά σε ό,τι αφορά τα Ηνωμένα Έθνη, πρωτεύουσα θέση έχουν: ο Χάρτης των Η.Ε, πολλές σχετικές επιμέρους συμφωνίες που συνάπτει η Γενική Γραμματεία, αποφάσεις της γενικής συνέλευσης, οι Κανονισμοί υπηρεσιακής κατάστασης και οι Κανόνες περί Προσωπικού των Η.Ε που εδράζονται στον ίδιο το Χάρτη.⁴

² S. Battini, Political Fragmentation and Administrative Integration: the Role of the International Civil Service, *in* Esperia Publication LTD, London (Ed.), United Nations Administrative Tribunal Conference, International Administrative Tribunals in a Changing World (2007)

³ αρ.100 παρ 1 Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών

⁴ αρ.101 Χάρτης Ηνωμένων Εθνών

Οι ρυθμίσεις, ωστόσο, που διέπουν την εκάστοτε έννομη σχέση εργασίας, υφίστανται μια ποιοτική διαφοροποίηση. Νοείται παραδείγματος χάριν, πως οι όροι του συμβολαίου έρχονται σε δεύτερη μοίρα, εάν προσκρούσουν σε κάποια ρητή ρύθμιση των καταστατικών νομικών πράξεων, στις οποίες θεσμοθετείται το εσωτερικό Δίκαιο των Ηνωμένων Εθνών.

Μεγάλη σημασία έχει επίσης το Δίκαιο των Συμβάσεων, το Διοικητικό Δίκαιο, το Δίκαιο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Δίκαιο των Διεθνών Οργανισμών και το Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο.

Τα δε καταστατικά των Δ.Ο είναι, αρκετά συχνά, ελάχιστα διαφωτιστικά για τους αποφασίζοντες Δικαστές, ως προς το εφαρμοστέο Δίκαιο.

Λόγω των ιδιαιτεροτήτων των Δ.Ο όμως, κυρίαρχο ρόλο φαίνεται να παίζει στο εσωτερικό τους το Διεθνές Διοικητικό Δίκαιο παρά το Εργατικό.⁵

Ασυλίες

Το μεγάλο στοίχημα για τη λειτουργία των Διεθνών Οργανισμών, και φυσικά ανάμεσα σ' αυτούς συμπεριλαμβάνονται και τα Η.Ε, είναι η ανεξαρτησία των ίδιων και των προσώπων που τους απαρτίζουν κατά την επιτέλεση του έργου τους. Για το σκοπό αυτό έχουν θεσπιστεί και οι ασυλίες τις οποίες απολαμβάνει το προσωπικό τους.

Οι ασυλίες είναι εξαιρετικά σημαντικές, καθώς το προσωπικό των Διεθνών οργανισμών βρίσκεται σε πολλές διαφορετικές χώρες με πολλά διαφορετικά συστήματα⁶.

Θεωρήθηκε πως κατά κοινή ομολογία η υπαγωγή του προσωπικού και των υπηρεσιών των Δ.Ο στα κατά τόπους αρμόδια δικαστήρια των χωρών, θα

⁵ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati, Leiden University 2010

⁶ The De Merode Decision, and its influence upon international administrative law, Robert A. Gorman- The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

έπληττε σαφώς την ανεξάρτητη υπόστασή τους. Παρατηρείται δε, ως δεδομένη, η τάση των κρατών να επιδιώκουν να «εκδύσουν» αυτούς τους τελευταίους από τις ασυλίες που τους προστατεύουν.⁷

Γι αυτούς λοιπόν τους λόγους, οι εν θέματι απολαμβάνουν ασυλίας σε μία ευρεία γκάμα περιπτώσεων στις οποίες περιλαμβάνονται και οι εργασιακές σχέσεις.

Το άρθρο 105 του ΧΗΕ θεσμοθετεί τις ασυλίες των υπαλλήλων των Ηνωμένων Εθνών ενώπιον των Δικαστηρίων.

«1. Ο Οργανισμός απολαμβάνει στο έδαφος καθενός από τα Μέλη του τα προνόμια και τις ατέλειες που είναι αναγκαία για να εκπληρώνει τους σκοπούς του.

2. Οι αντιπρόσωποι των Μελών των Ηνωμένων Εθνών και οι υπάλληλοι του Οργανισμού θα απολαμβάνουν επίσης τα προνόμια και τις ατέλειες που τους είναι αναγκαία για να ασκούν εντελώς ανεξάρτητα τα καθήκοντά τους σε σχέση με τον Οργανισμό.

3. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να κάνει συστάσεις αποβλέποντας στον καθορισμό των λεπτομερειών για την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 αυτού του Άρθρου ή μπορεί να προτείνει στα Μέλη των Ηνωμένων Εθνών συμβάσεις για αυτόν το σκοπό. »

Η υποβόσκουσα απειλή όμως, της επαναφοράς της παντοδυναμίας των εθνικών δικαστηρίων άσκησε και ασκεί πίεση στους διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς για τη δημιουργία δίκαιων, αποτελεσματικών και ανεξάρτητων μηχανισμών στους οποίους να απευθύνονται τα παράπονα του

⁷ The De Merode Decision, and its influence upon international administrative law, Robert A. Gorman- The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

προσωπικού, ώστε να μην υπάρξει ο κίνδυνος άρσης της ασυλίας των Διεθνών Οργανισμών.⁸

Το προσωπικό δεν μπορεί να απευθυνθεί στα εθνικά δικαστήρια, οπότε τα διοικητικά δικαστήρια που άρχισαν να συστήνονται στο εσωτερικό των οργανισμών, παρείχαν τον μόνο ενδεδειγμένο τρόπο επίλυσης των εσωτερικών συγκρούσεων. Αντί λοιπόν των τοπικών δικαστηρίων, οι διαφορές που προκύπτουν άρχισαν να υπάγονται σε εσωτερικά δικαστήρια και επιτροπές.

Μια σειρά αποφάσεων, που ευτυχώς δε αποτελούσαν «τάση» στην απονομή της δικαιοσύνης, δεν αναγνώρισε την ανεξαρτησία των εσωτερικών διοικητικών δικαστηρίων. Στις 4 Μαρτίου 2003 πχ το Δικαστήριο των Βρυξελλών δεν αναγνώρισε ασυλία στο ΓΓ της Ένωσης Κρατών Αφρικής, Καραϊβικής και Ειρηνικού, και το Εργατικό Δικαστήριο των Βρυξελλών, απαρνήθηκε ασυλία στην Ένωση Δυτικής Ευρώπης στις 17 Σεπ 2003, και στις δυο περιπτώσεις, επειδή ο Οργανισμός δεν είχε επαρκείς εσωτερικούς μηχανισμούς για να προσφύγουν οι υπάλληλοι.⁹

Τα κριτήρια τα οποία έπρεπε να πληρούνται σε γενικές γραμμές ήταν:

- α) η αμεροληψία και ανεξαρτησία των κρατών ,
- β) ο δικαστικός χαρακτήρας των διαδικασιών και
- γ) η ικανότητα του Δικαστηρίου να εκδίδει δεσμευτικές και αιτιολογημένες αποφάσεις
- δ) κατά πόσο τηρήθηκε το δικαίωμα ακροάσεως των διάδικων μερών
- ε) Ο δημόσιος χαρακτήρας της διαδικασίας και των ακροάσεων συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης της απόφασης.

⁸Legitimacy and accountability in global regulatory Governance: The emerging Global Administrative Law and the Design and Operation of Administrative Tribunals of International Organizations Benedict Kingsbury/ Richard B. Stewart (<http://www.iilj.org>)

⁹ Legitimacy and accountability in global regulatory Governance: The emerging Global Administrative Law and the Design and Operation of Administrative Tribunals of International Organizations Benedict Kingsbury/ Richard B. Stewart (<http://www.iilj.org>)

Ευτυχώς, αυτές οι αποφάσεις δεν είχαν συνέχεια στη δικαστηριακή πρακτική, παρόλο που η απροθυμία των κρατών να δεχτούν την ανεξάρτητη ύπαρξη και λειτουργία των Διεθνών ή Περιφερειακών Οργανισμών στο έδαφός τους λαμβάνεται ως δεδομένη.

Στην παρούσα εργασία θα γίνει αρχικά προσπάθεια να αναπτυχθούν τα κυριότερα διοικητικά δικαστήρια που λειτουργούν στο σύστημα των Ην.Εθνών. Στη συνέχεια θα γίνει μια παρουσίαση των σημαντικότερων διεθνών διοικητικών δικαιοδοτικών μηχανισμών που λειτουργούν σε περιφερειακούς οργανισμούς. Εκεί ξεχωρίζουν, το Διοικητικό Δικαστήριο του Συμβουλίου της Ευρώπης, με πρόεδρο τον καθηγητή κ. Χ. Ροζάκη, που έχει εκδώσει μέχρι σήμερα πάνω από ενενήντα αποφάσεις, καθώς και το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης Ε.Ε., όπου θητεύει ο καθηγητής Ευρωπαϊκού Δικαίου του Παντείου Πανεπιστημίου, κ. Χάρης Ταγαράς.¹⁰

Σκοπός της εργασίας αυτής, είναι να εξετάσει αφενός τα θεσμικά χαρακτηριστικά που προκύπτουν από την ύπαρξη και λειτουργία διεθνών διοικητικών δικαστηρίων σε διεθνείς οργανισμούς, σε οικουμενικό και περιφερειακό επίπεδο, και εν συνεχεία, να παρουσιάσει μέρος της νομολογίας τους αναδεικνύοντας ταυτόχρονα τη συμβολή τους στο διεθνές δίκαιο.

¹⁰ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

Παρουσίαση των Διεθνών Διοικητικών Δικαστηρίων

Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια εντός Συστήματος Ηνωμένων Εθνών

Τα Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών

Εισαγωγικά

Το εσωτερικό σύστημα Δικαιοσύνης προκύπτει ως αντίδοτο στις φαινομενικά συγκρουόμενες αρχές της ανεξαρτησίας των Η.Ε και της αναγκαιότητας για ένδικη προστασία και απονομή δικαιοσύνης μεταξύ των μελών του προσωπικού, είτε όταν εκτυλίσσεται μια διαφορά που αφορά άμεσα δύο μέρη, είτε όταν προκύπτει ζήτημα από μια απόφαση, που καθίσταται έμμεσα δυσμενής για το προσωπικό, διότι αφορά πχ ανανεώσεις συμβάσεων, ίση μεταχείριση, προαγωγές, διακριτική μεταχείριση, παρενόχληση ή επιβολή πειθαρχικών μέτρων¹¹.

Εκτιμάται ως ένα ικανοποιητικό φαινόμενο το γεγονός, ότι ένας οργανισμός έχει μηχανισμούς επίλυσης διαφορών, που λειτουργούν μέσα στα πλαίσια των κανόνων Δικαίου ή του Νόμου. Το ότι αναπόφευκτα υπάρχουν διαφορές μεταξύ των Ηνωμένων Εθνών και των υπαλλήλων τους και είναι ανάγκη να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά αυτές οι διαφορές, εκφράστηκε επίσης και

¹¹ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

διατυπώθηκε ρητώς από το Διεθνές Δικαστήριο στην υπόθεση των συνεπειών των διαιτητικών αποφάσεων¹².

Εναπόκειται στη δικαιοδοσία της Γενικής Συνέλευσης το να εγκαθιδρυθεί ένα αποτελεσματικό Δικαστήριο, το οποίο θα αντιμετώπιζε τις διαφορές μεταξύ των οργανισμών και των μελών του προσωπικού. Αδιαμφισβήτητα, αναγνωριζόταν έτσι η πραγματικότητα και ότι λόγω της απουσίας ενός μηχανισμού επίλυσης διαφορών στο Χάρτη, τα Ην. Έθνη ήταν υποχρεωμένα να δεσμευτούν για να εγκαθιδρύσουν δικαστηριακά ή διαιτητικά μέσα για την επίλυση μιας διαφοράς. Τα Ηνωμένα Έθνη δηλώνουν ότι είναι ένα θεμελιώδες δικαίωμα του προσωπικού σε όλα τα επίπεδα, να έχουν πρόσβαση σε ένα εσωτερικό σύστημα δικαιοσύνης. Ο Χ.Η.Ε καθορίζει το Γενικό Γραμματέα ως τον κύριο Διοικητικό Θεσμό του Οργανισμού και τον εξουσιοδοτεί να καθορίζει τους υποκανονισμούς του προσωπικού στα πλαίσια πάντα των αποφάσεων της Γ.Σ.

Το ανεπίσημο σύστημα απονομής δικαιοσύνης του ΟΗΕ

1. Προ μεταρρύθμισης

Τα Η.Ε ήταν υπέρ της αναζήτησης συμβιβαστικής «εξωδικαστικής» λύσης από τους εμπλεκόμενους σε μια διαφορά. Ήταν ευρέως αποδεκτό, ότι ίσως έτσι τα μέρη κατάφερναν να φτάσουν σε μια λύση- προϊόν διαπραγμάτευσης με μεγαλύτερη ευελιξία, πράγμα που πιθανώς να μην ήταν κατορθωτό μέσω της δικαστικής οδού.¹³

Το Ενημερωτικό Δελτίο που κυκλοφόρησε στις 23 Ιανουαρίου 2004 αποτελούσε τον οδηγό για την επίλυση τυχουσών διαφορών εντός των Η.Ε και μέσα σ' αυτό περιγραφόταν σε αδρές γραμμές το ανεπίσημο σύστημα επίλυσης διαφορών των Η.Ε.

Εκεί περιλαμβάνονταν δυνατότητες όπως:

➤ Διαμεσολάβηση

¹² Effects of Award of Compensation made by the United Nations Administrative Tribunal, Advisory Opinion, 1954 ICJ Reports 5

¹³ Information Circular ST/IC/2004/4 dated 23 January 2004

- Προσφυγή στο συνήγορο του Πολίτη
- Πρόσβαση στις επιτροπές για την καταπολέμηση της διακριτικής μεταχείρισης και για άλλες ενστάσεις
- Πρόσβαση σε συμβούλους προσωπικού
- Πρόσβαση στην Επιτροπή Νομικών Συμβουλών
- Ρόλος για επιτροπές εκπροσώπων προσωπικού και
- Μεικτό Συμβούλιο Προσφυγών σαν παράγοντας «συμφιλίωσης»

Παρά τις εκτενείς προβλέψεις όμως, το σύστημα αυτό δεν έλυσε ιδιαίτερα προβλήματα και δε λειτούργησε ως αξιόπιστη εναλλακτική, στη δικαστική οδό. Το μεγαλύτερο πρόβλημα ήταν η έλλειψη ενημέρωσης για το θιγόμενο, για τα νομικά μέσα που είχε στη διάθεσή του και η συνεπακόλουθη σύγχυση που προκαλούσε η πολυμορφία και η άναρχη δόμησή του.¹⁴

2. Μετά τη μεταρρύθμιση

Μετά τη μεταρρύθμιση του συστήματος εντός των Η.Ε, η μεγαλύτερη έμφαση δόθηκε στο γραφείο του Συνηγόρου του Πολίτη και στις διαδικασίες μεσολάβησης. Πλέον, το γραφείο αυτό τίθεται στο κέντρο του ανεπίσημου συστήματος, ενώ και οι διαδικασίες διαμεσολάβησης φαίνεται να προτιμώνται λόγω της ευελιξίας που τις χαρακτηρίζει.

Είναι δε χαρακτηριστικό, ότι ακόμα και το πρωτοβάθμιο Διοικητικό Δικαστήριο των Ηνωμένων Εθνών (UNDT), παρέπεμψε υπόθεση στις υπηρεσίες διαμεσολάβησης που εντοπίζονται στο ανεπίσημο σύστημα επίλυσης διαφορών εντός ΟΗΕ, ακριβώς λόγω αυτής της ευελιξίας που κρίθηκε ότι θα απέβαινε σε όφελος των μερών¹⁵.

Το Δικαστήριο εν προκειμένω, έκρινε ότι επρόκειτο στην ουσία για μία παρεξήγηση λόγω ανθρωπίνων λαθών, και έκανε χρήση της ευχέρειας του να παραπέμψει σε διαμεσολάβηση, στο τμήμα μεσολάβησης εντός του γραφείου του Συνηγόρου του Πολίτη. Αυτή η ευχέρεια δίδεται μόνο αν συμφωνούν τα

¹⁴ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

¹⁵ Adrian vs Secretary General of the United Nations, UNDT 2009/053 (22 Oct 2009).

αντιπαρατιθέμενα μέρη και προβλέπεται στα άρθρα 15 παρ. 1 και 15 παρ. 2 των Κανόνων διαδικασίας

«Άρθρο 15.1: Κάθε στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των ακροάσεων, το Δικαστήριο μπορεί να προτείνει στα μέρη να παραπεμφθεί η υπόθεση σε διαμεσολάβηση και να σταματήσει η δικαστική διαδικασία.

Άρθρο 15.2: Όπου ο Δικαστής προτείνει και τα μέρη συναινούν σε διαμεσολάβηση, το Δικαστήριο πρέπει να στείλει την υπόθεση στο τμήμα Διαμεσολάβησης στο Γραφείο του Συνηγόρου του πολίτη για επεξεργασία» *

Οι κατευθυντήριες γραμμές της μεταρρύθμισης, ήταν ότι για τις όποιες διαφορές προκύπτουν ισχύει ο κανόνας « κάλλιον το προλαμβάνειν» . Είναι φανερό η προτίμηση του συστήματος να προλαμβάνονται στην αρχή τους και να επιλύονται μέσω του ανεπίσημου συστήματος τα προβλήματα . Γι αυτόν το λόγο με την γενόμενη μεταρρύθμιση και ενισχύθηκαν τα βασικά όργανά αλλά και απλοποιήθηκε αυτό το ίδιο, μέσω κατάργησης πολλών οργάνων του προηγούμενου συστήματος, όπως Μεικτό Συμβούλιο Προσφυγών, Επιτροπή Νομικών Συμβουλών, Επιτροπή για την καταπολέμηση της διακριτικής μεταχείρισης και για άλλα παράπονα.

Το επίσημο σύστημα απονομής δικαιοσύνης

Το προ μεταρρύθμισης σύστημα

Πριν τη μεταρρύθμιση εντός των ΗΕ και την εγκαθίδρυση των δύο διεθνών διοικητικών δικαστηρίων οι διαφορές λύνονταν κυρίως με την απόφαση εκτελεστικών οργάνων, πολλές φορές ακόμα και χωρίς δικαίωμα δεύτερης κρίσης.

Πειθαρχικές υποθέσεις

Το παλαιό πειθαρχικό σύστημα¹⁶ των Η.Ε προέβλεπε ότι ο Γενικός Γραμματέας είχε τη δυνατότητα να επιβάλλει πειθαρχικά μέτρα με τις αποφάσεις του για

¹⁶ Secretary-General's Bulletin ST/SGB/2009/7 - 21 October 2009 (the 'Staff Regulations' and the 'Provisional Staff Rules')

έναν υπάλληλο που θα κρινόταν ότι επεδείκνυε μη ικανοποιητική συμπεριφορά. Με τον όρο αυτό νοούνταν αρκετοί τύποι συμπεριφοράς .

Αρχικά, όταν προέκυπτε ένα ζήτημα παραπέμπονταν στη μεικτή πειθαρχική επιτροπή, (Joint Discipline Committee-JDC), η οποία πλέον έχει καταργηθεί.

Τα μέλη της επιτροπής αυτής, διορίζονταν από το Γ.Γ. και δεν ήταν απαραίτητη προϋπόθεση το να έχουν νομικές γνώσεις. Οι αποφάσεις¹⁷ που εξέδιδε ήταν μη δεσμευτικές.

Οι υποθέσεις ενώπιόν της, εξετάζονταν κυρίως γραπτώς, στην περίπτωση όμως που επιθυμούσε τη φυσική παρουσία κάποιου, μπορούσε να τη διατάξει.

Σε πειθαρχικές υποθέσεις είχε εγκαθιδρυθεί μια συγκεκριμένη προδικασία που περιελάμβανε θεμελιώδεις θεσμικές εγγυήσεις¹⁸ όπως:

- γραπτή ειδοποίηση του ενδιαφερομένου για όλες τις κατηγορίες
- δυνατότητα του ενδιαφερομένου να βρει νομική υποστήριξη
- δυνατότητα να απαντήσει επί των κατηγοριών

Η τελική απόφαση εκδιδόταν από το Γενικό Γραμματέα ή στο όνομα αυτού, ακολουθώντας τις μη δεσμευτικές συστάσεις της επιτροπής. Ο ενδιαφερόμενος, μπορούσε να προσφύγει κατά της απόφασης αυτής στο παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο (United Nations Administrative Tribunal- UNAT).

Μη πειθαρχικές υποθέσεις

Ο Γενικός Γραμματέας των Η.Ε ήταν, πέραν των άλλων, υποχρεωμένος να εγκαθιδρύσει ένα σύστημα απόδοσης δικαιοσύνης, στην περίπτωση που κάποιος προσέφευγε ενάντια σε μία διοικητική απόφαση των οργάνων του οργανισμού, ισχυριζόμενος τη μη τήρηση συμπεφωνημένων όρων εκ μέρους του τελευταίου.

¹⁷ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

¹⁸ Administrative Instruction ST/AI/371 dated 2 August 1991

Αρχικά, όποιος ήθελε να προσφύγει κατά μιας απόφασης έπρεπε να συντάξει μια αναφορά προς τον Γενικό Γραμματέα, όπου εκτίθεντο οι λόγοι για τους οποίους η απόφαση ήταν λάθος και το αποφασίζον όργανο, θα μπορούσε να σχολιάσει επ'αυτής αν ενέμενε στην απόφασή του.

Αν δεν επιλύονταν ή δεν έπαιρνε απάντηση εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, δικαιούταν να αποτανθεί στο Μεικτό Συμβούλιο Προσφυγών (JAB-Joint Appeals Board). Η σύσταση του Συμβουλίου αυτού ήταν αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα, αλλά το εντυπωσιακό είναι ότι, και σ' αυτήν την περίπτωση, τα μέλη του δεν ήταν απαραίτητο να έχουν νομικές γνώσεις¹⁹.

Στο Συμβούλιο, ο προσφεύγων μπορούσε να παρασταθεί με δικηγόρο, με δικά του έξοδα. Το τελευταίο, μπορούσε να ζητήσει να παρασταθεί και το μέρος που είχε λάβει την απόφαση για να δώσει εξηγήσεις. Μετά τις ακροάσεις, έκανε μη δεσμευτικές προτάσεις στον Γενικό Γραμματέα, από τις οποίες, συνήθως, οι ομόφωνες γίνονταν δεκτές. Ο ενδιαφερόμενος μπορούσε να προσφύγει κατά της τελικής απόφασης του Γενικού Γραμματέα στο Παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο, η απόφαση του οποίου ήταν τελεσίδικη.

Το Παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο (UNAT)

Ιστορικό

Στην προ μεταρρύθμισης εσωτερική διαδικασία των Η.Ε, στην κορυφή βρισκόταν το παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο του ΟΗΕ (UNAT)²⁰ που ιδρύθηκε στις 24 Νοεμβρίου 1949 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ (Res. 351 (IV)).

Είχε δικαιοδοσία να επιλαμβάνεται διαφορών του προσωπικού του ΟΗΕ, αλλά και εξειδικευμένων οργανώσεων των Η.Ε, του ICAO και του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (IMO), με τη Διοίκησή τους. Επίσης του προσωπικού

¹⁹ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

²⁰ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

της Γραμματείας του Διεθνούς Δικαστηρίου, του Διεθνούς Δικαστηρίου Δικαίου Θαλάσσης, της Διεθνούς Αρχής του Θαλάσσιου βυθού²¹.

Οι αποφάσεις λαμβάνονταν κατά πλειοψηφία του Δικαστηρίου και ήταν τελεσίδικες²². Δεν υπήρχε δεύτερος βαθμός, μολονότι προβλεπόταν υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα για το ΓΓ ή τον προσφεύγοντα να ζητήσει αναθεώρηση μιας απόφασης.²³ Είχε εκδώσει περισσότερες από 1400 αποφάσεις. Τέθηκε, όμως, το ερώτημα αν επιβάλλονταν στη Γεν. Συνέλευση του ΟΗΕ, κάτι που αποτέλεσε παλαιότερα αντικείμενο αιτήσεως γνωμοδοτήσεως προς το Διεθνές Δικαστήριο.²⁴

Δικαιοδοσία και παραδεκτό

Το άρθρο 2 παρ 1 του Καταστατικού του παλαιού Δικαστηρίου, όριζε πως είναι αρμόδιο να εκδίδει κρίσεις για θέματα που αφορούν τη μη τήρηση των συμβάσεων ή των όρων διορισμού του προσωπικού. Επίσης μπορούσε να δικάσει υποθέσεις οποιουδήποτε άλλου προσώπου είχε δικαιώματα υπο οποιουδήποτε συμβόλαιο ή όρους διορισμού, συμπεριλαμβανομένων και διατάξεων των κανονισμών του προσωπικού και κανόνων όπου το προσωπικό μπορούσε να στηριχθεί.

Ως προς τους δικαιούμενους την προστασία του Δικαστηρίου, επεκράτησε η συστατική ερμηνεία ως προς το ποιος θεωρείτο μέλος του προσωπικού²⁵.

Το παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο και η πρακτική των Η.Ε, κατέδειξαν ότι στο προσωπικό δεν περιλαμβάνονται όσοι υπάλληλοι δουλεύουν σε ειδικές υπηρεσίες του ΟΗΕ ή έχουν εξατομικευμένες συμβάσεις εργασίας. Η Επιτροπή Επανασχεδιασμού, που ξεκίνησε το έργο της το 2005, αντιθέτως ήταν υπέρ της διασταλτικής ερμηνείας του όρου αυτού, θεωρώντας περίπου ότι

²¹ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περγάκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

²² Αρ 11 Κατ. Δικαστηρίου

²³ Αρ 12 Κατ. Δικαστηρίου

²⁴ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περγάκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

²⁵ «Report of the Redesign Panel on the United Nations system of administration of justice» GA 61/205 28 Jul 06

οποιοσδήποτε ήταν σε σχέση εργασίας με τα Η.Ε, θα έπρεπε να απολαμβάνει αυτής της προστασίας²⁶.

Το Δικαστήριο δεχόταν ατομικές προσφυγές από υπαλλήλους της Γραμματείας ή πρόσωπα με σύμβαση εργασίας. Οι προσφυγές στρέφονταν κατά του ΓΓ. Αντίθετα το Δικαστήριο καθίστατο αναρμόδιο να εξετάσει συλλογικές προσφυγές (π.χ.από συνδικάτο ή σύλλογο υπαλλήλων).²⁷

Όσον αφορά τους κανόνες παραδεκτού, το αρ.7 του Καταστατικού του, όριζε πως δεν γινόταν παραδεκτή μια υπόθεση, αν προηγουμένως δεν είχε αποτανθεί ο ενδιαφερόμενος σε μία από τις δύο επιτροπές JDC και JAB. Αυτή η διάταξη ήταν βέβαια ενδοτικού χαρακτήρα, καθώς, αν ο προσφεύγων και η Γενική Γραμματεία ως έτερο μέρος συμφωνούσαν, η διαφορά θα μπορούσε να υπαχθεί απ' ευθείας στο Διοικητικό Δικαστήριο.

Ορισμός Δικαστών

Οι Δικαστές του UNAT ήταν 7, καθένας από διαφορετική εθνικότητα. Προαπαιτούμενο ήταν να έχουν γνώσεις στο διοικητικό Δίκαιο στην περιοχή απ' την οποία προέρχονταν, ωστόσο αυτή η αλλαγή που φαίνεται κατά κάποιο τρόπο αυτονόητη για ένα Δικαστήριο, έγινε μετά το 2000.²⁸ Τα μέλη εκλέγονται από τη Γεν. Συνέλευση για θητεία 4 χρόνων, ανανεώσιμη για μια φορά.

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου όριζε τριμελείς σχηματισμούς «panels» τμημάτων, που εξετάζαν τις κατανεμόμενες σ'αυτά υποθέσεις. Πρόεδρος και αντιπρόεδρος, με σημαίνουσα προσφορά διετέλεσε και ο έλληνας καθηγητής κ. Σπύρος Φλογαϊτης.

²⁶ «Report of the Redesign Panel on the United Nations system of administration of justice» GA 61/205 28 Jul 06

²⁷ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

²⁸ GA Res 55/159 12 Dec 2000

Διαδικασία

Σε ό,τι αφορά τη Δικαστική Διαδικασία, αυτή ήταν κυρίως γραπτή ενώπιον του Δικαστηρίου, ωστόσο ήταν στη διακριτική του ευχέρεια η διενέργεια προφορικών ακροάσεων, φαινόμενο όμως ασύνηθες, πχ. υπόθεση Fagon.

Το Δικαστήριο, αφού αποφαινόταν για το παραδεκτό και το βάσιμο της προσφυγής, μπορούσε να διατάξει την ακύρωση της αμφισβητούμενης απόφασης ή να υποχρεώσει σε συγκεκριμένη συμπεριφορά. Ταυτόχρονα, αποφαινόταν για την επιδίκαση αποζημίωσης στον προσφεύγοντα.

Ωστόσο, επειδή σε ορισμένες υποθέσεις κρίθηκε ανάρμοστο να επανέλθει στα καθήκοντα του ο υπάλληλος που είχε απολυθεί, καθώς είχε διαμορφωθεί ένα εργασιακό περιβάλλον ακατάλληλο, η ΓΓ μπορούσε να αποζημιώσει, εναλλακτικά, το μέλος αυτό του προσωπικού²⁹.

Είναι πολύ σημαντικό το στοιχείο ότι ο Γ. Γ του ΟΗΕ, αν και δε δεσμευόταν να ακολουθήσει την απόφαση του Δικαστηρίου, μπορούσε για λόγους «συμφέροντος του Οργανισμού» να μην ακυρώσει την προσβληθείσα απόφαση, αλλά να αποζημιώσει τον προσφεύγοντα. Πρόκειται για ένα αρκετά προβληματικό σημείο, καθώς η παρανομία όπως είναι φυσικό δεν εξαφανιζόταν.

Το Νέο Σύστημα Εσωτερικής Απονομής Δικαιοσύνης των Η.Ε

²⁹ Άρθρο 10 Κατ Δικαστηρίου

Το 2005 διαισθανόμενη τη μεγάλη απογοήτευση που προκαλούσε το παλαιό καθεστώς, η ΓΣ είχε ζητήσει από το ΓΓ να δημιουργηθεί μια επιτροπή ανεξάρτητων ειδικών, για να αξιολογήσει το σύστημα απόδοσης δικαιοσύνης και να κάνει προτάσεις. Ονομάστηκε Επιτροπή Επανασχεδιασμού ("Redesign Panel").

Η Επιτροπή απεφάνθη, ότι το σύστημα δεν ήταν ούτε επαγγελματικό ούτε ανεξάρτητο αλλά αντιθέτως, ήταν αργό, υποστελεχωμένο, ανεπαρκές και αναποτελεσματικό. Αποτύγχανε, να πιάσει βασικά στάνταρ κατά τη διεξαγωγή της δικαστικής διαδικασίας και το πιο σημαντικό, δεν απολάμβανε πλέον της εμπιστοσύνης του προσωπικού του οργανισμού.³⁰

Ακολουθώντας λοιπόν τις προτάσεις της Επιτροπής Επανασχεδιασμού, η ΓΣ ίδρυσε ένα σύστημα αποτελούμενο από δύο σκέλη, ένα πρωτοβάθμιο Διοικητικό Δικαστήριο (UNDT) και ένα δευτεροβάθμιο (UNAT).

Το νέο εσωτερικό σύστημα δικαιοσύνης του ΟΗΕ θεσπίστηκε το 2007, αλλά πρωτολειτούργησε 2 χρόνια μετά.³¹

Με την απόφαση 61/261 στις 30 Απριλίου 2007 η Γ.Σ εγκαθίδρυσε το νέο σύστημα, με σκοπό αυτό να είναι ένα «ανεξάρτητο, διαυγές, επαγγελματικό, επαρκώς εξοπλισμένο και αποκεντρωμένο σύστημα Διοικητικής Δικαιοσύνης, που να εμφορείται από τους σχετικούς κανόνες του Διεθνούς Δικαίου και τις αρχές του κράτους Δικαίου και της Δίκαιης Δίκης.»

Η Γ.Σ έδρασε ακολουθώντας τις προτάσεις του Γ.Γ., που αφορούσαν την διοικητική δικαιοσύνη στα ΗΕ, οι οποίες με τη σειρά τους προέρχονταν από τις προτάσεις της Επιτροπής Επανασχεδιασμού και τις εκτενείς συμβουλές της επιτροπής Συντονισμού Διαχείρισης προσωπικού. Πέρα από όλες τις υπόλοιπες διορθώσεις η επιτροπή πρότεινε και την αποκέντρωση του συστήματος, αυτού έτσι ώστε και όσοι βρίσκονται εκτός αρχηγείων, να έχουν πρόσβαση στο σύστημα εσωτερικής δικαιοσύνης των ΗΕ.

³⁰ The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

³¹ G.A Resolution A/RES/63/253

Για να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία του επίσημου συστήματος, δημιουργήθηκε το Γραφείο Διεύθυνσης Δικαιοσύνης (OAJ), που επιβλέπει το σύστημα και είναι υπεύθυνο για τη σύνολη λειτουργία του. Θα έλεγε κανείς ότι το γραφείο αυτό αντιστοιχεί, τρόπον τινά, στη γραμματεία των άλλων δικαστηρίων³². Εκτός των άλλων, περιλαμβάνει και το Γραφείο του Εκτελεστικού διευθυντή που είναι υπεύθυνος για την διοίκηση του γραφείου και το Γραφείο Νομικής Υποστήριξης του προσωπικού- Office of Staff Legal Assistance (Παλαιά επιτροπή νομικών συμβουλών του προσωπικού).

Το επίσημο σύστημα επίλυσης, όπως ειπώθηκε πριν, περιλαμβάνει πλέον δύο σκέλη. Το Διοικητικό Πρωτοδικείο (UNDT) και το Διοικητικό Εφετείο (UNAT). Και τα δύο εκδίδουν δεσμευτικές αποφάσεις.

Το Διοικητικό Πρωτοδικείο έχει αντικαταστήσει "δικαιοδοτικές" (γνωμοδοτικές) επιτροπές του παλαιού συστήματος. Η απόφαση GA 63/253 στις 24 Δεκ 08 σήμανε το τέλος του παλιού Διοικητικού Δικαστηρίου (UNAT) και των δύο επιτροπών JAB και JDC.³³

Το ενσωματωμένο στο Γραφείο Διεύθυνσης Δικαιοσύνης (OAJ) Γραφείο του Συνηγόρου του πολίτη, έχει τοπικά παραρτήματα στη Βιέννη, Γενεύη, Μπανγκόκ, Σαντιάγο, Ναϊρόμπι, Κινσάσα και Χαρτούμ.

Έχει να κάνει με ζητήματα αποζημίωσης και οφέλη, την απόδοση των υπαλλήλων, διαπροσωπικές διαφορές, δουλειά και καριέρα, προαγωγές, παρενόχληση, διακρίσεις, πειθαρχικά ζητήματα, συνθήκες εργασίας, συνταξιοδοτικά ζητήματα, φόρους και εργασιακή ηθική.³⁴

³² The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

³³ The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

³⁴ The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

Παρατηρείται μια μεγάλη ζήτηση για τις υπηρεσίες του τα τελευταία χρόνια, λόγω και της αύξησης του αριθμού του προσωπικού. Δίχως άλλο, αυτή η ζήτηση, συνέβαλε και στην επιλογή της ΓΣ να καταστήσει τον τρόπο λειτουργίας του όσο το δυνατόν λιγότερο συγκεντρωτικό.

Επίσης αντιλαμβανόμενη τη μεγάλη σημασία της διαμεσολάβησης, η Γ.Σ δημιούργησε το τμήμα Διαμεσολάβησης εντός του γραφείου του Συνηγόρου του Πολίτη των Η.Ε, με επαγγελματίες διαμεσολαβητές, για να παρέχει τις ανάλογες συμβουλές.³⁵

Η διαμεσολάβηση μπορεί να προκύψει πριν την προσφυγή στο επίσημο σύστημα ή μετά από πρόταση του διοικητικού πρωτοδικείου των ΗΕ στα διάδικα μέρη, αφού αυτά εκδηλώσουν τη συναίνεσή τους.

Ένα πενταμελές Εσωτερικό Συμβούλιο Δικαιοσύνης δημιουργήθηκε, συστηνόμενο από έναν εκπρόσωπο του προσωπικού, έναν της διοίκησης και δύο εξωτερικούς συμβούλους, προεδρεύοντος ενός ακόμα διακεκριμένου δικαστικού, που διορίζεται από το Γενικό Γραμματέα, για να εντοπίζει κατάλληλους υποψηφίους να υπηρετήσουν ως μέλη στα νέα δικαστήρια και να τους προτείνουν στη Γενική Συνέλευση.

Τα καταστατικά των δύο Δικαστηρίων υιοθετήθηκαν από τη ΓΣ με την απόφαση RES 63/253/17 Μαρ 2009.

³⁵ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

Πειθαρχικές Υποθέσεις

Με την εφαρμογή του νέου συστήματος, ο ΓΓ ή το εκάστοτε όργανο των ΗΕ, μπορεί να επιβάλει πειθαρχικά μέτρα και ο θιγόμενος έχει τη δυνατότητα εντός 90 ημερών να προσφύγει απευθείας στο Διοικητικό Πρωτοδικείο (UNDT) . Μετά τη μεταρρύθμιση, καταργήθηκε η μεσολάβηση της επιτροπής JDC.

Προϋπόθεση για την επιβολή πειθαρχικών μέτρων αποτελεί αφενός, η γραπτή ειδοποίηση του ενδιαφερομένου για όλες τις κατηγορίες που τον βαρύνουν και αφετέρου, το να του έχει δοθεί η δυνατότητα να απολογηθεί. Πρέπει επίσης να είναι σε γνώση του δικαιώματός του να αναζητήσει νομική βοήθεια σε υπεράσπισή του, μέσω του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης του Προσωπικού (Staff Legal Assistance- OSLA) ή από εξωτερικό δικηγόρο, ιδίοις εξόδοις.

Δικαίωμα έφεσης πλέον υπάρχει, και αυτή ασκείται στο Διοικητικό Εφετείο (United Nations Appeals Tribunal).

Μη Πειθαρχικές Υποθέσεις

Αν κάποιος θέλει να υπερασπιστεί τον εαυτό του ενάντια σε μια δυσμενή, μη πειθαρχική απόφαση, το πρώτο πράγμα που οφείλει να κάνει είναι να καταθέσει ένα αίτημα για αξιολόγηση από τη μονάδα αξιολόγησης, Management Evaluation Unit (MEU), μέσω μιας επιστολής στον αναπληρωτή Γ.Γ. για τη Διαχείριση του Προσωπικού, με αντίγραφο που κοινοποιείται στο διευθυντή του τμήματος/γραφείου που εργάζεται ο ενδιαφερόμενος.³⁶

Δίδεται γι αυτό προθεσμία 60 Ημερών.

Η διοίκηση των ΗΕ υποχρεούται να συντάξει αξιολόγηση μέσα σε 30 μέρες ή 45 για όσους είναι τοποθετημένοι εκτός Αρχηγείων. Ένα μέλος του

³⁶ Άρθρο 8 Καταστατικού Διοικητικού Πρωτοδικείου UNDT

προσωπικού μπορεί εντός 90 ημερών απ' όταν λάβει την αξιολόγηση, να την προσβάλει στο Διοικητικό Πρωτοδικείο (UNDT).

Η ΜΕΥ είναι το πρώτο όργανο που επιλαμβάνεται μιας υπόθεσης και εξετάζει την τυπική νομιμότητα, εάν δηλαδή είναι σύμφωνη με τους κανόνες του Οργανισμού.

Ο προϊστάμενος που πήρε την επίμαχη απόφαση καλείται εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου να σχολιάσει επί της υπόθεσης και μπορεί να του καταλογιστεί και ευθύνη εάν το παραλείψει. Όταν προκύπτει ότι είναι προβληματική η απόφαση, είναι υπεύθυνος να λάβει κατάλληλη δράση για να διορθώσει τα κακώς κείμενα³⁷

Αν ο ενδιαφερόμενος δεν λάβει ποτέ απάντηση, η προσφυγή μπορεί να υποβληθεί εντός 90 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας για τη σύνταξη της αξιολόγησης.³⁸

Ο αναπληρωτής Γεν. Γραμματέας για τη Διοίκηση, μπορεί μετά την απάντηση του εκάστοτε εμπλεκόμενου προϊσταμένου να ακυρώσει ή να ανατρέψει την απόφαση ή ακόμη και να καταβάλει αποζημίωση. Όσο διαρκεί η αξιολόγηση μπορεί επίσης να ζητηθεί η αναστολή εφαρμογής της επίμαχης απόφασης, με αίτηση στο Διοικητικό Πρωτοδικείο.³⁹

Το Διοικητικό Πρωτοδικείο των Η.Ε

Το 2007 η Γεν. Συνέλευση υιοθέτησε το ψήφισμα 62/228 με το οποίο αποφάσισε τη δημιουργία από την 1^η Ιανουαρίου του 2009 ενός πρωτοβάθμιου δικαστηρίου, του Δικαστηρίου διαφορών του ΟΗΕ (UN Dispute Tribunal) και ενός Εφετείου του ΟΗΕ (UN Appeals Tribunal)⁴⁰.

³⁷ The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

³⁸ <http://www.un.org/en/oaj/unjs/stepbystep.shtml>

³⁹ The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

⁴⁰ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ. Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο συνεδριάζει σε Νέα Υόρκη, Γενεύη και Ναϊρόμπι. Συγκροτείται αρχικά από τρεις δικαστές πλήρους απασχόλησης , και δύο δικαστές μερικής απασχόλησης . Αντίθετα, το Εφετείο απαρτίζεται από 7 δικαστές. Συνεδριάζει με σχηματισμούς τριών μελών.

Οι δικαστές και στα δυο διοικητικά όργανα εκλέγονται για θητεία 7 ετών, εκτός από δύο και τρεις από τους αρχικούς δικαστές, επιλεγμένους με κλήρωση αντίστοιχα των δυο βαθμίδων, που είχαν θητεία τριών ετών.

Το νέο διττό σύστημα διοικητικής δικαιοσύνης, αντικαθιστά το βασικό θεσμό εξέτασης των προσφυγών του προσωπικού των Ην.Εθνών και της διοίκησης, δηλαδή του Διοικητικού Δικαστηρίου.

Η εξέταση υποθέσεων διεκπεραιώνεται από panels δικαστών ανάλογα με τη φύση τους. Έχουν ήδη εκδώσει δεκάδες διατάξεις (orders) και αποφάσεις (judgments). ⁴¹

Το Διοικητικό πρωτοδικείο, είναι αρμόδιο για κάθε προσφυγή που υποβάλλεται από κάποιον υπάλληλο κατά απόφασης που δεν συμβαδίζει με τους όρους της σύμβασής του, καθώς και για κάθε προσφυγή κατά πειθαρχικών μέτρων που παίρνουν τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών⁴².

Στο άρθρο 8 του καταστατικού του Διοικητικού Πρωτοδικείου, ορίζονται οι προϋποθέσεις του παραδεκτού μιας προσφυγής και παρέχονται αυστηρά χρονοδιαγράμματα. Για να μη δημιουργούνται μάλιστα, καθυστερήσεις στη δικαιοδοτική διαδικασία το αρ. 8 παρ. 4 ορίζει ότι μια αγωγή δεν γίνεται ποτέ δεκτή, 3 χρόνια μετά από όταν έλαβε γνώση της απόφασης ο διοικούμενος. Όλες αυτές οι προβλέψεις είναι φανερό ότι απηχούν τις απόψεις όσων έκαναν σφοδρή κριτική στο παλαιό σύστημα με τις μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις που άγγιζαν τα όρια της αρνησιδικίας.

⁴¹ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

⁴² Άρθρο 2 Καταστατικού Διοικητικού Δικαστηρίου

Δικαίωμα παράστασης στο δικαστήριο (*locus standi*) έχει κάθε ενεργό ή πρώην μέλος του προσωπικού, ακόμα και αυτοί που μετά θάνατον έχουν διαδεχθεί το ανωτέρω, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του.⁴³

Το άρθρο 4 αφορά το ποιοι μπορεί να είναι μέλη του Δικαστηρίου. Εμφανίζεται την άποψη που προκρίνει τη θεμελιώδη αναγκαιότητα της ανεξαρτησίας των δικαστικών λειτουργιών, καθώς υπήρξαν πολλές περιπτώσεις, κατά τη λειτουργία των δύο επιτροπών του προηγούμενου συστήματος, στις οποίες αμφισβητήθηκε η ακεραιότητά τους.

Το άρθρο ορίζει μεταξύ άλλων πως:

Το δικαστήριο αποτελείται από 3 Δικαστές πλήρους απασχόλησης και 2 Δικαστές ημιαπασχολούμενους. Η θητεία τους είναι μη ανανεώσιμη.

Οι Δικαστές διορίζονται από τη Γενική Συνέλευση με πρόταση του Εσωτερικού Συμβουλίου Δικαιοσύνης. Δεν μπορεί δύο Δικαστές να είναι ομοεθνείς.

Για να μπορεί κάποιος να διοριστεί ως δικαστής πρέπει:

- Να είναι προσωπικότητα υψηλού ήθους και κύρους

- Να έχει τουλάχιστον 10 χρόνια εμπειρίας στο πεδίο του Διοικητικού

Δικαίου, ή ισοδύναμα μεταξύ μιας ή περισσότερων διεθνών δικαιοδοσιών.

Στην παρ. 8. του ίδιου άρθρου διακηρύσσεται ότι ένας Δικαστής του Δικαστηρίου αυτού, υπηρετεί κατά συνείδηση και απολαμβάνει πλήρους ανεξαρτησίας.

Εν συνεχεία, στην παρ. 10. ορίζεται πως ένας Δικαστής του Διοικητικού Πρωτοδικείου μπορεί να απαλλαχθεί των καθηκόντων του, μόνο αν κρίνει κατ' αυτόν τον τρόπο η Γενική Συνέλευση, λόγω δόλιας συμπεριφοράς κατά την άσκηση της υπηρεσίας του ή ανικανότητας.

Μεγάλη σημασία είχε για τα Η.Ε η διασφάλιση της ανεξαρτησίας των Δικαστικών Λειτουργιών, ώστε να μη διακυβεύεται το κύρος του οργανισμού σε κάθε εκδιδόμενη απόφαση. Σε αυτή την κατεύθυνση ορίστηκε και το ανώτατο όριο των 7 χρόνων θητείας. Στο πνεύμα επίσης της ανεξαρτησίας, μόνο η

⁴³ Αρ. 3 Καταστατικού Διοικητικού Δικαστηρίου

Συνέλευση έχει τη δύναμη να αλλάζει δικαστές και ρητά τους ενθαρρύνει να λειτουργούν κατά συνείδηση.⁴⁴

Το Δικαστήριο μπορεί σε οποιοδήποτε σημείο βάσει του άρθρου 10 του Καταστατικού του Διοικητικού Δικαστηρίου, να παραπέμψει την υπόθεση σε διαμεσολάβηση. Επίσης μπορεί να διατάξει την ακύρωση της επίμαχης διοικητικής απόφασης ή συγκεκριμένη εκτέλεση, δεδομένου ότι όταν η απόφαση αφορά διορισμό, προαγωγή ή τερματισμό, το Δικαστήριο μπορεί να θέσει ένα ποσό που ο εγκαλούμενος να επιλέξει να πληρώσει εναλλακτικά. Η αποζημίωση αυτή, κανονικά δεν υπερβαίνει το ίσον με 2 χρόνια του βασικού μισθού του προσφεύγοντα. Το δικαστήριο ωστόσο σε εξαιρετικές περιστάσεις μπορεί να αποφασίσει να δώσει και μεγαλύτερη αποζημίωση.

Το δικαστήριο επίσης μπορεί να διατάξει να αποδοθούν τα δικαστικά έξοδα μέρους, όταν υπάρχει μεγάλη στρέβλωση διαδικασίας από τη μεριά του ενός διαδίκου.

Αυτή η διάταξη για τα δικαστικά έξοδα μειώνει τις έωλες προσφυγές ενώπιον του δικαστηρίου και η διάταξη για διαμεσολάβηση είναι ενδεικτικό της πρόθεσης του νέου καθεστώτος, να επιλύονται όσο το δυνατόν περισσότερες διαφορές εκτός δικαστικής οδού⁴⁵.

Επίσης φαίνεται να έχει διατηρηθεί η ευχέρεια του ΓΓ να πληρώνει αποζημίωση αντί να επαναφέρει στην εργασία έναν θιγόμενο υπάλληλο, σε περιπτώσεις τερματισμού του Συμβολαίου. Αυτό, αν και είναι σε αντίθεση με τις υποδείξεις της Επιτροπής Επανασχεδιασμού, φαίνεται ότι έγινε επί τη βάσει του ότι είναι πιθανόν μετά από τον τερματισμό της σύμβασης με τον ΟΗΕ, να έχει δημιουργηθεί ένα αρνητικό περιβάλλον εργασίας, που να καθιστά την απρόσκοπτη συνέχιση της άσκησης των καθηκόντων ενός υπαλλήλου, αδύνατη.

⁴⁴ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

⁴⁵ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

Το άρθρο 11 παρ 3 ορίζει ότι οι αποφάσεις του Διοικητικού Πρωτοδικείου UNDT είναι δεσμευτικές και για τα δύο μέρη, υπόκεινται σε έφεση στο Δικαστήριο Εφέσεων και εν τη απουσία της τελευταίας καθίστανται εκτελεστές.

Το Διοικητικό Εφετείο των Ηνωμένων Εθνών

Το Δικαστήριο των Εφέσεων είναι το δεύτερο σκέλος στο διττό επίσημο σύστημα της διοικητικής δικαιοσύνης στα ΗΕ. Η Γραμματεία του Δικαστηρίου αυτού εγκαθιδρύθηκε στη Νέα Υόρκη.

Το Δικαστήριο των Εφέσεων είναι αρμόδιο να επιληφθεί μιας υπόθεσης, σε περίπτωση που διαπιστώνεται ότι το πρωτοβάθμιο:

α) υπερέβη την αρμοδιότητά του περί δικαιοδοσίας.

β) απέτυχε να επιληφθεί θέματος της δικαιοδοσίας του.

γ) έσφαλε σε ζήτημα εφαρμογής του δικαίου.

δ) έσφαλε κατά τη διαδικασία ή ως προς τα πραγματικά περιστατικά προβαίνοντας σε έκδοση καταφανώς αστήρικτης απόφασης.

Η έφεση μπορεί να ασκηθεί από οποιοδήποτε μέρος σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα που περιγράφονται στο άρθρο 7 του Καταστατικού του Διοικητικού Εφετείου. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ως ανώτατο χρονικό όριο για να εξετάσει το Δικαστήριο μία έφεση, ο ένας χρόνος.

Σε ότι αφορά τα προσόντα των δικαστικών λειτουργών, διαφορά εντοπίζεται στο ότι είναι 7 Δικαστές, καθείς εκ των οποίων πρέπει να έχει τουλάχιστον 15 χρόνια δικαστικής εμπειρίας στο διοικητικό δίκαιο.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ 6 μια απόφαση του Δικαστηρίου αυτού είναι τελεσίδικη και χωρίς δικαίωμα έφεσης. Σύμφωνα με το άρθρο 11 μπορεί κάποιος να ζητήσει την ερμηνεία μιας δικαστικής κρίσης. Κατά το άρθρο 11 παρ 4 όποτε απαιτείται εκτέλεση και δεν συντελείται, οποιοδήποτε μέρος μπορεί να κάνει αίτηση στο Δικαστήριο για έκδοση εντολής εκτέλεσης.

Γενικές Παρατηρήσεις

Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη

Το ζήτημα στο παλιό σύστημα διοικητικής δικαιοσύνης, ήταν κατά πόσο ήταν εύκολη η πρόσβαση σε αυτό για άτομα που δεν περιλαμβάνονταν στο προσωπικό με την "στενή έννοια". Παρά τις υποδείξεις της Επιτροπής Επανασχεδιασμού που είχαν υιοθετηθεί αρχικά στο προσχέδιου του Καταστατικού του Διοικητικού Δικαίου, αυτό το ζήτημα παραμένει ανοιχτό.

Ένας ορισμός του προσωπικού που έχει δοθεί από την Επιτροπή Επανασχεδιασμού ήταν:

Στο «προσωπικό» περιλαμβάνεται: πρώην προσωπικό και άτομα που διεκδικούν αξιώσεις στο όνομα θανόντων μελών του προσωπικού, όλα τα πρόσωπα που εκτελούν εργασία προσφέροντας τις δικές τους προσωπικές υπηρεσίες για τον Οργανισμό, ανεξάρτητα από τον τύπο του συμβολαίου με το οποίο δεσμεύονται ή το σώμα ή το όργανο από το οποίο διορίζονται, αλλά χωρίς να συμπεριλαμβάνεται στρατιωτικό ή πολιτικό προσωπικό σε ειρηνευτικές επιχειρήσεις.⁴⁶

Για την επίλυση του ζητήματος αυτού, γίνονται διάφορες προσπάθειες. Προβλέπεται για τους ενδιαφερόμενους η δυνατότητα να καταφύγουν στο γραφείο του συνηγόρου του πολίτη που μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση της διαφοράς. Επίσης μπορεί να καταφύγουν σε διαιτησία με τον ΟΗΕ, εφόσον δεν μπορεί να επιλυθεί ανεπίσημα το ζήτημα.

Στην απόφαση RES/64/233, η ΓΣ ζήτησε από το Γενικό Γραμματέα να επιτρέψει την προσφυγή και μη μελών προσωπικού, διότι ο ΟΗΕ επικαλούνταν την ασυλία του σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση δικαστικής διεκδίκησης.

⁴⁶ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

Γραφείο Νομικής Υποστήριξης Προσωπικού

Αποτελεί υπομονάδα του Γραφείου Διεύθυνσης της Δικαιοσύνης (ΟΑΙ)⁴⁷.

Το άρθρο 12 των κανόνων Διαδικασίας του Διοικητικού Πρωτοδικείου, ορίζει ότι, εκπροσώπηση μπορεί ο προσφεύγων να έχει: είτε από συνήγορο από το Γραφείο Νομικής Υποστήριξης των Η.Ε (Office of Staff Legal Assistance OSLA), είτε από εξωτερικό συνήγορο ή από ενεργό ή πρώην μέλος προσωπικού των ΗΕ.

Προσωπικό του OSLA βρίσκεται σε Αντίς Αμπέμπα, Βυρηττό, Γενεύη Ναϊρόμπι και Ν Υόρκη.

Στο γραφείο αυτό, εκτός από επαγγελματίες πλήρους απασχόλησης, νομικούς συμβουλούς μετέχουν και εθελοντές. Τα μέρη μπορούν να προσφύγουν για να συμβουλευτούν τους νομικούς της υπηρεσίας σχετικά με τα νομικά ζητήματα μιας υπόθεσης και τις επιλογές που έχουν. Μπορεί επίσης να συνδράμει και κατά την προσφυγή στο επίσημο σύστημα.

Ωστόσο ο φόρτος εργασίας για το γραφείο αυτό είναι τεράστιος, μιας και αποτελεί το πρώτο φίλτρο πριν την προσφυγή στο επίσημο σύστημα. Δίνονται κίνητρα για να συμμετέχει προσωπικό στην OSLA, αλλά προς το παρόν αυτό δε φαίνεται να επαρκεί για τους τόνους των υποθέσεων που αντιμετωπίζει.⁴⁸

Το Διοικητικό Δικαστήριο της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας

Οι απαρχές αυτού του θεσμού εντοπίζονται πίσω στο χρόνο την περίοδο της ΚτΕ, προγόνου των Η.Ε . Πιο συγκεκριμένα, το 1927 συναντάται πρώτη φορά,

⁴⁷ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

⁴⁸ The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

ως διοικητικό δικαστήριο, με αρμοδιότητα για το προσωπικό της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ).

Το Δικαστήριο αυτό μετά τη διάλυση της ΚτΕ, συνέχισε να λειτουργεί ως Διοικητικό Δικαστήριο της ΔΟΕ. Συστάθηκε με απόφαση της Διεθνούς Συνδιάσκεψης Εργασίας της 9^{ης} Οκτωβρίου 1946, με έργο να αποφασίζει επί προσφυγών που απευθύνουν οι υπάλληλοι και συνταξιούχοι της Δ.Ο.Ε.⁴⁹ Στη δικαιοδοσία του εντάχθηκε το προσωπικό 30 περίπου διεθνών οργανώσεων. Απ' αυτούς ορισμένοι ανήκουν στο σύστημα των ΗΕ, όπως FAO, UNESCO, GATT, UNIDO, OMS, OMC, UIT, CERN, Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού κ.λπ. Πέραν αυτών, εκεί εμπίπτουν και διεθνείς οργανώσεις, όπως η ΕΖΕΣ, ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Ατομικής Έρευνας (CERN), η INTERPOL, η Διακοινοβουλευτική Ένωση κ.λ.π. Το καταστατικό του τροποποιήθηκε τελευταία φορά στις 11 Ιουνίου 2008⁵⁰.

Σε ό,τι αφορά τη συγκρότησή του, αποτελείται από 7 επανεκλέξιμους δικαστές, επιλεγμένους για τρία χρόνια από τη Γενική Διάσκεψη της ΔΟΕ.

Το Διοικητικό Δικαστήριο, έδρα του οποίου είναι η Γενεύη, δέχεται ατομικές προσφυγές, αλλά όχι συλλογικές, όπως π.χ σωματείων. Προϋπόθεση για προσφυγή είναι να έχουν εξαντληθεί τα διοικητικά ένδικα μέσα από τον προσφεύγοντα.

Συν τοις άλλοις είναι αρμόδιο να εξετάζει διαφορές που προκύπτουν από συμβάσεις που συνάπτει η ΔΟΕ⁵¹. Αποφαινεται κατά πλειοψηφία, για την τυχόν ακύρωση της προσβαλλόμενης πράξης ή για την επιδίκαση χρηματικής αποζημίωσης. Η απόφασή του είναι οριστική, και δεν επιδέχεται έφεσης.⁵² Έως σήμερα έχει εκδικάσει πάνω από τρεις χιλιάδες υποθέσεις⁵³.

⁴⁹ Ιωάννης Δ. Ληξουριώτης, Διεθνές Εργατικό Δίκαιο- Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και Θεμελιώδη Εργασιακά Δικαιώματα. Η εφαρμογή των κανόνων Διεθνούς Εργατικού Δικαίου από την Ελλάδα.- Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

⁵⁰ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

⁵¹ Άρθρο 2 παρ.4 Καταστατικού του Δικαστηρίου

⁵² Άρθρο 6 παρ.1 Καταστατικού του Δικαστηρίου

⁵³ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

Το Διοικητικό Δικαστήριο της Παγκόσμιας Τράπεζας

Στην αρχή της δεκαετίας του 1980 με απόφαση που πήρε το Συμβούλιο Διοικητών της Παγκόσμιας Τράπεζας και δυο ακόμα διεθνείς θεσμοί (IDA και IFC), ιδρύθηκε ένα ακόμη Διοικητικό Δικαστήριο, με αρμοδιότητα την εξέταση υποθέσεων των υπαλλήλων των τριών αυτών οργανισμών.⁵⁴ Καίρια υπήρξε η συμβολή του Ρ. Μακ Ναμάρα τότε προέδρου της Παγκόσμιας τράπεζας, ο οποίος υπήρξε και ο εμπνευστής αυτού του Δικαστηρίου.⁵⁵

Ίσως ήταν το αποτέλεσμα της επιθυμίας ορισμένων χωρών ν' απομακρύνουν απ' την οικογένεια των ειδικευμένων οργανώσεων των ΗΕ, τις υποθέσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, που διέδιναν το πρόβλημα των αποκλίσεων και της αστάθειας του Δικαίου εντός των οργανώσεων των ΗΕ⁵⁶.

Το Δικαστήριο συγκροτείται από 7 δικαστές, που διορίζονται από τους εκτελεστικούς διευθυντές της Τράπεζας, ύστερα από την υποβολή από τον Πρόεδρο της Τράπεζας λίστας υποψηφίων. Η θητεία των δικαστών έχει διάρκεια 5 ετών.

Το Δικαστήριο συνέρχεται σε σχηματισμό ολομέλειας, ενώ απαρτία ορίζεται με την παρουσία 5 μελών. Μπορεί να συνέλθει και σε πάνελ 3 μελών για εκδίκαση ειδικής υπόθεσης .

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου είναι τελεσίδικες. Δεν προσβάλλονται με έφεση, ενώ δεν προβλέπεται και δυνατότητα αναθεώρησης απόφασής του από το

⁵⁴ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης,Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη,2014

⁵⁵ The De Merode Decision And its influence upon International Administrative Law,Robert A. Gorman -The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

⁵⁶ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης,Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη,2014

Διεθνές Δικαστήριο, σε αντίθεση π.χ με το Δικαστήριο της ΔΟΕ που αναφέρθηκε πρωτίτερα. Πιθανόν και αυτό να είναι ένα χαρακτηριστικό του ξεχωριστού ρόλου που ήθελαν να προσδώσουν οι δημιουργοί του σ αυτό το Δικαστήριο, διακρίνοντάς το από τα υπόλοιπα ενταγμένα στο Σύστημα των Ηνωμένων Εθνών.

Ο Κανονισμός διαδικασίας του Δικαστηρίου τροποποιήθηκε την 1^η Ιανουαρίου του 2002. Το Δικαστήριο έχει εκδικάσει μέχρι σήμερα περισσότερες από 500 υποθέσεις.⁵⁷

Το Διοικητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου

Με την απόφαση 481 του Συμβουλίου των Διοικητών του ΔΝΤ που ενέκρινε το Καταστατικό του, ιδρύθηκε το Διοικητικό Δικαστήριο του ΔΝΤ, το 1992.

Συγκροτήθηκε σε σώμα το 1994 με τριμελή σύνθεση, ενώ σήμερα η σύνθεσή του είναι πενταμελής. Τα μέλη του, όπως και στα άλλα Δικαστήρια, ορίζονται για ανανεώσιμη θητεία, η οποία εδώ είναι τετραετής.⁵⁸

Όπως και στο Δικαστήριο της Παγκόσμιας Τράπεζας, δεν προβλέπεται αναθεώρηση αποφάσεων από το Διεθνές Δικαστήριο⁵⁹. Έχει εκδώσει περίπου 50 αποφάσεις.

Στο άρθρο 21 του καταστατικού υπάρχει πρόβλεψη, για επέκταση της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου και σε υποθέσεις προσωπικού άλλων διεθνών οργανισμών, αν έχει προηγηθεί σχετική ένδικη συμφωνία με το ΔΝΤ, όπως συναντάται και στα Διοικητικά Δικαστήρια των Η.Ε.

⁵⁷ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ. Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

⁵⁸ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ. Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

⁵⁹ Αρ. 13 Καταστατικού Δικαστηρίου

Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια εκτός Συστήματος Η.Ε

Εισαγωγικά

Μια γενική αρχή που εμφανίζεται στις δικαιοτικές τάξεις ανά τον κόσμο και επιβεβαιώνεται και από την οικουμενική διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου, είναι πως όπου ασκείται διοικητική εξουσία θα πρέπει να υπάρχει και ο αντίστοιχος δικαιοδοτικός μηχανισμός.⁶⁰

Εκτός λοιπόν από τους Διεθνείς Οργανισμούς που είναι ενταγμένοι στο σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, διαφορές μπορούν να ανακύψουν, το ίδιο εύλογα, και στο εσωτερικό των οργανισμών που δεν βρίσκονται σ' αυτό. Οι συνέπειες που μπορούν να έχουν αυτές οι διαφορές στο εσωτερικό των άλλων οργανισμών είναι ακριβώς οι ίδιες.

Γι' αυτόν επομένως το λόγο, διεθνείς διοικητικοί δικαιοδοτικοί μηχανισμοί, με διάφορους τίτλους, εντοπίζονται σε πληθώρα περιφερειακών οργανισμών, και αναλαμβάνουν να φέρουν εις πέρας το ίδιο δύσκολο έργο με τους ομόλογούς τους εντός συστήματος των Η.Ε. Τέτοιοι μηχανισμοί υπάρχουν εντός του Οργανισμού Αμερικανικών Κρατών, εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά και στο εσωτερικό μικρότερων περιφερειακών οργανισμών, κατηγορία στην οποία εντάσσεται το Διοικητικό Δικαστήριο της

⁶⁰ Reflection of the Internal Judicial Systems of International Organisations, C.F Amerasinghe The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

Αναπτυξιακής Τράπεζας της Ασίας, της Διαμερικανικής Αναπτυξιακής Τράπεζας , της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη, της Αφρικανικής Αναπτυξιακής Τράπεζας κ.ο.κ

Επειδή, οι ομοιότητες μεταξύ των Διεθνών Διοικητικών Δικαστηρίων είναι πολλές, αλλά και η ανάλυση όλων των παρόμοιων δικαιοδοτικών σωμάτων πιθανότατα μικρή χρησιμότητα θα είχε, η παρούσα εργασία θα επικεντρωθεί στην εκτενέστερη ανάλυση των δύο σημαντικότερων Διοικητικών Δικαστηρίων στην Ευρωπαϊκή Ήπειρο, δηλαδή του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ε.Ε και του Διοικητικού Δικαστηρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εισαγωγικά

Το Δικαστήριο της Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θεσπίστηκε το Δεκέμβριο του 2005 και είναι αρμόδιο για την επίλυση των διαφορών των υπαλλήλων στα διάφορα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι αιτίες που οδήγησαν στη θέσπισή του, η δομή και η λειτουργία του, καθώς και οι καινοτομίες που παρουσιάζει, όπως για παράδειγμα η διαδικασία επιλογής δικαστών ,η εισαγωγή φιλικού διακανονισμού και γενικά η όλη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, είναι άξιες διερεύνησης και μελέτης.

Η ίδρυση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του τρίτου κατά σειρά δικαιοδοτικού τμήματος, μετά το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) και το Πρωτοδικείο (ΠΕΚ), παρά το ότι ίσως να μη φαίνεται πολύ ενδιαφέρον γεγονός, λόγω των εξειδικευμένων υποθέσεων του υπαλληλικού δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποκαλύπτει ένα ιδιαίτερα

ελκυστικό γνωστικό αντικείμενο, που ελάχιστα απαντάται στην ελληνική βιβλιογραφία και είναι γνωστό εν γένει ως Ευρωπαϊκό Διοικητικό Δίκαιο.⁶¹

Η είδηση της θέσπισης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ε.Ε., έγινε αποδεκτή με ιδιαίτερα θετικά σχόλια από την πλειοψηφία της ακαδημαϊκής κοινότητας, καθώς οι γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου⁶² της Ε.Ε. έχουν αναπτυχθεί και εδραιωθεί στο πεδίο των υπαλληλικών υποθέσεων, όπως της ίσης μεταχείρισης και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Η ακαδημαϊκή κοινότητα θεωρεί τη θέσπιση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, μια σημαντική και θετική εξέλιξη για την ομογενοποίηση και τη διαφάνεια του Ευρωπαϊκού Δικαστικού συστήματος.⁶³ Ωστόσο υπάρχουν πολλοί που είναι επιφυλακτικοί με το εγχείρημα, για το λόγο ότι ίσως αποτελέσει απειλή για την ενότητα και την ερμηνεία του Κοινοτικού Δικαίου.

Ιστορικό

Στη Διακυβερνητική διάσκεψη της Νίκαιας, έγινε φανερό πως το Δικαστικό Σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χρειαζόταν αναδιανομή ρόλων και σχέσεων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν από κοινού οι περίπλοκες νομικές και πολιτικές προκλήσεις, καθώς λόγω του φόρτου εργασίας, το ΔΕΚ δεν μπορούσε να λειτουργήσει αποτελεσματικά, παρά το γεγονός ότι το 1989 ιδρύθηκε και το Πρωτοδικείο.

Ο σπουδαιότερος λόγος για την ίδρυση νέων ειδικευμένων δικαστηρίων, ήταν να αποσυμφορηθεί το έργο του ΔΕΚ (πλέον ΔΕΕ) και του ΠΕΚ (πλέον ΓΔΕΕ).

Η κυριότερη αιτία για την επιλογή και εξέταση των υπαλληλικών υποθέσεων από ειδικευμένο δικαστήριο, παρά το γεγονός ότι υπήρχαν και άλλες υποθέσεις που φαίνονταν κατάλληλες, ήταν ο συνεχώς αυξανόμενος αριθμός υποθέσεων ενώπιον του Πρωτοδικείου, του οποίου η αρμοδιότητα όπως διαμορφώθηκε

⁶¹ Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

⁶² H. Kraemer, The European Union Civil Service Tribunal: A new community Court examined after four years of operation, Common Market Law Review, 2009

⁶³ A. Capic, European Union Civil Service Tribunal – A coherent part of the Communities courts system, European Law Reporter, 3/2005

απ' τη Συνθήκη της Νίκαιας ,περιορίζονταν σημαντικά ως προς τις υποθέσεις που θα αναλάμβανε⁶⁴.

Μια άλλη αιτία για την επιλογή της εκδίκασης των Υπαλληλικών υποθέσεων, από ειδικευμένο δικαστήριο, ήταν ο «α-πολίτικος χαρακτήρας των υποθέσεων»⁶⁵, καθώς αυτές δεν εντάσσονται στο πεδίο των πολιτικών συγκρούσεων σε ενωσιακό επίπεδο, αλλά στρέφονται εναντίον των οργάνων της Ένωσης .Δεν εμπλέκονται κράτη, αφορούν μόνο τους διαδίκους και δε χρειάζεται να γίνουν μεταρρυθμίσεις στα εθνικά δίκαια των κρατών μελών. Αφορούν κατά μεγάλο μέρος έναν κώδικα,τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΚΥΚ)⁶⁶.

Ένας ακόμη λόγος που εξηγεί την επιλογή των υπαλληλικών υποθέσεων,είναι ότι οι υποθέσεις αυτές δεν έχουν προδικαστική παραπομπή⁶⁷, δεν παρεμβάλλεται δηλαδή κάποια διαδικασία ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, αλλά η προσφυγή γίνεται απευθείας στο Κοινοτικό δικαιοδοτικό όργανο. Έτσι, δεν απαιτείται το Δικαστήριο αυτό να λαμβάνει υπόψη τις απαντήσεις των εθνικών δικαστηρίων στα προδικαστικά ερωτήματα, αρμοδιότητα που ανήκει στο ΔΕΕ.

Ένας τελευταίος λόγος για την επιλογή των υποθέσεων, είναι η ανάγκη ,οι δικαστές,να γνωρίζουν εις βάθος όλη την επιμέρους και εξειδικευμένη νομοθεσία και νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαίου, λόγω των διευρυνόμενων αρμοδιοτήτων της Ένωσης. Θα ήταν ένα δυσβάσταχτο καθήκον γι αυτούς, προκειμένου να ανταποκριθούν σ' αυτό αποτελεσματικά.

Το Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της ΕΕ

⁶⁴ 225(3) ΣυνΘΕΚ και απόφαση Συμβουλίου 2004/407/ΔΚ

⁶⁵ Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

⁶⁶ http://ec.europa.eu/civil_service >Staff Regulations

⁶⁷ B. Vesterdorf, The Community court system ten years from now and beyond: challenges and possibilities, European Law Review, 2003

Μορφολογικά Χαρακτηριστικά

Η Έδρα του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης είναι στο Λουξεμβούργο.

Το Γλωσσικό καθεστώς είναι αυτό του Γενικού Δικαστηρίου, σύμφωνα με το οποίο η Γλώσσα των διαδικασιών επιλέγεται, από τον προσφεύγοντα ανάμεσα απ' τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης, για να διευκολυνθεί η προφορική διαδικασία και σ' αυτήν τη γλώσσα μεταφράζεται κάθε επίσημο έγγραφο. Στην πράξη εσωτερική γλώσσα εργασίας, είναι η Γαλλική.⁶⁸

Ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 3 της απόφασης του Συμβουλίου 2004/752, ως την έναρξη της ισχύος του Κανονισμού Διαδικασίας το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, θα εφαρμόζε τον Κανονισμό Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

Το Δικαστήριο ΔΔ δεσμεύτηκε από την αρχή της λειτουργίας του να καταρτίσει το δικό του Κανονισμό, λόγω της ιδιαιτερότητας των υπαλληλικών υποθέσεων. Το σχέδιο που προέκυψε μετά από συζητήσεις με το ΠΕΚ και το ΔΕΚ υποβλήθηκε για έγκριση στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ο Κανονισμός της Διαδικασίας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ την 29^η Αυγούστου του 2007.

Οι αρμοδιότητες του Δικαστηρίου

Με την απόφαση 2004/753/ΕΚ της 2ας Νοεμβρίου του 2004 του Συμβουλίου, συστάθηκε το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρμόδιο για διαφορές μεταξύ υπαλλήλων και της Κοινότητας.

Κατά το άρθρο 236 ΣυνθΕΚ Υπάλληλοι των Κοινοτικών οργάνων είναι όχι μόνο όσοι εργάζονται στα όργανα της Ένωσης, αλλά και όσοι ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες, όπως το προσωπικό της Eurojust, της Europol, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Γραφείου Εναρμόνισης στο πλαίσιο της

⁶⁸ http://curia.europa.eu/jcms/jcms/T5_5230

Εσωτερικής Αγοράς. Όλοι αυτοί εντάσσονται στην αρμοδιότητα του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης. Δεν είναι όμως στην αρμοδιότητά του, οι υποθέσεις των υπαλλήλων της εσωτερικής διοίκησης των κρατών μελών.

Η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης δηλώνεται ρητά. Για το λόγο αυτό, μπορεί να απορρίψει προσφυγή για την οποία κρίνει ότι είναι αναρμόδιο, ή επίσης αν η προσφυγή είναι προδήλως απαράδεκτη ή παράνομη.⁶⁹ Σε περίπτωση που κρίνει ότι μια προσφυγή εντάσσεται στην αρμοδιότητα του ΔΕΕ ή του ΓΔΕΕ, την παραπέμπει στο αντίστοιχο δικαστήριο.

Η σύνθεση του Δικαστηρίου

Τα μέλη του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης είναι 7 δικαστές με εξαετή θητεία και δυνατότητα εκ νέου διορισμού. Με απόφαση του Συμβουλίου μπορεί να αυξηθούν τα μέλη του Δικαστηρίου.⁷⁰

Το ολιγομελές του σχήματός του έχει και θετικά και αρνητικά στοιχεία. Στα θετικά συγκαταλέγεται το γεγονός, ότι μπορούν εύκολα να συμβιβαστούν οι δικαστές ακόμα κι αν έχουν διαφορετικές απόψεις και διαφωνούν.⁷¹ Ένα θετικό επίσης είναι ότι δεν ακολουθείται η ιεραρχική πυραμίδα, όπου ο Πρόεδρος έχει τις υπερεξουσίες του. Είναι όμως οπωσδήποτε αρνητικό και προκαλεί δυσκολία στο έργο του, το ολιγομελές σχήμα, σε περίπτωση αναρρωτικών αδειών. Για το λόγο αυτό, το Δικαστήριο προτείνει το θεσμό των αναπληρωματικών δικαστών (substitute judges). Το Δικαστήριο συγκροτεί τρία τμήματα ,το πρώτο και το δεύτερο τριμελή και το τρίτο πενταμελές. Μπορεί να συνεδριάζει σε ολομέλεια σε πενταμελές σχήμα, σε τριμελή ή μονομελή τμήματα⁷², αν και οι συνεδριάσεις κατ' αρχήν γίνονται ενώπιον των τριμελών τμημάτων. Θεωρείται νόμιμη

⁶⁹ Κανονισμός Διαδικασίας Δικαστηρίου ΔΔ αρ 76

⁷⁰ http://curia.europa.eu/jcms/jcms/T5_5230

⁷¹ Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

⁷² Κανονισμός Διαδικασίας Δικαστηρίου ΔΔ αρ 10 παρ. 1

απαρτία όταν το Δικαστήριο συνεδριάζει με πέντε δικαστές στην ολομέλεια και τρεις στα τριμελή τμήματα.

Η ανάθεση των υποθέσεων στα τμήματα γίνεται βάσει ειδικών κριτηρίων. Ο τρόπος ανάθεσης των υποθέσεων αποτελεί τη διαφορά ανάμεσα στο Γενικό Δικαστήριο και στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης. Το Γενικό Δικαστήριο εφαρμόζει το σύστημα «tour del role», όπου κάθε τμήμα ασχολείται με όλους τους τύπους των υποθέσεων, ενώ τα τμήματα του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, ασχολούνται ως ένα βαθμό με εξειδικευμένα θέματα (*ratione materiae*). Υπάρχει όμως αλληλεπίδραση μεταξύ των τμημάτων, επειδή οι δικαστές του τρίτου τμήματος προέρχονται απ' τα άλλα δύο και έχουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν όλων των τύπων τις υποθέσεις.

Η καθιέρωση του συστήματος αυτού είναι ενδιαφέρουσα για το πώς συνδυάζει την εσωτερική εξειδίκευση με την αποδοτικότητα και τη σφαιρική γνώση, εξασφαλίζοντας έτσι υψηλής ποιότητας νομικές υπηρεσίες και αξιοποίηση των δικαστικών πόρων.⁷³

Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου εκλέγεται για τρία χρόνια, με απόλυτη πλειοψηφία και μυστική ψηφοφορία με δικαίωμα επανεκλογής. Διευθύνει τις εργασίες και τις υπηρεσίες του Δικαστηρίου, καθορίζει τις συνεδριάσεις, προεδρεύει στις δημόσιες συνεδριάσεις και διασκέψεις της ολομέλειας του πενταμελούς και του τριμελούς τμήματος του οποίου ορίστηκε μέλος.

Παραπομπή και Συνεκδίκηση υποθέσεων

Με το νέο Κανονισμό Διαδικασίας, μπορεί μια υπόθεση να παραπεμφθεί στην ολομέλεια ή στο πενταμελές τμήμα, μετά από απόφαση της ολομέλειας του Δικαστηρίου, ανάλογα με τα νομικά ζητήματα και τη σημασία της. Παραπομπή στο μονομελές τμήμα που θα είναι ο εισηγητής δικαστής, γίνεται μετά από απόφαση ομόφωνη του τριμελούς. Όταν ο πρόεδρος διαπιστώσει συνάφεια υποθέσεων μπορεί να διατάξει συνεκδίκασή τους για την ορθότερη απονομή

⁷³ H. Kraemer, The European Union Civil Service Tribunal: A new community Court examined after four years of operation, Common Market Law Review, 2009

της δικαιοσύνης. Μέσω της συνεκδίκησης των υποθέσεων μπορεί να εκδοθεί απόφαση για το σύνολο των υποθέσεων που να τερματίζει τη δίκη.⁷⁴

Η Διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου ακολουθεί το στάδιο γραπτής και προφορικής διαδικασίας.

Η Έγγραφη διαδικασία περιλαμβάνει την υποβολή της προσφυγής και του υπομνήματος και εφόσον το Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο, μπορεί να αποφασίσει την υποβολή υπομνήματος απάντησης και ανταπάντησης απ' τους διαδίκους⁷⁵. Η έναρξή της σηματοδοτείται από την κατάθεση του δικογράφου προσφυγής, καθώς και την ανάθεση της υπόθεσης σε τριμελές τμήμα και τον ορισμό εισηγητή δικαστή από τον Πρόεδρο.

Το δικόγραφο πρωτοκολλείται και η υπόθεση παίρνει αύξοντα αριθμό, μπροστά απ' τον οποίο υπάρχει το Ε κι έπειτα η ένδειξη του έτους. Στη συνέχεια ο αντίδικος εντός δύο μηνών έχει το δικαίωμα να καταθέσει υπόμνημα αντίκρουσης.⁷⁶ Μετά την πρώτη ανταλλαγή υπομνημάτων, απαγορεύεται η προβολή ισχυρισμών απ' τους διαδίκους, εκτός κι αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι, οπότε δίνεται η άδεια από τον Πρόεδρο για απάντηση σε

⁷⁴ Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

⁷⁵ ΚΔ Δικαστηρίου ΔΔ αρ.33 παρ.1

⁷⁶ ΚΔ Δικαστηρίου ΔΔ αρ.39

νέο ισχυρισμό. Εφόσον το Δικαστήριο κρίνει ότι δε χρειάζεται δεύτερη ανταλλαγή υπομνημάτων, ο εισηγητής δικαστής υποβάλλει προκαταρκτική έκθεση και το Δικαστήριο αποφασίζει ως προς το περιεχόμενο της έκθεσης.

Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι απαιτείται δεύτερη ανταλλαγή υπομνημάτων και δεν εξυπηρετείται η υπόθεση με την προφορική διαδικασία, μπορεί να αποφανθεί, χωρίς τη διεξαγωγή της επ' ακροατηρίου συζήτησης.

Το στάδιο της προφορικής διαδικασίας είναι η συζήτηση ενώπιον του ακροατηρίου. Οι διάδικοι μπορούν να αναπτύξουν τις θέσεις τους μόνο μέσω εκπροσώπων τους. Οι δικαστές θέτουν ερωτήματα και στους διαδίκους τους και στους εκπροσώπους τους και οι διάδικοι έχουν το δικαίωμα μέχρι το πέρας της συζήτησης να προσκομίσουν νέα στοιχεία.

Η Δυνατότητα Φιλικού Διακανονισμού των διαφορών

Ο φιλικός διακανονισμός ή δικαστική μεσολάβηση, πρέπει να ξεχωρίζει απ' τη συνήθη ένδικη διαδικασία.⁷⁷ Είναι μια άτυπη διαδικασία, μέσω της οποίας μπορεί εφόσον τα μέρη μιας δικαστικής διαφοράς έρθουν σε συμφωνία, το Δικαστήριο να διαγράψει την υπόθεση.

Εφόσον το Δικαστήριο κρίνει ότι μπορεί να επέλθει φιλικός διακανονισμός μεταξύ των διαδίκων για όλη ή μέρος της διαφοράς, αναθέτει στον εισηγητή δικαστή να τον επιχειρήσει και σε περίπτωση που επιτευχθεί καταγράφεται σε πρακτικό, το οποίο αποτελεί Δημόσιο Έγγραφο, ενώ η υπόθεση διαγράφεται από το πρωτόκολλο με απόφαση του Προέδρου. Προβλέπεται ακόμα, ότι οι διάδικοι και το Δικαστήριο, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουν, για την ένδικη διαδικασία, οποιοδήποτε έγγραφο συντάχθηκε για το φιλικό διακανονισμό, σε περίπτωση αποτυχίας του. Ο θεσμός αυτός είναι μια μεταρρύθμιση που στηρίζεται περισσότερο στη λογική

⁷⁷ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης (2007)

του συμβιβασμού και όχι στην τυπική επιβολή του γράμματος του νόμου.⁷⁸ Επιλέγεται ο φιλικός συμβιβασμός κυρίως σε περιπτώσεις προσωπικών διαφορών, και όπου υπάρχει δεδικασμένο. Παρά την έμφαση που έχει δοθεί, σε πολύ μικρό αριθμό υπαλληλικών υποθέσεων ακολουθείται ο φιλικός διακανονισμός.

Έκδοση Αποφάσεων

Οι αποφάσεις του Δικαστηρίου⁷⁹ δημοσιεύονται ενώπιον των διαδίκων, το πρωτότυπο υπογράφεται απ' τους Δικαστές και το Γραμματέα και δημοσιεύονται στη «Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου και του Γενικού Δικαστηρίου», στη «Συλλογή Νομολογίας-Υπαλληλικές Υποθέσεις» ή στην «Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», και είναι τα μόνα αυθεντικά έγγραφα και υπερισχύουν έναντι της ηλεκτρονικής τους μορφής σε περίπτωση που υπάρχει αμφισβήτηση.

Το θεσμικό πλαίσιο, ως την ίδρυση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, προέβλεπε, να μην επιβαρύνεται ο προσφεύγων υπάλληλος στη Δικαιοσύνη, έναντι οποιουδήποτε Κοινοτικού Οργάνου, με δικαστικά έξοδα, έστω κι αν είχε ηττηθεί, εκτός και αν προκαλούσε κακόβουλα έξοδα.

Ο Κανονισμός της Διαδικασίας προβλέπει, όπως και το Παράρτημα το προσαρτώμενο στον Οργανισμό του Δικαστηρίου, ο ηττηθείς διάδικος να επιβαρύνεται με όλα τα έξοδα ή ένα μέρος των εξόδων, ανάλογα με την κρίση του Δικαστηρίου.

Τα δικαστικά έξοδα, κατά την κρίση του Δικαστηρίου,⁸⁰ μοιράζονται στους διαδίκους όταν είναι περισσότεροι του ενός και ο κάθε διάδικος αναλαμβάνει τα έξοδα που του αναλογούν, κατά τη συμφωνία που έχει γίνει. Τα έξοδα αυτά είναι ποσά που ξοδεύτηκαν για μάρτυρες, εμπειρογνώμονες, τα αναγκαία έξοδα της δίκης, τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής, καθώς και η αμοιβή των

⁷⁸ Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

⁷⁹ <http://curia.europa.eu/el/content/juris/index.htm> (Συλλογή Νομολογίας του ΔΔ)

⁸⁰ ΚΔ Δικαστηρίου ΔΔ αρ. 91 επ.

εκπροσώπων, ακόμα και έξοδα που θα μπορούσαν να αποφευχθούν. Σκοπός του Δικαστηρίου είναι να επιβαρύνει τους προσφεύγοντες, ώστε να μην προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη άνευ λόγου και αιτίας και να μην επιβαρύνουν με έξοδα το δικαιοδοτικό όργανο.

Πρόθεση του Συμβουλίου, ήταν να καταρτιστεί κατάλογος «κακόβουλων διαδίκων», ώστε να μη φτάνουν ενώπιον του Δικαστηρίου αστήρικτες και απαράδεκτες αγωγές, αλλά αυτό αντίκειται στο δικαίωμα του καθενός να προσφεύγει στη Δικαιοσύνη. Αν λοιπόν επιβαρύνεται ο προσφεύγων με έξοδα για τη δικαστική δαπάνη και τις υπηρεσίες εξωτερικών Δικηγόρων, περιορίζεται ο αριθμός των προσφυγών στο Δικαστήριο.⁸¹

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις εκτός απ' τη συνήθη διαδικασία, λαμβάνουν χώρα ειδικές διαδικασίες για να προστατευτούν τα συμφέροντα ενός διαδίκου, που θα βλάπτονταν διαφορετικά μέχρι την έκδοση της απόφασης.

Το Δικαστήριο μπορεί να θεωρήσει ότι επιβάλλεται η αναστολή της εκτέλεσης της προσβαλλόμενης απ' την προσφυγή πράξης, πράγμα που αντιβαίνει στον κανόνα του άρθρου 242 ΣυνθΕΚ, που υιοθέτησε και ο Κανονισμός Διαδικασίας, κατά τον οποίο δεν μπορεί να έχει ανασταλτικό χαρακτήρα μια προσφυγή.

Στην περίπτωση που ο καθού δεν απαντήσει νομότυπα ή εμπρόθεσμα στην προσφυγή, το Δικαστήριο επιδικάζει στον προσφεύγοντα ερήμην του τα αιτήματά του, μετά από αίτηση του τελευταίου, η οποία επιδίδεται στον αντίδικο. Το Δικαστήριο διατηρεί το δικαίωμα να αποφασίσει τη διεξαγωγή προφορικής διαδικασίας επί της αίτησης.

Η ερήμην απόφαση του Δικαστηρίου υπόκειται σε ανακοπή. Η διαδικασία που ακολουθείται στην εξέταση της ανακοπής είναι ίδια με αυτή των κοινών υποθέσεων και η νέα απόφαση του Δικαστηρίου δεν υπόκειται σε ανακοπή.

⁸¹ Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

Έκτακτα Ένδικα Μέσα: Τριτανακοπή, Ερμηνεία και Αναθεώρηση Αποφάσεων

Τα κράτη-μέλη, τα όργανα των Κοινοτήτων και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, μπορούν να ασκήσουν τριτανακοπή κατά της απόφασης που εκδόθηκε, χωρίς να έχει προσεπικληθεί ο τριτανακοπών, εφόσον η απόφαση θίγει τα δικαιώματά του,⁸² μέσα σε δυο μήνες απ' τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης, στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς την έννοια και την ένταση των αποτελεσμάτων μιας απόφασης του Δικαστηρίου, αυτό είναι αρμόδιο για την ερμηνεία της, μετά από αίτηση διαδίκου ή οργάνου των Κοινοτήτων που έχει έννομο συμφέρον επ' αυτού.

Αναθεώρηση της απόφασης του Δικαστηρίου μπορεί να εξεταστεί, σε περίπτωση που γίνει γνωστό γεγονός αποφασιστικής σημασίας, που ήταν άγνωστο πριν την έκδοση της απόφασης, στο Δικαστήριο και στο διάδικο που ζητεί την αναθεώρησή της. Η αίτηση της αναθεώρησης της απόφασης, γίνεται μέσα σε διάστημα τριών μηνών από τη γνώση του γεγονότος αυτού.

Αναίρεση αποφάσεων του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης στο Γενικό Δικαστήριο

Ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, κατά των οριστικών αποφάσεων και διατάξεων του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, που είναι τακτικό ένδικο μέσο και η οποία αναίρεση, δεν αναστέλλει την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης.

Αν η αίτηση αναίρεσης κριθεί βάσιμη, το Γενικό Δικαστήριο αναιρεί την απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης και αποφαινεται το ίδιο επί της διαφοράς. Αν η αίτηση είναι προδήλως αβάσιμη και απαράδεκτη, το Γενικό

⁸² Οργανισμός του Δικαστηρίου Παραρτ. Ι αρ. 42 και ΚΔ Δικαστηρίου ΔΔ αρ. 115 παρ. 1

Δικαστήριο έχει τη δυνατότητα να απορρίψει την αίτηση με αιτιολογημένη διάταξη, μετά από έκθεση του εισηγητή δικαστή και αφού ακούσει το Γενικό Εισαγγελέα.

Εφόσον γίνει δεκτή η αίτηση αναίρεσης, η διαδικασία στο Γενικό Δικαστήριο περιλαμβάνει τη γραπτή και την προφορική διαδικασία, σύμφωνα με το δικό του Κανονισμό διαδικασίας. Από τα άρθρα 115-116 του Κανονισμού του Γενικού Δικαστηρίου προβλέπεται και αναγνωρίζεται η δυνατότητα παρέμβασης τρίτου, στο πλαίσιο αναιρετικής δίκης.

Αναπομπή υποθέσεων από το Γενικό Δικαστήριο στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης

Αν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει βάσιμη την αίτηση της αναίρεσης μιας απόφασης ή διάταξης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, μπορεί να μην αποφανθεί επί της ουσίας της υπόθεσης και να την αναπέμψει πίσω στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης.⁸³ Η εξέταση της αναπεμφθείσας υπόθεσης, διεξάγεται υπό ειδική διαδικασία κατά την οποία οι διάδικοι ανταλλάσσουν υπομνήματα όπως στις κοινές υποθέσεις.

Αναθεώρηση αποφάσεων του Γενικού Δικαστηρίου της Ε.Ε

Οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ελεγχθούν από το Δικαστήριο της ΕΕ μόνο όπου υπάρχει κίνδυνος να διαταραχθεί η ενότητα και συνοχή του Ενωσιακού Δικαίου.⁸⁴

Η εκκίνηση της διαδικασίας γίνεται με μια μη δεσμευτική πρόταση του πρώτου Γενικού Εισαγγελέα. Πρέπει να τονισθεί ότι δεν ξεκινούν οι διάδικοι τη διαδικασία της αναθεώρησης. Η προθεσμία είναι ένας μήνας από την απόφαση του Δευτεροβάθμιου Δικαστηρίου. Το δικαστήριο της ΕΕ αποφασίζει αν θα δεχτεί την εισήγηση και θα εξετάσει την υπόθεση. Αν η απόφασή του είναι

⁸³ Οργανισμός του Δικαστηρίου Παραρτ. Ι αρ.13 παρ 1 και εδ.2 και ΚΔ Δικαστηρίου ΔΔ αρ.113 παρ.1

⁸⁴ Αρ 256 παρ.2 ΣυνθΛΕΕ

θετική, καθορίζει επίσης και τη σκοπιά από την οποία θα γίνει η αναθεώρηση. Η Αναθεωρητική διαδικασία δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Η διαδικασία περιλαμβάνει γραπτές παρατηρήσεις των μερών και σε εξαιρετικές περιστάσεις ακρόαση και μια γραπτή γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα.

Ένα ειδικό τμήμα αποτελούμενο από τον πρόεδρο του δικαστηρίου και τους προέδρους των 4 κανονικών τμημάτων έχει συσταθεί για να αποφασίζει αν θα κάνει δεκτή την δικαστική αναθεώρηση, ή όχι. Αν γίνει δεκτή, η υπόθεση μπορεί να εξεταστεί από άλλους δικαστές. Το ΔΕΕ μπορεί να παραπέμψει την υπόθεση πίσω στο Γενικό Δικαστήριο, που θα είναι υποχρεωμένο από την ερμηνεία που θα έχει ακολουθηθεί ή αν τα γεγονότα το επιτρέπουν, να δώσει τελική κρίση το ίδιο.

Πρόκειται για μια , τρόπον τινά, «αναίρεση υπέρ του νόμου» που στόχο έχει να μην εφαρμόζεται με απόκλιση το ενωσιακό δίκαιο σε παρόμοιες περιστάσεις.

Μόνο μία φορά μέχρι στιγμής έχει γίνει αποδεκτή αυτή η "αναίρεση υπέρ του νόμου". Επρόκειτο για μια υπόθεση που αφορούσε μια αναπηρία που επικαλούνταν ένας διοικητικός υπάλληλος ότι είχε προκληθεί από μια ασθένεια, που σχετιζόταν με την εργασία του. Το Δικαστήριο ΔΔ της ΕΕ αρχικά απέρριψε την υποθεση για διαδικαστικούς λόγους . Ο προσφεύγων έκανε έφεση στο Γενικό Δικαστήριο, το οποίο ανέτρεψε την απόφαση και επεδίκασε και κάποια αποζημίωση.⁸⁵

Όμως το ΓΔΕΕ δεν δικαιούται να μπει στην ουσία της υπόθεσης αν δεν έχει μπει το πρωτοβάθμιο. Όφειλε να παραπέμψει την υπόθεση πίσω στο ΔΔ.

Το ΔΕΕ θεώρησε ότι διακυβεύονταν η ασφάλεια του ενωσιακού δικαίου. Ανακάλεσε την απόφαση και την επέστρεψε στο ΓΔ, κάνοντας σαφές ότι έπρεπε να παραπέμψει με τη σειρά του στο πρωτοβάθμιο . Θεώρησε ότι το

⁸⁵ C-179/09 RX II M V EMEA

δικαίωμα του αμυνόμενου είχε παραβιαστεί, εφόσον δεν είχαν μπει πρωτοδίκως στην ουσία, που είναι αρμοδιότητα του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου.

Πριν από την υπόθεση αυτή, η θεωρία υποστήριζε, ότι δε θα μπορούσε να γίνει «αναίρεση υπέρ του νόμου» για διαδικαστικό θέμα, γιατί δε θα μπορούσε να διακυβεύεται η ενότητα του ενωσιακού δικαίου από τον τύπο και όχι από ουσιώδες ζήτημα. Ωστόσο το ΔΕΕ αξιολόγησε την αντίληψη που έχει το ΓΔΕΕ για το ρόλο του ως δευτεροβάθμιο δικαστήριο και την βρήκε λανθασμένη. Για αυτό και προχώρησε σ' αυτήν την κρίση.⁸⁶

Κοινοτική Δικαιοσύνη και Συνθήκη της Λισσαβόνας

Στη μεταρρυθμιστική Συνθήκη της Λισσαβόνας, που επικυρώθηκε από τα 27 κράτη-μέλη, μετά την εγκατάλειψη της προσπάθειας επικύρωσης της Συνθήκης για ενιαίο Σύνταγμα στην Ευρώπη, υπάρχουν μεταρρυθμίσεις που αφορούν το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης και το σύνολο του δικαιοδοτικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αναφορά στο Δικαστήριο γίνεται στα άρθρα 13 παρ.1 ΣΕΕ, στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 17 ΣΕΕ και στο άρθρο 19 παρ.1, ορίζεται ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο και ειδικευμένα Δικαστήρια, ενώ γίνεται η διευκρίνιση ότι σύμφωνα με την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών, με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτυγχάνεται η τήρηση του Δικαίου.

Από το άρθρο 19 λοιπόν φαίνεται ότι, το σύνολο των τριών δικαιοδοτικών μηχανισμών αποτελούν το «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης», και είναι το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο και ειδικευμένα δικαστήρια, και τέτοιο είναι

⁸⁶ The European Union Civil Service Tribunal, A three-tier structure Waltraud Hakenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης. Με τη μετονομασία των δικαιοδοτικών οργάνων το Δικαστήριο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ονομάζεται «Δικαστήριο», το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων «Γενικό Δικαστήριο». Η αλλαγή της ονομασίας στοχεύει στο να γίνει σαφής διάκριση μεταξύ του θεσμικού οργάνου, που ονομάζεται «Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και των δικαιοδοτικών μηχανισμών, που είναι το Δικαστήριο, το Γενικό Δικαστήριο και τα ειδικευμένα τμήματα.⁸⁷

Το Διοικητικό Δικαστήριο του Συμβουλίου της Ευρώπης

Εισαγωγικά

Το Διοικητικό Δικαστήριο του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι ένα καθαρά Διεθνές Διοικητικό Δικαστήριο, ανεξάρτητο και αντικειμενικό, με δικούς του δικονομικούς κανόνες, που τους ορίζει μόνο του και δικό του καταστατικό. Έχει έδρα του το Στρασβούργο στη Γαλλία, όπου είναι και η έδρα του Συμβουλίου της Ευρώπης και απ' το 1965 ως τις 5 Απριλίου του 1994, λειτουργούσε ως Εφετείο. Ασχολείται με εργατικές διαφορές του προσωπικού του Συμβουλίου με τους εργοδότες τους.

Ιστορικό

Από το 1949 ως το 1965, λειτουργούσε περισσότερο σαν διοικητικό σώμα διαιτησίας για τις διαφορές μεταξύ του Συμβουλίου της Ευρώπης και του προσωπικού του, αλλά καμία διαφορά δεν έφτασε ενώπιόν του. Από το 1965 και μετά διακρίνουμε δύο περιόδους, από το 1965 ως το 1981 και από το 1981 και εξής. Με ψήφισμα της Επιτροπής των Υπουργών στις 23 Ιανουαρίου του 1981, ουσιαστικά αναδιοργανώθηκε σε δικαστήριο, τροποποιώντας τους

⁸⁷ Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

κανονισμούς του προσωπικού και το καταστατικό του Σώματος, του Συμβουλίου των Εφέσεων. Συγκεκριμένα, άλλαξε τις διαδικασίες για το διορισμό των μελών και έδωσε υποχρεωτική ισχύ στις αποφάσεις του Εφετειακού Συμβουλίου. Παράλληλα άλλες δυο σημαντικές αλλαγές συνέβησαν. Η πρώτη, ήταν ότι ο θεσμός ονομάστηκε Διοικητικό Δικαστήριο με το ψήφισμα 94(11) της 5^{ης} Απριλίου 1994 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης και η δεύτερη σημαντική αλλαγή, ήταν η μέθοδος διορισμού του Προέδρου του Δικαστηρίου και του Αντιπροέδρου⁸⁸.

Ο Θεσμός

Η λειτουργία του Δικαστηρίου διέπεται από τρία νομικά σύνολα. Τα δύο, Μέρος VII (Διαφορές) του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης και Παράρτημα XI (Καταστατικό του Δικαστηρίου) του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, υιοθετήθηκαν από την Επιτροπή των Υπουργών του Συμβουλίου, ενώ το τρίτο, Οι Κανόνες Διαδικασίας του Δικαστηρίου, από το ίδιο το Δικαστήριο

Το Δικαστήριο αποτελείται από έξι μέλη⁸⁹, έναν Πρόεδρο, δύο Δικαστές, έναν αναπληρωματικό Πρόεδρο και δύο αναπληρωματικούς δικαστές. Αυτά τα αναπληρωματικά μέλη, ανεβαίνουν στην έδρα όταν τα τακτικά μέλη δεν είναι διαθέσιμα. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος διορίζονται από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 1999 επιλέγονταν από δικαστές του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου ενώ από την 1^η Ιανουαρίου του 2000, ο κανόνας ορίζει ότι Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος διορίζονται άτομα που κατείχαν δικαστική εξουσία, σε ένα από τα κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, ή σε κάποιο άλλο Διεθνές Δικαστικό Σώμα, εκτός απ' τους υπάρχοντες δικαστές του Δικαστηρίου.

Τα άλλα μέλη, δύο Δικαστές και δύο αναπληρωματικοί Δικαστές, διορίζονταν από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Υπουργών, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 2 του Καταστατικού του Δικαστηρίου. Οι Δικαστές διορίζονταν ανάμεσα σε Δικαστές ή άλλα άτομα υψηλού κύρους, με μεγάλη εμπειρία στον τομέα της Διοίκησης. Τα έξι μέλη του Δικαστηρίου θα πρέπει να

⁸⁸ http://www.coe.int/T/AdministrativeTribunal/Source/Article_Tribunal_en.pdf > « The Administrative Tribunal of the Council of Europe » By Sergio Sansotta

⁸⁹ http://www.coe.int/T/AdministrativeTribunal/TACE_judges_en.asp

είναι από διαφορετικές εθνότητες, θα υπηρετούν τρία χρόνια και θα μπορούν να επαναδιοριστούν. Παραμένουν στη θέση τους μέχρι την αντικατάστασή τους, ώστε να μη βρεθεί το Δικαστήριο σε αδυναμία να συγκροτηθεί σε σώμα λόγω έλλειψης μελών.

Το Δικαστήριο συγκροτείται σε τριμελή σύσταση, με πρόεδρο που μπορεί να είναι ο αναπληρωματικός Πρόεδρος και δυο δικαστές, που μπορεί και οι δύο να είναι αναπληρωματικοί δικαστές. Τα μέλη που προεδρεύουν σε μια υπόθεση, μπορούν να αντικατασταθούν εν μέσω των διαδικασιών, αν είχαν αποτραπεί απ' το να παρίστανται.

Το Δικαστήριο συνεπικουρείται από έναν γραμματέα και έναν αναπληρωματικό, οι οποίοι διορίζονται από τη Γενική Γραμματεία, αλλά είναι υπόλογοι, μόνο στον πρόεδρο του Δικαστηρίου. Η θέση αυτή τώρα και από την 1^η Ιανουαρίου του 2006, καλύπτεται από μόνιμο και πλήρους απασχόλησης υπάλληλο, ενώ πιο πριν καλύπτονταν με υπερωρίες μελών άλλων τμημάτων του Συμβουλίου.⁹⁰

Λειτουργία

Το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να εξετάζει εφέσεις από μόνιμο και προσωρινό προσωπικό του Συμβουλίου της Ευρώπης. Στη δικαιοδοσία του εμπίπτουν επίσης εφέσεις από πρώην μέλη του προσωπικού, μέσα σε δύο χρόνια απ' την ημερομηνία της πράξης, για την οποία παραπονέθηκαν. Σε περίπτωση ατομικής κοινοποίησης, εφαρμόζεται το κανονικό όριο των τριάντα ημερών.

Τίθεται ένα ερώτημα αν η Γενική Γραμματεία, η αναπληρώτρια Γενική Γραμματεία και η Γενική Γραμματεία της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης, μπορούν να υπαχθούν στο Δικαστήριο, και αν ναι με ποια όρια και προϋποθέσεις, εφόσον υπάρχουν. Το ερώτημα προκύπτει επειδή οι ανωτέρω είναι ειδικώς διορισμένοι αξιωματούχοι. (π.χ στο παράρτημα 5 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, εισάγεται ένα συνταξιοδοτικό πλαίσιο για ειδικώς διορισμένους αξιωματούχους του Συμβουλίου της Ευρώπης και προσωρινή άδεια συνταξιοδότησης). Προβληματισμός υπάρχει και για το εάν οι Δικαστές του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων

⁹⁰ http://www.coe.int/T/AdministrativeTribunal/Source/Article_Tribunal_en.pdf > « The Administrative Tribunal of the Council of Europe» By Sergio Sansotta

Δικαιωμάτων, το οποίο τώρα είναι μόνιμος θεσμός του Συμβουλίου της Ευρώπης, υπάγονται στο Δικαστήριο. Κατ' αρχήν, λόγω έλλειψης γραπτού κανόνα, φαίνεται ότι το ίδιο το Δικαστήριο αποφασίζει, αν έχει αρμοδιότητα να ασχοληθεί με τέτοιες υποθέσεις ή όχι, έχοντας «την αρμοδιότητα της αρμοδιότητας».

Υπάρχει όμως η ρύθμιση για τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου σύμφωνα με το άρθρο 15 του Καταστατικού του, η οποία μπορεί να επεκταθεί και στις διαφορές μεταξύ των οργανισμών, συνδεδεμένων με το Συμβούλιο της Ευρώπης και των αξιωματούχων τους, αν οι αρμόδιες αρχές ενός τέτοιου οργανισμού το ζητήσουν.

Στις περιπτώσεις αυτής της δικαιοδοτικής διαδικασίας, πρέπει να καταρτιστεί μια συμφωνία μεταξύ της Γενικής Γραμματείας και του υπό κρίση οργανισμού, η οποία ρητά θα προβλέπει ότι ο οργανισμός από μόνος του θα αναλάβει το κόστος της αποζημίωσης που θα διαταχθεί από το Δικαστήριο, καθώς και το κόστος της συνεδρίας. Τέτοια δικαιοδοσία αναγνωρίστηκε από την αναπτυξιακή τράπεζα του Συμβουλίου της Ευρώπης, που είναι ένας χρηματοπιστωτικός θεσμός, και εγκαθιδρύθηκε κατόπιν συμφωνίας εντός του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Φυσικά είναι δυνατόν κάποια στιγμή να επεκταθεί η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, όπως π.χ. συμβαίνει στο Εργατικό Δικαστήριο, και για υποθέσεις Οργανισμών που δεν συνδέονται μ' αυτό.

Διαδικασία

Τα μέλη του προσωπικού πριν από την εγκαθίδρυση του Δικαστηρίου προκαλούσαν αποφάσεις της Γενικής Γραμματείας, τις οποίες θεωρούσαν ανίσχυρες ή παράνομες, ώστε να τις ανακαλέσουν ή να κερδίσουν αποζημίωση. Προσφυγή στο Δικαστήριο θα μπορούσε να γίνει μόνο μετά από απόρριψη διοικητικής προσφυγής στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρώπης, ή στον Διευθύνοντα της Ευρωπαϊκής αναπτυξιακής τράπεζας του Συμβουλίου, για υποθέσεις σχετικές μ' αυτήν.

Η διοικητική προσφυγή σαν διαδικασία υπάρχει και στ' άλλα δικαστήρια, και είναι η τακτοποίηση από μέρους του Συμβουλίου ενός θέματος ή διόρθωση

ενός λάθους που γίνεται αντιληπτό πριν το στάδιο του δικαστηρίου. Το στάδιο των διοικητικών αυτών παραπόνων είναι υποχρεωτικό, ακόμα και αν η απόφαση που προσβλήθηκε έχει ληφθεί από τον επικεφαλής του Οργανισμού. Αυτός που κάνει το παράπονο πρέπει να δείξει ότι έγινε μια διοικητική πράξη με απόφαση της Διοίκησης, η οποία πράξη τον επηρεάζει αρνητικά κι έχει άμεσο συμφέρον να αναλάβει δράση επ' αυτού. Πρέπει επίσης ο παραπονούμενος να προλάβει τα συγκεκριμένα χρονικά περιθώρια για να καταθέσει τη διοικητική προσφυγή.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για αιτιολογημένους λόγους η Γενική Γραμματεία μπορεί να κάνει δεκτή μία διοικητική προσφυγή ακόμα και εκπρόθεσμα. Σε μια ενδιαφέρουσα υπόθεση ⁹¹, η έφεση κρίθηκε απαράδεκτη, λόγω του ότι δεν παραβιάστηκε κανένα δικαίωμα του αιτούντα. Στην υπόθεση αυτή η απόφαση δόθηκε με τη μορφή απόφασης του δικαστηρίου.

Στο στάδιο των διοικητικών παραπόνων μπορεί ο αιτών να φέρει το εν λόγω παράπονο ενώπιον της Συμβουλευτικής Επιτροπής για τις διαφορές, η οποία αποτελείται από δύο μέλη του προσωπικού που διορίστηκαν από τη Γενική Γραμματεία και δύο μέλη του προσωπικού που εκλέχτηκαν απ' αυτό.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή αποφαινεται προς τη Γενική Γραμματεία αν το παράπονο είναι βάσιμο ή όχι. Η Γενική Γραμματεία δε δεσμεύεται να ακολουθήσει την απόφαση. Αν όμως δεν πάρει απόφαση μέσα σε 30 ημέρες θεωρείται ότι έχει λάβει απόφαση απόρριψης του παραπόνου. Μόλις η Γενική Γραμματεία λάβει απόφαση για το παράπονο, ο παραπονούμενος έχει 60 ημέρες περιθώριο να την προσβάλει στο Δικαστήριο αν δεν είναι ικανοποιημένος. Αν δε γίνει εμπρόθεσμα η προσφυγή στο Δικαστήριο απορρίπτεται ως απαράδεκτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων που κρίνεται δεκτή.

Η προσφυγή πρέπει να εισαχθεί στα Αγγλικά ή στα Γαλλικά και σε μορφή που να είναι συμβατή με τους κανόνες διαδικασίας του Δικαστηρίου. Εισάγεται στη Γραμματεία του Δικαστηρίου και ειδοποιείται η Γενική Γραμματεία. Δεν υπάρχει

⁹¹ Staff Committee of the Council of Europe (VI)

χρέωση των εξόδων, καθώς η πρακτική είναι διαφορετική από των άλλων διεθνών οργανισμών.

Οι εγκαλούντες μπορούν να παρίστανται μόνοι τους σε δικές τους υποθέσεις ή να εκπροσωπούνται από έναν Δικηγόρο. Πρέπει να δείξουν ότι η προσφυγή στο δικαστήριο είναι παραδεκτή, εφόσον το διοικητικό παράπονο έχει προηγουμένως απορριφθεί και ότι έχει γίνει μέσα στα χρονικά περιθώρια. Σύμφωνα με αρ. 19 παρ. 2 των κανόνων Διαδικασίας, ο πρόεδρος του δικαστηρίου σε μια αιτιολογημένη έκθεσή του μπορεί να κρίνει μια προσφυγή καταφανώς μη παραδεκτή και αν οι δικαστές δεν εγείρουν αντίρρηση μέσα σε δυο μήνες, τότε ο πρόεδρος βγάζει μια διάταξη για την απόρριψή της, κηρύσσοντάς την απαράδεκτη .

Αυτό έχει συμβεί δύο φορές σε υποθέσεις⁹² που ήταν μέρος μιας σειράς διαφορών μεταξύ μέλους του προσωπικού και της συζύγου του εναντίον του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο εγκαλών το πληροφορείται άμεσα και δέχεται ένα αντίγραφο της έκθεσης.

Η υποβολή μιας προσφυγής δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα, αλλά παρ' όλα αυτά σύμφωνα με το αρ. 60 παρ. 5 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, όσο διάστημα εκκρεμεί μια έφεση, η Γενική Γραμματεία αποφεύγει να πάρει οποιοδήποτε μέτρο που έχει σχέση τον εγκαλούντα. Ένα άλλο που μπορεί να ζητήσει ο εγκαλών, είναι η παύση της εκτέλεσης μιας πράξης για την οποία παραπονήθηκε, αν η εκτέλεσή της είναι πιθανό να του προξενήσει ανήκεστο βλάβη. Ο Πρόεδρος εντός 15 ημερών αποφασίζει κατόπιν αίτησης και μπορεί να συμπεριλάβει και συγκεκριμένες προϋποθέσεις στην απόφασή του. Μέχρι να αποφασίσει ο πρόεδρος, η Γενική Γραμματεία πρέπει να αναβάλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης.

.

Στο στάδιο της διοικητικής προσφυγής, ο παραπονούμενος μπορεί να κάνει επείγουσα αίτηση, σχετικά με την αναστολή εφαρμογής μιας πράξης. Αν δεν το κάνει δεν κωλύεται να ζητήσει αναστολή εκτέλεσης κατά το στάδιο της Δικαστικής προσφυγής

⁹² 252 και 253/1999 (Taner and Claire Beygo)

Μετά την εγγραφή της προσφυγής και την ενημέρωση της Γενικής Γραμματείας ξεκινούν τα αρχικά στάδια της δικαστικής διαδικασίας.

Πρώτα είναι το γραπτό στάδιο και στη συνέχεια το προφορικό. Το γραπτό στάδιο περιλαμβάνει μια διαδικασία ανταλλαγής υπομνημάτων. Πρώτα οι εγκαλούντες μπορούν να δώσουν με την εισαγωγή της υπόθεσης ένα λεπτομερές υπόμνημα για αυτήν, ή μια σύντομη αναφορά των νομικών τους επιχειρημάτων και στη συνέχεια ένα συμπληρωματικό υπόμνημα με λεπτομερή επιχειρήματα. Στη συνέχεια με τη σειρά της υποβάλλει υπόμνημα η Γενική Γραμματεία και τελευταίος πάλι ο εγκαλών υποβάλλει τις παρατηρήσεις του. Η Γενική Γραμματεία δεν υποχρεούται να απαντήσει, ωστόσο μπορεί να το κάνει.

Μετά το γραπτό στάδιο ορίζεται ημερομηνία για τις προφορικές διαδικασίες, καθώς αυτές είναι η προκαθορισμένη πρακτική ενώπιον των δικαστηρίων. Το δικαστήριο μπορεί να παραλείψει την ακρόαση μόνο αν και τα δύο μέρη συμφωνήσουν σε αυτό, αλλά και το ίδιο την κρίνει αναγκαία. Η ακρόαση λαμβάνει μέρος σε δημόσια συνεδρίαση και μπορούν να την παρακολουθήσουν και άτομα άσχετα με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Οι επίσημες γλώσσες του Συμβουλίου είναι τα Αγγλικά και τα Γαλλικά και μετάφραση δίνεται μόνο αν ζητηθεί.

Στα αρχικά στάδια το δικαστήριο εξασκεί τα τυπικά δικαστικά του καθήκοντα, ακούει τα μέρη, απαιτεί την προσκόμιση εγγράφων, καλεί μάρτυρες πράγμα που έγινε σε λίγες υποθέσεις, ή καλεί ειδικούς, (κάτι που ομολογουμένως συνέβη σε λίγες υποθέσεις). Το δικαστήριο δεν αποκαλύπτει όμως τις γνώμες που εκφράστηκαν στις συναντήσεις για τις προσλήψεις και στις επιτροπές για τις προαγωγές, καθώς αυτά τα δεδομένα είναι εμπιστευτικά εντός του Συμβουλίου της Ευρώπης. Αυτό καθιερώθηκε ως νομολογιακός κανόνας από το δικαστήριο, παρ' ότι απ' το άρθρο 7 παρ.6 του Καταστατικού του προβλέπεται ότι κάθε έγγραφο που συμπεριλαμβάνεται στο φάκελλο της υπόθεσης είναι διαθέσιμο και στα δύο μέρη, ή στη Γραμματεία του δικαστηρίου.

Οποιοδήποτε φυσικό πρόσωπο ενδιαφέρεται για την υπόθεση, μπορεί να παρέμβει προς υποστήριξη μέρους, όσο αυτή εκκρεμεί. Οι παρεμβαίνοντες δεν

επιτρέπεται να εισάγουν δικούς τους ισχυρισμούς. Η Επιτροπή προσωπικού του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει κάνει πολλές τέτοιες παρεμβάσεις, σε υποθέσεις που εισήχθησαν από υπαλλήλους. Τέτοια παρέμβαση σε προσφυγή από το αντίπαλο μέρος , δύναται να κάνει και η Επιτροπή Προσωπικού της Αναπτυξιακής Τράπεζας του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Όταν ολοκληρωθούν τα αρχικά στάδια, γραπτό και προφορικό, αρχίζουν οι συσκέψεις του δικαστηρίου κατά τις οποίες όμως, μπορεί ακόμα να ζητηθεί οποιαδήποτε ενημέρωση ή προσκόμιση εγγράφων.

Έκδοση Αποφάσεων

Μετά τις συσκέψεις το δικαστήριο παίρνει απόφαση, η οποία αναγγνώνσεται δημοσίως εκτός αν το δικαστήριο έχει αποφασίσει να την κοινοποιήσει γραπτώς.

Προς το παρόν, η δεύτερη πρακτική έχει υιοθετηθεί στις περιπτώσεις που μια υπόθεση αποβάλλεται από το πινάκιο. Ακολουθώντας μια απλοποιημένη διαδικασία κατά τον κανόνα 20 των κανόνων διαδικασίας και του άρθρου 5 παρ. 2 του καταστατικού του δικαστηρίου, η απόφαση παίρνει μορφή διάταξης από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου και το Δικαστήριο βγάζει την υπόθεση από τη λίστα, εκτός π.χ αν ο εγκαλών έχει αποφασίσει να αποσύρει την προσφυγή του.

Η απόφαση περιέχει περίληψη των γεγονότων των διαδικασιών, δήλωση νομικής επιχειρηματολογίας και είναι επίσημη. Αποφαίνεται για τα κόστη κατά το αρθρο 11 του καταστατικού του δικαστηρίου. Όταν μια προσφυγή απορρίπτεται, πρακτική του δικαστηρίου είναι να διατάζει το κάθε μέρος να αναλαμβάνει το δικό του κόστος. Η απόφαση βγαίνει με πλειοψηφία μιας πύφου και δεν αποκαλύπτεται αν υπάρχει ομοφωνία ή πλειοψηφία.

Σχετικά με το εφαρμοστέο δίκαιο, το δικαστήριο εφαρμόζει το δίκαιο του Συμβουλίου της Ευρώπης, το οποίο συνδέεται με τις γενικές νομικές αρχές των συστημάτων των εθνικών δικαίων, τις διεθνείς διοικητικές πρακτικές και τη νομολογία που σχετίζεται με το καταστατικό και τη πρακτική του Συμβουλίου της Ευρώπης στις διεθνείς δημοσιοϋπαλληλικές σχέσεις.

Σε κάποιες περιπτώσεις αποφάσεων της Γενικής Γραμματείας που είναι παράνομες ή λανθασμένες, τα μέλη του προσωπικού ή μέλη που υποτίθεται ότι βλάπτονται, δικαιούνται αποζημίωσης. Σε περίπτωση παρανομίας το επιβαλλόμενο μέτρο μπορεί να ανακληθεί, ενώ σε περίπτωση λάθους μπορεί να διαταχθεί, το Συμβούλιο να πληρώσει αποζημίωση. Σε τέτοιες περιπτώσεις το δικαστήριο υποχρεώνει τη Γενική Γραμματεία να πληρώσει τον εγκαλούντα, αν η προσφυγή του είναι στοιχειοθετημένη και έγκυρη. Το Δικαστήριο έχει κατά τη νομολογία του κάνει δεκτό ότι εναπόκειται σε αυτό το να περιορίσει τον εαυτό του στην διαπίστωση ενός συγκεκριμένου γεγονότος. Για παράδειγμα στην υπόθεση Fux 179/1994, ο εγκαλών έψαξε να βρει αποδείξεις ότι τα καθήκοντα της θέσης στην οποία είχε διοριστεί, δεν ήταν αυτά που εκτελούσε. Δεν επεδίωκε άλλη αποζημίωση και η προσφυγή του κρίθηκε παραδεκτή. Σε κάποιες περιπτώσεις βέβαια το δικαστήριο έχει εκδώσει αποφάσεις με τις οποίες καλούσε τη Γενική Γραμματεία να κάνει αλλαγές.

Το καταστατικό του δικαστηρίου αναφέρει ότι δεν λαμβάνει χώρα έφεση επί των αποφάσεών του. Δεν υπάρχει κάποια διαδικασία που θα επέτρεπε την αναθεώρηση των κανόνων δικαίου που χρησιμοποίησε ούτε τρόπος για διερμηνεία των αποφάσεών του.

Το δικαστήριο δεν έχει λάβει αιτήσεις για αναψηλάφηση υποθέσεων μέχρι στιγμής, παρά μία παράκληση για μερική διερμηνεία⁹³, και μία παράκληση για διερμηνεία⁹⁴.

Σχετικά με το θέμα της εκτέλεσης των αποφάσεων, το άρθρο 60 παρ.6 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, αναφέρει ότι οι αποφάσεις των διοικητικών δικαστηρίων θα πρέπει να είναι δεσμευτικές στα μέρη αμέσως με την έκδοσή τους. Η Γενική Γραμματεία θα πρέπει να ενημερώσει το δικαστήριο

⁹³ vo 212/1995 Buillon

⁹⁴ vo 225 Staff Committee

για την εκτέλεση των αποφάσεων μέσα σε 30 ημέρες από την ημερομηνία της έκδοσής τους.

Αν κάποιος εγκαλών δεν είναι ικανοποιημένος με τον τρόπο δράσης της Γενικής Γραμματείας, μπορεί να παραπονεθεί στο Δικαστήριο για την καθυστέρηση ή μη της απόφασης, αυτό με τη σειρά του να διαβιβάσει τα παράπονα στο Γενικό Γραμματέα ο οποίος θα δώσει την τελική απάντηση.

Επίσης μπορεί ο εγκαλών να εισάγει νέα διοικητική ένσταση και να προκαλέσει τη διοικητική φάση εκτέλεσης της απόφασης και αν αποτύχει να καταθέσει νέα προσφυγή. Υπάρχουν υποθέσεις εγκαλούντων που περιγράφουν αυτές τις διαδικασίες σαν «αντιρρήσεις κατά την εκτέλεση».⁹⁵

Αν ο Γενικός Γραμματέας θεωρήσει ότι θα προκληθούν εσωτερικές δυσκολίες στο Συμβούλιο της Επιτροπής αν εφαρμοστεί μία ακυρωτική απόφαση, προσφεύγει στο δικαστήριο και αυτό, εφόσον συνταχθεί με την άποψή του, ορίζει αποζημίωση για τον εγκαλούντα. Αυτό συνέβη μία φορά στα χρονικά των αποφάσεων του Δικαστηρίου.⁹⁶

⁹⁵ νο 224 X v Sec General, προσφυγές νο 216, 218, 222/1996

⁹⁶ νο 254 και 257 Hornecker

Η συμβολή των διεθνών διοικητικών δικαστηρίων στο Διεθνές Δίκαιο. Μία κριτική προσέγγιση.

Μέσα από την παρούσα εργασία, μπορεί κανείς εύκολα να διαπιστώσει ότι σε λίγα σχετικά χρόνια σε πολλούς διεθνείς οργανισμούς αναπτύχθηκε ένα σύστημα απονομής διοικητικής δικαιοσύνης που καλύπτει πολλές φορές σε ικανοποιητικό βαθμό την ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων των διεθνών υπαλλήλων απέναντι στους Διεθνείς Οργανισμούς.

Τα πράγματα στο πεδίο της Διεθνούς Διοικητικής Δικαιοσύνης δεν ήταν πάντα ρόδινα. Για παράδειγμα, στο σύστημα απονομής διοικητικής δικαιοσύνης εντός του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών υπήρχαν μεγάλες αδυναμίες . Για να γίνει αυτό κατανοητό, σημαντικό είναι να φωτιστούν οι πτυχές της μεταρρύθμισης που έγινε στο διοικητικό δικαιοδοτικό σύστημα των Ηνωμένων Εθνών.

Σε άλλες, ωστόσο, περιπτώσεις όπως στην ΕΕ το αντίστοιχο διοικητικό δικαστήριο, δεν έχει να ζηλέψει σε τίποτα εθνικά διοικητικά δικαστήρια προηγμένων δικονομικά κρατών.

Τα Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια με την εξέλιξη τόσο των ιδίων, όσο και της νομολογίας τους, φέρουν εις πέρας την τόσο σημαντική αποστολή τους. Η εξέταση της συμβολής τους στο πεδίο του Διεθνούς Δικαίου μέσω αφενός της εξέλιξής τους όσο και της νομολογίας τους, είναι αυτή που θα μας απασχολήσει στη συνέχεια.

Ρόλος και Συμβολή των Διεθνών διοικητικών δικαστηρίων και δικαιοδοτικών οργάνων των ΗΕ

Η Μεταρρύθμιση στο εσωτερικό σύστημα απονομής Δικαιοσύνης του Ο.Η.Ε

Γενικές Παρατηρήσεις στο Παλαιό Σύστημα Εσωτερικής Δικαιοσύνης

Οι επιτροπές JDC και JAB, έχουν καταργηθεί πλέον. Σε πειθαρχικές υποθέσεις μπορεί ένας θιγόμενος να προσβάλει απ' ευθείας μια απόφαση με την οποία ο Γ.Γ του έχει επιβάλλει κυρώσεις, στο Πρωτόδικο Διοικητικό Δικαστήριο του ΟΗΕ.

Αυτές οι επιτροπές JAB και JDC δεν αποτελούσαν κάποιο δικαιοδοτικό βαθμό, αλλά έκαναν μη δεσμευτικές προτάσεις στη Γενική Γραμματεία. Κατά συνέπεια, υπήρχε μόνο το Παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο του ΟΗΕ, ως μόνος και μονοδιάστατος δικαιοδοτικός μηχανισμός. Πέραν αυτού, τα μέλη των ανωτέρω επιτροπών τα οποία διορίζε ο Γ.Γ, εκτός του ότι δεν απαιτείτο να έχουν νομική κατάρτιση, δεν προέκυπτε πως αποτελούσαν ένα ανεξάρτητο σώμα. Σ' αυτό έπαιξε το ρόλο του και ο χαρακτήρας αυτών των επιτροπών ως συμβουλευτικές της Γενικής Γραμματείας. Επιλέγονταν άτομα, όχι στο πλαίσιο της διαδικασίας σύστασης ενός δικαιοδοτικού μηχανισμού και άρα με στόχο να δίνονται όλα τα εχέγγυα ανεξαρτησίας που θα έπρεπε αυτός να έχει, αλλά σαν να συγκροτείτο ένα ακόμα διοικητικό όργανο.

Ένα ακόμη αγκάθι, αποτελούσε η μεγάλη καθυστέρηση που εμπεριείχε η λειτουργία του παλιού εσωτερικού συστήματος δικαιοσύνης. Εκτός από το αρκετά μεγάλο χρονικό διάστημα που χρειαζόταν για την επιβολή των πειθαρχικών μέτρων, και οι δύο επιτροπές (JDC και JAB) λόγω τεχνικών ζητημάτων καθυστέρουσαν σημαντικά στην έκδοση των, εν τέλει, μη

δεσμευτικών αποφάσεών τους. (Κυρίως η JAB διότι προτεραιότητα δινόταν στα πειθαρχικά ζητήματα)⁹⁷.

Το παλαιό δε Δικαστήριο σε γενικές γραμμές αντιμετώπιζε προβλήματα που αφορούσαν την έλλειψη προδικασίας, τη μεγάλη καθυστέρηση στη διεκπεραίωση των αποφάσεων και την πλημμελή ενημέρωση του προσωπικού για τα δικαιώματα και τις επιλογές του κατά τη διάρκεια της δικαιοδοτικής διαδικασίας.

Ζήτημα επίσης αποτελούσε και η έλλειψη εμπιστοσύνης, που ήταν διάχυτη στο προσωπικό των Η.Ε, για την αξιοπιστία Δικαστών διαφορετικών εθνικοτήτων που πριν το 2000 δεν απαιτούνταν να έχουν καν νομικές γνώσεις σχετικές με τη Διοίκηση.⁹⁸

Δικαίωμα σε Έφεση

Το τελευταίο στάδιο του προ μεταρρύθμισης συστήματος, ήταν η προσφυγή στο παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο. Εναντία στις αποφάσεις του Παλαιού Διοικητικού Δικαστηρίου του ΟΗΕ δεν δινόταν δικαίωμα σε έφεση. Για το λόγο αυτό, η Επιτροπή Επανασχεδιασμού στην αναφορά της πρότεινε τη δημιουργία ενός συστήματος με δεύτερο βαθμό δικαιοδοσίας, όπου το Διοικητικό Πρωτοδικείο θα αποτελούσε τον πρώτο βαθμό και το μετονομαζόμενο σε Διοικητικό Εφετείο, Παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο του ΟΗΕ, θα υπηρετούσε ως δευτεροβάθμιος δικαιοδοτικός μηχανισμός, που θα εξέταζε τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του πρωτοδικείου.

Πρόσβαση σε νομική υποστήριξη και εκπροσώπηση

Ενώ σχετικές προβλέψεις θεωρητικά υπήρχαν, εντοπιζόταν ένα σοβαρό μειονέκτημα στη νομική υποστήριξη των υπαλλήλων έναντι των Η.Ε, καθώς ο οργανισμός εμφανιζόταν στις δίκες με τους καλύτερους δικηγόρους, ενώ το σώμα (Panel of Counsel) που είχε προβλεφθεί για τους υπαλλήλους, ήταν

⁹⁷ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

⁹⁸ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati

αρκετά υποβαθμισμένο με συνέπεια να παραβιάζεται το δικαίωμα στην ισότητα των όπλων της δικαστικής διαδικασίας. Η πρόσβαση σε νομική εκπροσώπηση ήταν μία δύσκολη υπόθεση για τους διεθνείς υπαλλήλους. Είτε η ενημέρωση των υπαλλήλων, ακόμα και για την ύπαρξη νομικής υπηρεσίας δεν ήταν επαρκής, είτε τα κόστη και οι αποστάσεις την καθιστούσαν απαγορευτική, με συνέπεια να μην πληρείται η προϋπόθεση της ισότητας των όπλων κατά τη δικαστική διαδικασία.

Για να κατοχυρώσει την ισότητα των διονομικών όπλων η ΓΣ ίδρυσε το γραφείο της νομικής υποστήριξης προσωπικού (Office of Staff Legal Assistance), ώστε να δίδεται επαγγελματική νομική βοήθεια στα μέλη του προσωπικού.

Βελτιώσεις του Νέου Συστήματος

1.Στις Πειθαρχικές Υποθέσεις

Κάποια από τα κυρίως προβλήματα που εντοπίζονταν στο παλιό σύστημα ήταν:

Ο μη δεσμευτικός χαρακτήρας των αποφάσεων της μεικτής πειθαρχικής επιτροπής (JDC), όπως και η χαμηλή ποιότητα των αποφάσεών της, απόρροια ως φαίνεται, της ελλιπούς κατάρτισης των μελών της, όπως και της, συχνά εμφανιζόμενης, μεροληψίας κατά την άσκηση των καθηκόντων της.

Μία ακόμα παθογένεια, αποτελούσαν οι μεγάλες καθυστερήσεις στην επιβολή των πειθαρχικών μέτρων και στη διεκπεραίωση των σχετικών υποθέσεων.

Στο προηγούμενο σύστημα, οι καθυστερήσεις έφταναν έως και 6-8 μήνες ως την έκδοση μιας απόφασης, όπως και, αναμφίλεκτα, η δυσκολία στην πρόσβαση σε νομική υποστήριξη από τα μέλη.⁹⁹ Τα προσωρινά μέτρα επίσης που λαμβάνονταν, συχνά αποτελούσαν δύσκαμπτες ποινές αποδέσμευσης, μέχρις ότου βγάλει απόφαση η μεικτή πειθαρχική επιτροπή.

⁹⁹ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati

Στο σύστημα που διαμορφώθηκε, υφίσταται πλέον, ένα ανεξάρτητο δικαιοδοτικό, με όλη τη σημασία της λέξης, όργανο που εκδίδει δεσμευτικές αποφάσεις .

Ζητούμενο για την Επιτροπή Επανασχεδιασμού, αποτέλεσε επίσης, η αποκέντρωση του συστήματος εσωτερικής δικαιοσύνης από τα κεντρικά των ΗΕ, διαμοιράζοντας αρμοδιότητες και σε κατώτερους σχηματισμούς.

Κατοχυρώθηκε επίσης θεσμικά με τους νέους κανονισμούς εσωτερικής λειτουργίας και η αναλογικότητα στις ποινές, με βάση την πλημμελή συμπεριφορά του υπαλλήλου, κάτι που μέχρι πρόσφατα αποτελούσε μεγάλο πρόβλημα κατά την επιβολή των πειθαρχικών μέτρων.

Μετά τη μεταρρύθμιση, καθιερώθηκε νέα διαδικασία για πειθαρχικά μέτρα που εξάλειψε τις καθυστερήσεις. Οι αποφάσεις για τα πειθαρχικά μέτρα λαμβάνονται από τον αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα για τη Διαχείριση του Προσωπικού και το Γραφείο Νομικών Υποθέσεων (Office of legal affairs), καλείται να ελέγξει τις αποφάσεις που αφορούν αποδεσμεύσεις. Καθώς πλέον οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα σε 90 μέρες να προσφύγουν στο Διοικητικό Πρωτοδικείο, έχουν εξαλειφθεί πλέον οι καθυστερήσεις που προκαλούνταν ενώπιον της Μεικτής Πειθαρχικής Επιτροπής – JDC.

Για να λάβουν χώρα οι πειθαρχικές διαδικασίες, θα πρέπει να έχει ο θιγόμενος αφενός μεν την ενημέρωση για την ύπαρξη νομικών υπηρεσιών εντός των ΗΕ (OSLA) και αφετέρου του δικαιώματος του να καταφύγει σε αυτές.

2.Στις μη Πειθαρχικές Υποθέσεις

Η δημιουργία της MEU, μιας ανεξάρτητης οργανικής μονάδας , ήταν κομβική για την εφαρμογή της νέας διαδικασίας. Η διαδικασία αυτή, προσφέρει μια ανεξάρτητη τρίτη ματιά, αξιολογητική της εκάστοτε επίμαχης απόφασης

Η απεμπλοκή της διαδικασίας από τη μεσολάβηση της επιτροπής JAB, η οποία συνέβαλλε τα μέγιστα, δυστυχώς, στις μεγάλες καθυστερήσεις είναι ουσιώδης για την καλύτερη και πιο γρήγορη λειτουργία του συστήματος της εσωτερικής δικαιοσύνης.

Δικαστική Εμπειρία

Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους οι Δικαστές εφαρμόζουν ένα ευρύ πλέγμα κανόνων του εργατικού, του δημοσίου διεθνούς και του δικαίου των διεθνών θεσμών.

Παρότι είναι πολύ θετική η έμφαση που δίδεται στην ανεξαρτησία του δικαστή στα πλαίσια του μεταρρυθμισμένου συστήματος, εντούτοις όμως, σίγουρα χρειάζεται περισσότερα εφόδια πλυν της εμπειρίας στο τοπικό δίκαιο της χώρας του.

Χαρακτηριστικό αυτής της αδυναμίας που προκύπτει είναι η Υπόθεση *Wasserstrom vs UN*, όπου ο δικαστής φαίνεται να ερμήνευσε λάθος το εφαρμοζόμενο Δίκαιο, θεωρώντας πώς αυτό αποτελείται αποκλειστικά και μόνο από τους όρους της Σύμβασης, πράγμα που απορρίπτεται συνολικά από τη Θεωρία.

Συν τοις άλλοις η προϋπόθεση για εμπειρία στα εγχώρια δικαστήρια 10 και 15 χρόνια αντίστοιχα, αποκλείει άλλους, που μπορεί να είναι επίσης πολύ καταρτισμένοι στο δημόσιο διεθνές δίκαιο λόγου χάρη, αναγνωρισμένους ακαδημαϊκούς ή νομομαθείς παγκοσμίως κύρους. Σε όλα αυτά θα δρούσε σαφώς θεραπευτικά μια καταστατική μεταρρύθμιση.

Δικονομικά

Σε σαφή αντίθεση με το παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο (UNAT) στο άρθρο 7 Καταστατικού του Διοικητικού Δικαστηρίου κατοχυρώνεται η προφορική διαδικασία.

Πλέον, μετά από την επιβολή πειθαρχικών μέσων, ακολουθεί κατά κανόνα η προφορική ακρόαση των μερών. Δίνεται μάλιστα η δυνατότητα εκπροσώπησης.

Αν τέλος κριθεί απαραίτητη η φυσική παρουσία, ο ΟΗΕ καλύπτει τα έξοδα. Είναι φανερό, ότι έχουν γίνει μεγάλες βελτιώσεις ως προς το σύστημα διεξαγωγής

της δίκης, καθώς μέσα από όλες αυτές τις αλλαγές διασφαλίζεται το δικαίωμα ακρόασης των μερών.

Νομολογία Παλαιού Διοικητικού Δικαστηρίου

Την περίοδο του μακαρθισμού πίεσαν το Γεν. Γραμματέα του ΟΗΕ ν' απολύσει υπαλλήλους της Γραμματείας του ΟΗΕ αμερικανικής ιθαγένειας, που είχαν αρνηθεί ν' απαντήσουν σε ερωτηματολόγιο καταρτισμένο απ' την επιτροπή της Γερουσίας των ΗΠΑ, σχετικά με τις πολιτικές διασυνδέσεις τους. Το Δικαστήριο, στο οποίο προσέφυγαν οι απολυμένοι διέταξε, το 1953, την επαναπρόσληψη 4 από αυτούς και επιδίκασε αποζημίωση σε άλλους 7. Ο Γεν. Γραμματέας δεν τους επαναπροσέλαβε, αλλά τέθηκε στη Γεν. Συνέλευση το ζήτημα της αποζημιώσεως που τους είχε επιδικαστεί. Στη σχετική συζήτηση αμφισβητήθηκε το ίδιο το status του Διοικητικού Δικαστηρίου, αφού οι ΗΠΑ ζήτησαν στη Γεν. Συνέλευση να μην εγγραφεί στον προϋπολογισμό το ποσό που αντιστοιχούσε στις αποζημιώσεις. Ειδικότερα ισχυρίστηκαν ότι το κυρίαρχο δικαίωμα της Συνέλευσης να ψηφίζει τον προϋπολογισμό του Οργανισμού, δεν μπορούσε να περιορίζεται απ' τις αποφάσεις του Δικαστηρίου¹⁰⁰.

Το Διεθνές Δικαστήριο στη γνωμοδότησή που εξέδωσε στις 13 Ιουλίου του 1954¹⁰¹ δεν ακολούθησε το παραπάνω σκεπτικό. Θεώρησε κατ' αρχάς ότι ο Οργανισμός, έχει κατά το διεθνές δίκαιο την εξουσία που, αν και δεν προβλέπεται από το χάρτη ΗΕ, είναι απαραίτητη για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Το Διεθνές Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η εξουσία σύστασης ενός δικαστηρίου για τη διευθέτηση ενδεχόμενων διαφορών ανάμεσα στους υπαλλήλους και τον Οργανισμό, ήταν απαραίτητη για την καλή λειτουργία της Γραμματείας.

Περαιτέρω, αναγνώρισε ότι το Διοικητικό Δικαστήριο είναι ένα ανεξάρτητο και πραγματικό δικαστικό σώμα, που αποφασίζει στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων

¹⁰⁰ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

¹⁰¹ Effects of Award of Compensation made by the United Nations Administrative Tribunal, Advisory

Opinion, 1954 ICJ Reports 5

του μ' οριστικές αποφάσεις, που διαθέτουν την ισχύ της *res judicata*, κι άρα δεσμευτική ισχύ για τα μέρη. Επομένως η Συνέλευση δεν μπορούσε να αρνηθεί την εκτέλεση των αποφάσεων.

Η εν λόγω γνωμοδότηση οδήγησε σε τροποποίηση του Καταστατικού του Διοικητικού Δικαστηρίου¹⁰² για την εισαγωγή ενός συστήματος αναθεώρησης των αποφάσεών του. Σύμφωνα με αυτήν, η Επιτροπή της Γεν. Συνέλευσης μπορεί, σε περίπτωση που θεωρεί ότι υπάρχει σφάλμα στη διαδικασία ή την εφαρμογή του δικαίου από το Διοικητικό Δικαστήριο, να ζητήσει γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου¹⁰³

Στα πλαίσια αυτής της διαδικασίας, το Διεθνές Δικαστήριο εξέδωσε τρεις γνωμοδοτήσεις στις υποθέσεις για την αναθεώρηση των αποφάσεων υπ' αρ. 158,273,333 του Διοικητικού Δικαστηρίου το 1973, 1982 και 1987 αντίστοιχα. Πρόκειται για τις υποθέσεις *Fasla*, *Mortished* και *Yakished*. Στην Τρίτη, ήταν η πρώτη φορά που στην Επιτροπή προσέφυγε κράτος (ΗΠΑ), προκειμένου να κινηθεί η σχετική διαδικασία. Και στις τρεις περιπτώσεις, το Διεθνές Δικαστήριο επιβεβαίωσε τις θέσεις του Διοικητικού Δικαστηρίου. Τελικά με απόφαση της Γ.Σ στις 11 Δεκεμβρίου 1985, αποφασίστηκε η κατάργηση της δυνατότητας αναθεώρησης αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου ΗΕ.

Το παλαιό Δικαστήριο έπαιξε ρόλο στο να χτιστεί μια νομολογιακή παράδοση σε ότι αφορά τη δικαστική διαδικασία. Στην Υπόθεση *Sokoloff* δε, εξήρε τη σημασία που έχει για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του κατηγορούμενου η ορθή τήρηση των δικονομικών κανόνων κατά τη διάρκεια της εξέλιξης μιας υπόθεσης ενώπιον του¹⁰⁴.

Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση *Karlan* που ανέκυψε ενώπιον του παλαιού Διοικητικού Δικαστηρίου των Η.Ε (UNAT). Εκεί το Δικαστήριο επιβεβαίωσε πως η φύση της σχέσης εργασίας ενός διεθνούς υπαλλήλου, δε ρυθμίζεται αυστηρά

¹⁰² Res 557 8 Noe 1955

¹⁰³ Ap 11 Κατ. Δικαστηρίου

¹⁰⁴ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

και μόνο, από τη σύμβαση. Υπάρχουν κανόνες δικαίου που τη διέπουν και θεσπίζονται από τη ΓΣ. Και ενώ για συμβατικού τύπου ρυθμίσεις χρειάζεται η συναίνεση και των δύο μερών για να αλλάξουν, σε ότι αφορά τα θεσπίσματα της ΓΣ που αφορούν το προσωπικό, αυτά μπορούν να γίνουν μονομερώς από την ίδια τη Γ.Σ.

Νομολογία των Νέων Διοικητικών Δικαστηρίων του ΟΗΕ

Σε αντίθεση με το παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο του ΟΗΕ (UNAT), το καινούριο σύστημα απονομής δικαιοσύνης εντός του Οργανισμού, είναι ακόμα σε σχετικά νεαρό στάδιο.

Με βάση τα μέχρι τώρα δεδομένα ωστόσο, παρατηρείται ότι έχει ασκηθεί κριτική στα νέα δικαστήρια και σε διαδικαστικά, πχ ότι προβαίνουν πολλές φορές σε υπέρβαση αρμοδιότητας, όταν επιβάλλουν αναστολή εκτέλεσης πέρα από το μέγιστο προβλεπόμενο στο καταστατικό όριο, και σε ουσιαστικά ζητήματα, όταν πχ δέχονται το άγχος, ως λόγο που προκαλεί ανήκεστο βλάβη κατά την εκδίκαση ασφαλιστικών μέτρων.¹⁰⁵

Πέραν αυτών, έχουν παρατηρηθεί ακόμα και φαινόμενα μη συμμόρφωσης του ΓΓ, σε απόφαση του Δικαστηρίου¹⁰⁶ για διάφορους λόγους. Συνέβη παραδείγματος χάριν να αγνοηθεί η απόφαση του Δικαστηρίου για τη δημοσίευση εγγράφων.¹⁰⁷

Σε άλλη υπόθεση¹⁰⁸ ο ενδιαφερόμενος έλαβε αντίγραφο της απόφασης στα Γαλλικά, ενώ είχε διεξάγει την προσφυγή του στην Αγγλική γλώσσα σε αντίθεση με τα οριζόμενα στο καταστατικό του Δικαστηρίου.

Ένας προβληματισμός που προέκυψε και αναπτύχθηκε μέσα στη νομολογία, υπήρξε σίγουρα η αναγκαιότητα να διασαφηνιστεί πότε μια απόφαση είναι

¹⁰⁵ The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- -The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

¹⁰⁶ Wasserstorm vs S.G UNDT order No.19 (23 Apr 2010)

¹⁰⁷ Bertucci v. S.G, UNDT Order No. 40 (3 March 2010)

¹⁰⁸ Kasmani vs S.G UNDT order No. 75 (07 May 2010)

“διοικητική”. Ο ορισμός που δόθηκε από το παλαιό διοικητικό δικαστήριο των Η.Ε είχε ως εξής:

«Μια “διοικητική απόφαση” αποτελεί μια μονομερή απόφαση που λήφθηκε από τη διοίκηση, σε μία ακριβώς εξατομικευμένη περίπτωση (ατομική διοικητική πράξη), που παράγει άμεσες νομικές συνέπειες στην έννομη τάξη. Οι Διοικητικές αποφάσεις χαρακτηρίζονται γι αυτόν το λόγο από το γεγονός ότι λαμβάνονται από τη Διοίκηση, είναι μονομερείς και έχουν ατομική εφαρμογή, όπως και άμεσες νομικές συνέπειες. Δεν είναι απαραίτητα γραπτές, καθώς σε διαφορετική περίπτωση, η νομική προστασία των εργαζομένων θα κινδύνευε να αποδυναμωθεί σε περιπτώσεις, όπου η Διοίκηση λαμβάνει αποφάσεις μένοντας μακριά από γραπτές τυπικότητες.»¹⁰⁹

Εν συνεχεία εκφράστηκαν διαφοροποιήσεις από αυτή την άποψη. Σε άλλη υπόθεση¹¹⁰, ο δικάζων δικαστής, του νέου πλέον Διοικητικού Πρωτοδικείου των Η.Ε (UNDT), διαφοροποιήθηκε, καθώς διατύπωσε την άποψη ότι η Διοικητική απόφαση που προσβάλλεται, δεν είναι ανάγκη να αφορά τον προσφεύγοντα και μόνο. Άνοιξε δηλαδή το δικαίωμα του παρίστασθαι στο δικαστήριο (*locus standi*) και σε άλλους ενδιαφερόμενους, που πιθανώς θίγονται έμμεσα από μια δυσμενή διοικητική πράξη.

Εν συνεχεία, στην υπόθεση *Teferra v. Secretary-General of the United Nations* UNDT/2009/090 (17 December 2009), διαπιστώθηκε ότι πρέπει να κρίνεται *ad hoc* αν είναι διευθυντική - διοικητική η απόφαση κατά της οποίας λαμβάνει χώρα η προσφυγή.

Ωστόσο, η διαμορφούμενη αυτή τάση δέχεται και κριτική, καθώς αν δεν διαμορφωθεί ένας σαφής ορισμός, δε θα είναι εύκολο να επιτευχθεί η ασφάλεια δικαίου. Το ότι μία διοικητική πράξη έχει ατομικές έννομες συνέπειες, δεν αποκλείει την περίπτωση να έχει ευρύτερες έννομες συνέπειες. Το ζήτημα αυτό είναι πολύ σημαντικό, κυρίως για το παραδεκτό των υποθέσεων που ανακύπτουν μπροστά από τα διοικητικά δικαστήρια.¹¹¹

¹⁰⁹ Andronov, UNAT judgment No. 1157 [2004] at V

¹¹⁰ Luvai v. Secretary-General of the United Nations, UNDT/2009/074 (16 November 2009)

¹¹¹ The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati Leiden University 2010

Σε ό,τι αφορά το Διοικητικό Εφετείο, αυτό έχει διαμορφώσει κάποιους νομολογιακούς κανόνες όπως για παράδειγμα ότι όταν εξετάζεται μια κύρωση που έχει επιβληθεί απ' τη Διοίκηση, πρέπει να εξετασθεί αν τα γεγονότα στα οποία βασίζεται η τελευταία θεμελιώνονται. Κατά το Δικαστήριο αυτό, ένα πειθαρχικό μέτρο δεν μπορεί να θεμελιωθεί μόνο σε ανώνυμες δηλώσεις¹¹². Επίσης έχει κρίνει ότι μια ατομική διοικητική πράξη πρέπει να κοινοποιείται γραπτώς στον ενδιαφερομένο, για να διασφαλιστούν οι προθεσμίες που τρέχουν.

Τέλος, έχει αποφανθεί ότι το Πρωτοδικείο έχει διακριτική αρμοδιότητα στο χειρισμό των υποθέσεων και στην προσκόμιση αποδείξεων για την απόδοση δικαιοσύνης και ότι αυτή η ευχέρεια να διατάξει προσκόμιση εγγράφων, δεν μπορεί να υπόκειται σε παρεμπόππουσα έφεση.¹¹³

Σύμφωνα με το αρ. 9 του Καταστατικού του, το Διοικητικό Δικαστήριο μπορεί να εκδόσει εκτελεστές εντολές. Και είναι μάλλον αναπόφευκτο να το κάνει καθώς, συνεχιζόμενη υπονόμευση από πλευράς θεσμικών παραγόντων του Ο.Η.Ε, μόνο κακό μπορεί να κάνει σε ολόκληρο τον Οργανισμό.

Όπως άλλωστε αναπτύχθηκε παραπάνω, η έλλειψη σεβασμού στα ανεξάρτητα Διοικητικά Δικαστήρια, μπορεί μέχρι και να δώσει στα εθνικά, κατά τόπους, δικαστήρια την αφορμή που ψάχνουν για να καταστρατηγήσουν την ασυλία των Η.Ε.

Ο ρόλος του Διοικητικού Δικαστηρίου της ΔΟΕ

Το 1954 θεσπίστηκε μια ειδική διαδικασία αναθεώρησης των αποφάσεων του Δικαστηρίου. Τη δυνατότητα αυτή την είχαν μόνο οι Διεθνείς Οργανισμοί, που μπορούσαν να υποβάλλουν στο Διεθνές Δικαστήριο αίτημα για γνωμοδότηση

¹¹² liyanarachchige No 087 UNAT 2010

¹¹³ The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- -The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

σχετικά με την ισχύ εκδοθείσας απόφασης¹¹⁴. Η γνωμοδότηση είναι δεσμευτική για τον αιτούντα Διεθνή Οργανισμό.¹¹⁵

Χρήση αυτής της νομικής δυνατότητας, έγινε μόνο μια φορά από την UNESCO το 1955, σε υπόθεση παρόμοια με προηγούμενη που αναφέρθηκε για το παλαιό Διοικητικό Δικαστήριο ΟΗΕ (UNAT).

Αυτή τη φορά 4 υπάλληλοι της UNESCO, αμερικανικής ιθαγένειας, ύστερα από άρνηση να απαντήσουν σε ερωτηματολόγια της αμερικανικής κυβέρνησης βρέθηκαν εκτός Οργανισμού, αφού ο Γεν. Διευθυντής της UNESCO δεν ανανέωσε τα συμβόλαιά τους.

Το Δικαστήριο της ΔΟΕ έκρινε καταχρηστική τη συμπεριφορά του Οργανισμού και επιδίκασε στους προσφεύγοντες αποζημίωση (αποφάσεις αριθ. 17, 18, 19, 22). Στις 25 Νοεμβρίου 1955, η UNESCO ζήτησε γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου για την ισχύ των εν λόγω αποφάσεων. Ένα χρόνο αργότερα, στις 23 Οκτωβρίου του 1956 το Διεθνές Δικαστήριο, παραμερίζοντας τις όποιες αντιδράσεις, επιβεβαίωσε την ισχύ των αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου ΔΟΕ¹¹⁶.

Γνωμοδότηση ζητήθηκε από το Διεθνές Δικαστήριο ξανά σε μία πιο πρόσφατη υπόθεση¹¹⁷ του Διοικητικού Δικαστηρίου της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, η οποία δόθηκε τελικά την 1η Φεβρουαρίου του 2012. Εκεί το Δικαστήριο επαναδιαβεβαίωσε τα όρια της αρμοδιότητάς του, με το ότι «μεταβιβαστικό αποτέλεσμα» που έχει μια αίτηση για γνωμοδότηση, δεν εκτείνεται στην ουσία της υπόθεσης.¹¹⁸

Η παρουσία δυο διοικητικών δικαιοδοτικών οργάνων στο σύστημα των ΗΕ έφερε σύγχυση. Έτσι, η Γεν. Συνέλευση το 1978 ζήτησε (Res 33/119) από τη

¹¹⁴ Άρθρο 12 παρ. 1 Καταστατικού του Δικαστηρίου

¹¹⁵ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περγάκης, Μ. Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

¹¹⁶ «Judgments of the Administrative Tribunal of the ILO upon Complaints Made against Unesco of 23 Oct 1956», ICJ Reports, 1956, 77

¹¹⁷ «Mrs Ana Teresa Saez García v. International Fund for Agricultural Development (IFAD) affair» No. 2867 ILOAT,

¹¹⁸ The Administrative Tribunal of the International Labour Organization (ILOAT), the International Court of Justice (ICJ) and the Right of Access to Justice of International Organizations – Daniele Gallo, LUISS University Press 2014 Rome

Διοικητική Συντακτική Επιτροπή να μελετήσει το ζήτημα της δημιουργίας ενός μόνον ενιαίου διοικητικού δικαστηρίου.

Αντ' αυτού η πρόταση ήταν να προχωρήσει όχι με συγχώνευση των δυο οργάνων, αλλά με θεσμική εναρμόνιση και λειτουργία. Το πρόβλημα όμως παρέμεινε και εντάθηκε, αφού το 1980, αναδύθηκε στο σύστημα των ΗΕ και τρίτο διοικητικό δικαστικό όργανο για την Παγκόσμια Τράπεζα.¹¹⁹

Γενικός Προβληματισμός

Στο ερώτημα που τίθεται αν είναι το Διοικητικό Δικαστήριο της ΔΟΕ ένα ανεξάρτητο και αμερόληπτο Δικαστήριο, η απάντηση είναι ότι υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά στοιχεία που το κάνουν να φαίνεται ότι δεν πληροί τους όρους για κάτι τέτοιο.

Αυτά τα στοιχεία είναι:

- α) ο τρόπος επιλογής των δικαστών
- β) οι συνθήκες θητείας τους,
- γ) η έλλειψη διαδικασιών για την πειθαρχική δίωξη και την απομάκρυνσή τους και
- δ) η έλλειψη του δικαιώματος της προσφυγής σε δευτεροβάθμιο όργανο.

Οι ελάχιστες προδιαγραφές για την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης, καθορίζονται από τις Αρχές των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας. Από τις αρχές αυτές καλύπτονται οι τομείς, όπως η πολιτική παρέμβαση, η ελευθερία του συνετairίζεσθαι των δικαστών, τα προσόντα τους, η επιλογή, η πειθαρχία αλλά και η απομάκρυνσή τους από τα καθήκοντά τους.

Οι Αρχές αυτές υιοθετήθηκαν, έχοντας υπόψη τα δικαστικά και όχι τα διοικητικά σώματα.

Η Αρχή υπ' αριθμόν 10,¹²⁰ ορίζει ότι «τα άτομα που έχουν επιλεγεί για την

¹¹⁹ Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης, Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2014

¹²⁰ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/IndependenceJudiciary>, «Basic Principles on the Independence of the Judiciary»

άσκηση των δικαστικών καθηκόντων, πρέπει να είναι άτομα με ακεραιότητα και ικανότητα, με την κατάλληλη κατάρτιση και επαγγελματικά νομικά προσόντα».

Δεν είναι τελείως ξεκάθαρο κατά πόσον τηρήθηκαν οι ανωτέρω προδιαγραφές κατά την επιλογή των δικαστών της ΔΟΕ, καθώς κατά τη διαδικασία επιλογής των δικαστών δεν υπήρχε η απαραίτητη διαφάνεια¹²¹.

Μια άλλη Αρχή, η Αρχή υπ' αριθμόν 2 ορίζει επίσης ότι « η δικαστική εξουσία αποφασίζει με αμεροληψία, βάσει πραγματικών περιστατικών και σύμφωνα με το νόμο, χωρίς ανάρμοστες επιρροές, αντιπαροχές, πιέσεις, απειλές, ή παρεμβολές άμεσες ή έμμεσες».

Συνδυαζόμενη η αρχή αυτή με την αρχή υπ' αριθμόν 12, που αναφέρεται στη θητεία των δικαστών, φανερώνει την ανεπάρκεια του Δικαστηρίου της ΔΟΕ, στον τομέα αυτό. Η Αρχή νο 12, ορίζει ότι «οι δικαστές πρέπει να έχουν εγγυημένη θητεία, μέχρι την υποχρεωτική ηλικία συνταξιοδότησης ή τη λήξη της θητείας τους».

Στη ΔΟΕ οι δικαστές διορίζονται μέχρι τρεις περιόδους και μπορεί να διοριστούν εκ νέου. Το γεγονός αυτό, μπορεί να οδηγήσει ορισμένους δικαστές, προκειμένου να επανεκλεγούν να μην αποφασίζουν αντικειμενικά και αμερόληπτα για θέματα που σχετίζονται με όσους παίρνουν μέρος στο διορισμό των δικαστών. Αυτός βέβαια ο προβληματισμός απαντάται γενικότερα στα Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια και βεβαίως και στα εσωτερικά Δικαστήρια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Όσον αφορά την πειθαρχική δίωξη ή την απομάκρυνση δικαστών απ' τα καθήκοντά τους, δεν είναι σαφής η εικόνα για το τι συμβαίνει. Η Αρχή υπ' αριθμόν 18, ορίζει ότι οι δικαστές πρέπει να υποβάλλονται σε αναστολή εκτέλεσης των καθηκόντων τους ή απομάκρυνση, μόνο για λόγους ανικανότητας ή συμπεριφοράς που τους καθιστά ανίκανους να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους, ενώ οι Αρχές 1, 19 και 20, είναι αυτές που διέπουν τη νόμιμη γι

¹²¹ <http://www.ilo.org/public/english/staffun/info/iloat/seiderman.htm> «Opinion prepared by Dr. Ian Seiderman- Does the ILO Administrative Tribunal meet the standards of an independent and impartial judiciary?»

αυτά διαδικασία.Σ'αυτές ορίζονται οι εγγυήσεις για να εξασφαλιστεί ότι οι δικαστές δεν υφίστανται αντίποινα για έκδοση μη αρεστών αποφάσεων.

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,στην υπόθεση Findlay κατά Ηνωμένου Βασιλείου, υποστηρίζει ότι για να είναι ένα Δικαστήριο ανεξάρτητο «πρέπει να ληφθεί υπόψη η ύπαρξη εγγυήσεων, για τον τρόπο διορισμού των δικαστών και τη θητεία τους , που απομακρύνουν τις εξωτερικές πιέσεις και εξασφαλίζουν την ανεξαρτησία του Δικαστηρίου.»

Το Δικαστήριο, διακήρυξε ότι τα δικαστήρια πρέπει να είναι απαλλαγμένα από υποκειμενικότητα, μεροληψία ή προκατάληψη,να είναι και να φαίνονται αντικειμενικά και αμερόληπτα. Αυτό οδηγεί στη θεσμική ανεξαρτησία των δικαστών, πράγμα που δε φαίνεται να έχει εκπληρωθεί στο εν λόγω δικαστήριο και στον τρόπο διορισμού των δικαστών και τη θητεία τους, αλλά και και στην επιβολή της πειθαρχίας και τη διαδικασία απομάκρυνσης από τα καθήκοντά τους.

Ένα άλλο πρόβλημα του συγκεκριμένου δικαστηρίου,είναι το θέμα της Έφεσης.¹²² Το γεγονός ότι ο καταγγέλων δεν έχει δικαίωμα έφεσης, πλήττει όχι μόνο τα άμεσα συμφέροντά του, αλλά πλήττει και το κύρος του θεσμού, για την ανεξαρτησία της δικαστικής εξουσίας.

Ένα δευτεροβάθμιο δικαιοδοτικό όργανο, οπωσδήποτε εξυπηρετεί τη λειτουργία της Δικαιοσύνης και επιβεβαιώνει ότι το πρωτοβάθμιο δικαστήριο λειτουργεί σωστά και σύμφωνα με το ουσιαστικό δίκαιο. Η έλλειψη ενός τέτοιου δευτεροβάθμιου οργάνου οδηγεί όχι απλά στην υπόνοια ,αλλά και στη βεβαιότητα ότι οι δικαστές κάποιες φορές κάνουν κατάχρηση της εξουσίας τους¹²³

¹²² The Administrative Tribunal of the International Labour Organization (ILOAT), the International Court of Justice (ICJ) and the Right of Access to Justice of International Organizations – Daniele Gallo, LUISS University Press 2014 Rome

¹²³ <http://www.ilo.org/public/english/staffun/info/iloat/seiderman.htm> «Opinion prepared by Dr. Ian Seiderman- Does the ILO Administrative Tribunal meet the standards of an independent and impartial judiciary?»

Συμβολή των Δικαστηρίων της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου

Η δημιουργία του Διοικητικού Δικαστηρίου της Παγκόσμιας Τράπεζας επέδρασε καταλυτικά από το 1980 και μετά . Υπήρξε μια ανανέωση της εμπιστοσύνης στο σύστημα και είχε ως αποτέλεσμα την εγκαθίδρυση πολλών άλλων διεθνών διοικητικών δικαστηρίων σε άλλους οργανισμούς, όπως η Διαμερικανική Αναπτυξιακή Τράπεζα, η Ασιατική Αναπτυξιακή Τράπεζα η Γραμματεία της Κοινοπολιτείας και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

Το Δικαστήριο της Παγκόσμιας Τράπεζας ιδρύθηκε εν μέσω μια πολύκροτης υπόθεσης στο εσωτερικό της, που είχε να κάνει με τη νέα της οικονομική πολιτική ως προς τους μισθούς των στελεχών.

Ο τότε πρόεδρος, Ρ. Μακ Ναμάρρα, θεωρούσε ότι θα ήταν πολύ καλύτερο να υπάρξει κρίση επ' αυτής από ένα ανεξάρτητο Δικαστικό όργανο παρά από κάποιο διοικητικό όργανο της Τράπεζας.

Τελικά το Σεπτέμβρη του 1980, υποβλήθηκαν προσφυγές από 6 μέλη του προσωπικού. Η υπόθεση ονομάστηκε από τον πρώτο εξ αυτών τον Louis De Merode.

Το εξαιρετικά πρωτοποριακό για την εποχή γεγονός, ήταν ότι η Τράπεζα έκανε γνωστό, ότι αν το Δικαστήριο επέλυε τη διαφορά προς το συμφέρον των προσφευγόντων, και εάν το σκεπτικό της απόφασης έχρηζε γενικότερης εφαρμογής, αυτό θα γινόταν απολύτως σεβαστό και θα ετίθετο σε εφαρμογή ακόμα και για 5.000 υπαλλήλους.¹²⁴

Παρότι απορρίφθηκαν οι αιτήσεις των προσφευγόντων, το Δικαστήριο επέβαλε στην Τράπεζα αυστηρούς περιορισμούς σχετικά με τις εργασιακές συνθήκες, οι οποίοι συνοψίζονται σε 3 πυλώνες.

Ο πρώτος νομολογιακός πυλώνας που ξεπροβάλλει από την κρίση του Δικαστηρίου, είναι η ευρεία ερμηνεία των εφαρμοστέου νομικού πλαισίου που διέπει τη σχέση εργασίας. Οι επιστολές διορισμού και αποδοχής, μπορεί να είναι αυτές που βασικά προσδιορίζουν τις εργασιακές σχέσεις, αλλά οι

¹²⁴ The De Merode Decision And its influence upon International Administrative Law, Robert A. Gorman -The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

τελευταίες προσδιορίζονται και από ένα σύνολο άλλων παραγόντων, όπως είναι κάποιες άγραφες πρακτικές ή Γενικές Αρχές του Δικαίου.

Κατά δεύτερον, διαφαίνεται ως πυλώνας, η διάκριση μεταξύ ουσιωδών και μη ουσιωδών κανόνων, η οποία πρέπει να λαμβάνει χώρα σε κάθε διαφορά που προκύπτει.

Τρίτον, οι περιορισμοί της διακριτικής ευχέρειας της τράπεζας να τροποποιεί τους όρους σε μια εργασιακή κατάσταση που δεν είναι θεμελιώδης και απαραίτητη.¹²⁵

Κρίθηκε επίσης κατά την εκδίκαση, μεταξύ άλλων, ότι η Παγκόσμια Τράπεζα, δεν μπορεί να στερήσει τους υπαλλήλους από ήδη δεδουλευμένα δικαιώματα, ότι δεν είναι δυνατόν να γίνονται τροποποιήσεις για λόγους άσχετους προς τους σκοπούς του ιδρύματος καθώς επίσης επιβεβαιώθηκε και ο κανόνας ότι οι όποιες αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις της με τους εργαζομένους, πρέπει να γίνονται καλή τη πίστει και όχι από ευτελή κίνητρα.¹²⁶

Η υπόθεση αυτή, όπως είναι φανερό, έδωσε κατευθυντήριες γραμμές και για το διαδικαστικό κομμάτι, ότι δηλαδή σε μια τροποποίηση των εργασιακών όρων θα πρέπει να υπάρχει συγκεκριμένη στόχευση και διαβούλευση, αλλά και για το ουσιαστικό, τονίζοντας την αρχή της μη αναδρομικότητας και την αναλογικότητα των μέσων προς το σκοπό.

Το δικαίωμα της προσφυγής στο διοικητικό δικαστήριο της Παγκόσμιας Τράπεζας, είναι βασικό και θεμελιώδες, όπως έχει κριθεί από καιρού εις καιρόν από το ίδιο το δικαστήριο. Πρέπει κατά τη γνώμη του, να υπάρχει ένας αμερόληπτος κριτής που να μπορεί να αποφανθεί επί ζητημάτων μη τήρησης συμβολαίων και άλλων εργασιακών όρων, και μάλιστα χωρίς το φόβο των αντιποίνων από τη διοίκηση.

¹²⁵ The De Merode Decision And its influence upon International Administrative Law, Robert A. Gorman -The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

¹²⁶ The De Merode Decision And its influence upon International Administrative Law, Robert A. Gorman -The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

Το Διοικητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου έχει χαρακτηριστεί ως αδερφό διοικητικό δικαστήριο του Δικαστηρίου της Παγκόσμιας Τράπεζας και συχνά επικαλείται στις κρίσεις του, αποφάσεις δικαστικά προηγούμενα αυτού.

Χαρακτηριστική υπήρξε η υπόθεση *Daseking Frank*, όπου μπορεί κάποιος να διαπιστώσει την επιρροή του ανωτέρω Δικαστηρίου καθώς έχει ακολουθηθεί η ίδια λογική και τα ίδια εφαρμοζόμενα κριτήρια με την *De Merode*.¹²⁷

Η συμβολή των Δικαστηρίων αυτών έγκειται στο ότι, τελικά, ενδυναμώνουν τη θέση των ίδιων των οργανισμών με τις αποφάσεις τους, καθώς δείχνουν ότι είναι ώριμοι και υγιείς και μπορούν σε τελική ανάλυση να διαχειριστούν την ανεξαρτησία που είναι τόσο απαραίτητη για τη λειτουργία τους, χωρίς να περάσουν σε καθεστώς «ασυδοσίας». Ενισχύοντας λοιπόν τη δικαιοσύνη εντός του εκάστοτε οργανισμού, βοηθούν στην υπεράσπιση της ανεξαρτησίας τους.

¹²⁷ The De Merode Decision And its influence upon International Administrative Law, Robert A. Gorman - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

Ρόλος και συμβολή των διεθνών διοικητικών δικαστηρίων περιφερειακών οργανισμών.

Το έργο του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το 2005, έτος ίδρυσης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, προετοιμάστηκε το λειτουργικό του και το θεσμικό του πλαίσιο για την όλη δομή και λειτουργία του. Δημοσιεύτηκε η πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων, για τις θέσεις των δικαστών του Δικαστηρίου, θεσπίστηκαν οι κανόνες λειτουργίας της Επιτροπής Αξιολόγησης, διορίστηκαν από το Συμβούλιο οι πρώτοι Δικαστές ο Πρόεδρος και η πρώτη Γραμματέας.

Με την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των αρμοδιοτήτων στο νέο δικαστήριο, ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου διέταξε την παραπομπή σ' αυτό, όλων των υποθέσεων που εκκρεμούσαν και ήταν 117. Το 2006 ήταν ο πρώτος χρόνος κανονικής λειτουργίας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, κατά τη διάρκεια του οποίου το Δικαστήριο επιλήφθηκε 161 υποθέσεων, που μαζί με τις 117 που μεταφέρθηκαν από το Πρωτοδικείο, συνολικά ήταν 278 υποθέσεις, ένας αριθμός υπέρογκος για το πρώτο έτος λειτουργίας του Δικαστηρίου.

Οι προσφυγές που υποβλήθηκαν κατά το 2006, αφορούσαν ζητήματα δικονομικά, νομιμότητας ή ουσίας. Από τις προσφυγές για ζητήματα νομιμότητας, οι περισσότερες αφορούσαν τήρηση ή όχι προθεσμιών για την άσκηση της προσφυγής στο Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης και τον υπολογισμό τήρησης της προθεσμίας για την άσκηση διοικητικής ένστασης.¹²⁸

¹²⁸ Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

Επιλογή νομολογίας

Η απόφαση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, σύμφωνα με την οποία σε περίπτωση ακύρωσης πράξης της διοίκησης, οφείλει αυτή να ενεργήσει και να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για τη συμμόρφωση με το δεδουλευμένο, χωρίς να απαιτείται η σχετική αίτηση του υπαλλήλου¹²⁹ είναι εξαιρετικά ενδιαφέροντα.

Όσον αφορά τις νόμιμες προθεσμίες, σημαντική νομολογιακή συμβολή αποτελεί η απόφαση στην οποία κρίθηκε ότι ο εύλογος χρόνος για υποβολή αίτησης αποζημίωσης, εκτιμάται βάσει ειδικών περιστάσεων, της διαφοράς για τον ενδιαφερόμενο, της περιπλοκότητας της υπόθεσης και της συμπεριφοράς των διαδίκων¹³⁰.

Η παραγωγή και η εξέλιξη των Γενικών Αρχών του Δικαίου της Κοινοτικής Δημόσιας Διοίκησης και η ερμηνεία διατάξεων του ισχύοντος Κανονισμού Υπηρεσιακής Κατάστασης, γίνονται φανερές σε κάποιες αποφάσεις του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, οι οποίες παρουσιάζονται σε ετήσιες εκθέσεις από τον Πρόεδρο του Δικαστηρίου Δ.Δ.

Το Δικαστήριο, σε υπόθεση σχετική με το καθήκον Αρωγής που έχει η Επιτροπή έναντι των υπαλλήλων της, εξέδωσε απόφαση στην οποία εξέτασε θέματα σχετικά με το πώς πρέπει να συμβιβάζονται η νηφαλιότητα και η ορθή διεξαγωγή της έρευνας της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF), με το δικαίωμα του κοινού στην ενημέρωση και την προστασία του τεκμηρίου της αθωότητας, της τιμής και της επαγγελματικής φήμης του υπαλλήλου¹³¹. Το Δικαστήριο, υποχρέωσε την Επιτροπή να αποζημιώσει υπάλληλο για την ηθική βλάβη που υπέστη, επειδή η Επιτροπή δεν τήρησε το καθήκον της Αρωγής, κατά την τοποθέτηση του υπαλλήλου σε νέα θέση, μετά την έναρξη της έρευνας από την (OLAF). Το Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την ισορροπία μεταξύ των συμφερόντων του προσφεύγοντος και των συμφερόντων του θεσμικού οργάνου και έτσι δημιουργήθηκε η υπόνοια ότι

¹²⁹ F-44/06 και F-94/06 C και F κατά Επιτροπής

¹³⁰ F-125/05 Τσαρνάβας κατά Επιτροπής.

¹³¹ F-23/05 Giraudy κατά Επιτροπής

ο υπάλληλος εμπλεκόταν σε παρατυπίες ,γεγονός που διαψεύστηκε στο τελικό πόρισμα.

Στο ίδιο πλαίσιο, το Δικαστήριο επελήφθη υποθέσεων αναφορικά με την απόρριψη αίτησης παροχής Αρωγής 650 υπαλλήλων, μόνιμων και εκτάκτων που διεκδικούσαν νέο υπολογισμό των συνταξιοδοτικών τους δικαιωμάτων, κατόπιν μεταφοράς τους από το βελγικό νομικό σύστημα¹³². Το Δικαστήριο στην απόφασή του θεώρησε ότι για να υποχρεωθεί το αρμόδιο όργανο σε παροχή Αρωγής ,θα πρέπει να φαίνεται ότι θίγονται τα δικαιώματα των υπαλλήλων, γεγονός που δεν αναδείχτηκε στην εν λόγω υπόθεση.

Σε άλλη απόφασή του το Δικαστήριο ερμηνεύοντας την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης προς τη Διοίκηση, έκρινε ότι οι επαφές του υπεύθυνου μιας υπηρεσίας με τον υποψήφιο για την κάλυψη της θέσης σ' αυτήν ,δεν αποδεικνύει την ύπαρξη υπόσχεσης πρόσληψης, ούτε δημιουργεί τις προϋποθέσεις εφαρμογής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης ότι επρόκειτο να προσληφθεί ο υποψήφιος¹³³.

Εφαρμόζοντας την αρχή της εξέλιξης και της σταδιοδρομίας του υπαλλήλου, το Δικαστήριο, ακύρωσε απόφαση που κατέτασσε τον υπάλληλο σε χαμηλόβαθμης κλίμακας θέση, με αποτέλεσμα, να μειωθούν οι αποδοχές του, ακυρώνοντας ουσιαστικά το δικαίωμά του σε εξέλιξη.¹³⁴

Με βάση την αρχή της αναλογικότητας, το Δικαστήριο έκρινε ότι η πειθαρχική κύρωση ενός υπαλλήλου,πρέπει να είναι ανάλογη με τη σοβαρότητα του διαπραχθέντος πταίσματος, σύμφωνα με τον Κανονισμό Υπηρεσιακής Κατάστασης.¹³⁵

Σε άλλη περίπτωση¹³⁶ ακύρωσε την απόφαση της Διοίκησης, επειδή δεν ήταν απολύτως σαφές, το ποιος την εξέδωσε και με ποια σχετική εξουσιοδότηση, καθώς θα πρέπει να είναι ξεκάθαρη και να δημοσιεύεται η κατανομή των αρμοδιοτήτων ενός Κοινοτικού Οργανισμού, ή ενός Θεσμικού Οργάνου.

¹³² F-115/05 Vienne κ.λ.π κατά Κοινοβουλίου και F-3/06 Frankin κατά Επιτροπής

¹³³ F-84/05 Neirinck κατά Επιτροπής

¹³⁴ F-21/06 Da Silva κατά Επιτροπής

¹³⁵ F-40/05 Andreassen κατά Επιτροπής

¹³⁶ F-89/07 Kuchta κατά ΕΚΤ

Σχετικά με την επιδίκαση των δικαστικών εξόδων, το Δικαστήριο εφαρμόζοντας τις διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας, για λόγους επιείκειας έκρινε,¹³⁷ ότι η ηττηθείσα, έπρεπε να καταδικαστεί πέρα από τα δικά της έξοδα και στο ήμισυ των εξόδων της καθής.

Σχετικά με την ερμηνεία του Κοινοτικού Δικαίου, το Δικαστήριο έκρινε ότι πρέπει να αναζητά την ερμηνεία τη σύμφωνη με το πρωτογενές δίκαιο και την περισσότερο συνεπή με το νομικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται.¹³⁸

Η έλλειψη νομιμότητας ακυρωθείσας πράξης, δεν μπορεί να καλυφτεί αναδρομικά, με έκδοση πράξης με αναδρομική ισχύ. Η αναδρομικότητα, δεν είναι σύμφωνη με την Αρχή Ασφαλείας του Δικαίου, παρά σε εξαιρετικές περιπτώσεις¹³⁹.

Το Δικαστήριο, επιλαμβανόμενο ομάδας τριών προσφυγών¹⁴⁰, με τις οποίες οι προσφεύγοντες αμφισβητούσαν τις αποφάσεις απόρριψης της υποψηφιότητάς τους, για τη θέση του προϊσταμένου της αντιπροσωπείας της Επιτροπής στην Αθήνα, αποδέχτηκε το λόγο ακύρωσης (αρ.37 εδάφιο α, στοιχείο α, Δεύτερη περίπτωση ΚΥΚ). Και αυτό διότι έκρινε, ότι δε δικαιολογούσε το διορισμό υπαλλήλου απευθείας από τον Επίτροπο, λόγω του πολιτικού και ευαίσθητου χαρακτήρα του καθήκοντος, διότι έτσι μια τέτοια ερμηνεία του άρθρου 37 θα επέτρεπε την απόσπαση όλων των υπαλλήλων που ασκούν πολιτικά και ευαίσθητα καθήκοντα, αλλά όμως ανήκουν στα ανώτερα στελέχη, και θα θίγονταν η δομή της Ευρωπαϊκής Δημόσιας Διοίκησης. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, διέταξε την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης της Επιτροπής, με την οποία απέλυε υπάλληλο εξ αιτίας της μη ομαλής ψυχικής της υγείας.¹⁴¹ Το Δικαστήριο έκρινε ότι η υπάλληλος δε διέθετε τους απαραίτητους πόρους για να ζήσει και ότι η Επιτροπή δεν άσκησε το καθήκον της Αρωγής. Έτσι προστατεύοντας τις υπηρεσίες του Κοινοβουλίου, έθεσε σε άδεια την υπάλληλο.

¹³⁷ F-6/08 Blais κατά ΕΚΤ

¹³⁸ F-69/07 και F-60/08.

¹³⁹ F-27/08, Simoes Dos Santos κατά ΓΕΕΑ

¹⁴⁰ F-128/07, Μενιδιάτης κατά Επιτροπής, F-143/07, Γιαννούσης κατά Επιτροπής, και F-129/07, Κρεμλής κατά Επιτροπής

¹⁴¹ F-92/09 R, U κατά Κοινοβουλίου

Σε μια άλλη υπόθεση¹⁴² ενώπιον του ΔΕΕ αυτή τη φορά, επιβεβαιώθηκε η θέση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης στο σύστημα απονομής δικαιοσύνης εντός ΕΕ, καθώς το πρώτο, αρνήθηκε να εκδώσει αναίρεση για ένα ουσιώδες ζήτημα που αφορούσε εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης και θεωρήθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα, ότι το ΓΔΕΕ είχε παρεκκλίνει από τη νομολογία του. Το δικαστήριο θεώρησε ότι ο ρόλος του δεν ήταν να μπαίνει στην ουσία, δείχνοντας εμπιστοσύνη στα δυο κατώτερα του δικαστήρια.¹⁴³

Γενικές Παρατηρήσεις

Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης, ως ένας ειδικευμένος δικαιοδοτικός μηχανισμός στον τομέα του Ευρωπαϊκού Διοικητικού Δικαίου, από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του, πέτυχε το στόχο του Ενωσιακού νομοθέτη.

Αποτελεί τμήμα απονομής της Δικαιοσύνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κυρίως όσον αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή του Υπαλληλικού Δικαίου της Ε.Ε. συνδυάζοντας τους κανόνες του Διοικητικού Δικαίου των κρατών –μελών και του Κοινοτικού Δικαίου. Είναι ένας κλάδος που συνεχώς εξελίσσεται, διατηρώντας μια ισορροπία ανάμεσα στους δυο αυτούς τομείς, δηλαδή τις εθνικές νομοθεσίες και τους νόμους της Ένωσης. Κάθε μεταρρύθμιση που είναι αποτέλεσμα των διακυβερνητικών διαβουλεύσεων και συμβιβασμός μεταξύ των κυρίαρχων δικαϊκών σχολών της Ευρώπης και διαφυλάσσει την εκπροσώπηση των σχολών αυτών, είναι αποδεκτή.

Οι ρυθμίσεις που επέφερε και έγιναν αποδεκτές, είναι ότι εγκαταλείφτηκε η αρχή του ενός δικαστή ανά κράτος-μέλος που ισχύει ακόμα για το Δικαστήριο ΔΕΕ και το Γενικό Δικαστήριο και υπόσχεται σημαντικές αλλαγές στο θεσμικό

¹⁴² C-17/11 RX, *Petrilli κατά Επιτροπής*

¹⁴³ The European Union Civil Service Tribunal, A three-tier structure Waltraud Hakenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

οικοδόμημα, με την επιφύλαξη όμως ότι η διαδικασία επιλογής δε θα αποκλείει την εκπροσώπηση νεότερων και μικρότερων κρατών-μελών κι ότι θα είναι εξασφαλισμένη η αρχή της αμεροληψίας στις δικαστικές κρίσεις. Μια άλλη καινοτομία που εισάγεται, είναι ο φιλικός διακανονισμός, που φαίνεται ότι έχει σημειώσει επιτυχία, καθώς πρόκειται για μια προσπάθεια επίλυσης των διαφορών μεταξύ υπαλλήλων και Διοίκησης της Ένωσης, πιο ανθρώπινη.

Η ρύθμιση σχετικά με τα δικαστικά έξοδα φαίνεται ότι αποτρέπει πολλούς υπαλλήλους να προσφεύγουν στη Δικαιοσύνη. Οι αλλαγές που επήλθαν λόγω της θέσπισης του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, δεν άφησαν ανεπηρέαστο το Γενικό Δικαστήριο, καθώς δεν αποτελεί πλέον ένα Δικαστήριο πρώτου βαθμού, αλλά αναίρετικό των υποθέσεων του Δικαστηρίου ΔΔ. Η κύρια αρμοδιότητά του επίσης, είναι να διαφυλάττει τη συνοχή του Δικαίου της Ένωσης.

Το ισχύον υπαλληλικό δίκαιο της Ένωσης, διαμορφώθηκε από τις αποφάσεις του Πρωτοδικείου. Το άρθρο 225 ΣυνθΕΚ, αφήνει περιθώρια νομοθετικής παρέμβασης με την ίδρυση και άλλων εξειδικευμένων δικαιοδοτικών οργάνων στο μέλλον, όπως για παράδειγμα ξεχωριστό Δικαστήριο για υποθέσεις σχετικές με την παραβίαση κανόνων ανταγωνισμού. Οι εξελίξεις στην κοινωνία, οδηγούν στην αλλαγή της νομολογίας του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης και αυτό συμβάλλει κατά πολύ στη βελτίωση της ποιότητας, στην απονομή της Δικαιοσύνης και στην αύξηση της εμπιστοσύνης των διαδίκων στο δικαιοδοτικό σύστημα της Ένωσης.

Υπάρχει όμως ο κίνδυνος, παρά τη θετική συμβολή του στην απονομή της Δικαιοσύνης, να απειληθεί η συνοχή της νομολογίας με την ίδρυση πολύ εξειδικευμένων δικαστηρίων. Για να αποφευχθεί κάτι τέτοιο θα πρέπει να θεσπίζονται με παρόμοιους κανόνες, ως προς τη σύσταση και τη λειτουργία τους, ώστε να βοηθούν στον εξυγχρονισμό του Ευρωπαϊκού Δικαιοδοτικού συστήματος. Η ίδρυση του νέου Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης, όχι μόνο συμβάλλει στον εξυγχρονισμό της νομολογίας, αλλά χάρη στη μελέτη των υποθέσεων, την επιχειρηματολογία των δικαστών με βάση την ερμηνεία και εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, διαμορφώνουν και αναπτύσσουν νέες Γενικές Αρχές, ώστε να εμπλουτίζεται η νομολογία. Οι κανόνες Διοικητικού

Δικαίου και οι Γενικές Αρχές όπως έχουν διαμορφωθεί μέχρι σήμερα , είναι αποτέλεσμα συμβιβασμού μεταξύ των νομικών σχολών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι Αρχές που αντλούνται από τις εθνικές νομοθεσίες και εντάσσονται στη νομολογία των Δικαστηρίων της Ένωσης, μπορεί να οδηγήσουν στη σύγκλιση των Εθνικών Διοικητικών Δικαίων, σε ένα κοινό Ευρωπαϊκό Διοικητικό Δίκαιο.

Το έργο του Διοικητικού Δικαστηρίου του Συμβουλίου της Ευρώπης

Οι υποθέσεις με τις οποίες ασχολείται το δικαστήριο, είναι τυπικά ζητήματα διεθνών δημοσιοϋπαλληλικών σχέσεων. Καλείται το δικαστήριο να διευκρινίσει διαφορές σχετικά με εργασιακά ζητήματα ,όπως πρόσληψη, τέλος δοκιμαστικής περιόδου, απόλυση, προσωρινά συμβόλαια, ερωτήσεις καριέρας, μεταγραφές προαγωγές και πρόωρη συνταξιοδότηση, πειθαρχικά και οικονομικά ζητήματα, όπως αποδοχές και εάν υπάρχει δικαίωμα σε διάφορα επιδόματα.

Πρόσφατα, έχει επιληφθεί και νέων ζητημάτων που αναφέρονται στην ψυχολογική παρενόχληση¹⁴⁴ και την πληρωμή οικογενειακού επιδόματος σε ζευγάρια του ίδιου φύλου, σε μία επισήμως αναγνωρισμένη συμβίωση¹⁴⁵.

Το δικαστήριο είχε επίσης αντιμετωπίσει πολλά ζητήματα με τα προσωρινά συμβόλαια, τη διαδικασία μονιμοποίησης και τα δικαιώματα κατά την παύση των προσωρινών συμβολαίων, όπου η νομολογία είναι αναλυτική λόγω της αύξησης του προσωρινού προσωπικού, χάρη στη μεγέθυνση του Συμβουλίου τα τελευταία χρόνια.

Άλλα θέματα επίσης ήταν σχετικά με τη διαδικασία προαγωγής¹⁴⁶, τη συνταξιοδότηση του Γραμματέα του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων

¹⁴⁴ vo 281/2001 Parienti

¹⁴⁵ vo. 321/2003, Nyctelius

¹⁴⁶ vo 173/1993, Lervik

Δικαιωμάτων¹⁴⁷ και τα δικαιώματα που γίνονται απαιτητά από το μόνιμο προσωπικό, που ζητούσαν να βγουν πρόωρα στη σύνταξη.

Σε ό,τι αφορά τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου, αυτή εκτείνεται στο να εκδικάσει προσφυγές ενάντια σε ατομικά μέτρα που λαμβάνονται από τη Γενική Γραμματεία, και στο να εφαρμόζει τις αποφάσεις της Επιτροπής των Υπουργών σε ζητήματα αμοιβής.¹⁴⁸

Άλλες αρχές σχετίζονται με την αρμοδιότητα του δικαστηρίου να καθορίσει τον τρόπο με τον οποίο η Γενική Γραμματεία ασκεί διακριτικά τις εξουσίες της. Σε θέματα προαγωγής το δικαστήριο είναι αρμόδιο να ακυρώσει απόφαση της Γεν. Γραμματείας, μόνο αν αυτή είναι λανθασμένη.

Όσον αφορά τη δικαιοδοσία του δικαστηρίου τη σχετική με την εκτέλεση των αποφάσεων, σημαντικές είναι οι ερμηνευτικές αποφάσεις του Δικαστηρίου που εκδόθηκαν σχετικά με την εκτέλεση προηγούμενων αποφάσεων του¹⁴⁹ σε ζητήματα εκτέλεσης αποφάσεων σε χρηματικές διαφορές. Όλα αυτά μέχρι το 1981, οπότε και αναγνωρίστηκε η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου σε όλα τα ζητήματα αυτού του είδους.

Στη νομολογία του το δικαστήριο έχει αναφερθεί όχι μόνο στην ερμηνεία κανόνων για τη Συνθήκη της Βιέννης, για το νόμο των Συνθηκών, αλλά και για δικαιώματα που έχουν καθιερωθεί από την Ευρωπαϊκή Συνθήκη, για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και τις θεμελιώδεις ελευθερίες κατά τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη. Η Συνθήκη των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναφέρεται σε πολιτικά και πολιτειακά δικαιώματα και ο Ευρωπαϊκός κοινωνικός Χάρτης σε οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα. Οι προσφεύγοντες συχνά τα επικαλούνται.

¹⁴⁷ No 191/1994 Eissen

¹⁴⁸ http://www.coe.int/T/AdministrativeTribunal/Source/Article_Tribunal_en.pdf > « The Administrative Tribunal of the Council of Europe » By Sergio Sansotta

¹⁴⁹ No. 10/1973 Artzet

Συμπεράσματα επί του Δικαστηρίου

Το Διοικητικό Δικαστήριο του Συμβουλίου της Ευρώπης, που έχει εκδώσει μέχρι σήμερα πάνω από ενενήντα τέσσερις αποφάσεις, κατέχει σημαίνουσα θέση ανάμεσα στους δικαιοδοτικούς μηχανισμούς των Περιφερειακών Οργανισμών. Σημαντική είναι, το δίχως άλλο, η συμβολή του προέδρου του, καθηγητή Χ. Ροζάκη.

Το Δικαστήριο φαίνεται να καταφέρνει να φέρει εις πέρας το νευραλγικό του ρόλο εντός του Συμβουλίου της Ευρώπης, αυτού του τεράστιου Περιφερειακού οργανισμού των 47 κρατών, έχοντας μέχρι στιγμής ασχοληθεί με μια ευρεία θεματολογία νομικών ζητημάτων που προκύπτουν κατά την εργασία των διεθνών δημόσιων υπαλλήλων.

Επίλογος

Οι προοπτικές του Διεθνούς Διοικητικού Δικαίου, εξαρτώνται κατά μία άποψη από τη σημασία που δίνει ο κόσμος στους διεθνείς οργανισμούς και την ανεξαρτησία των υπαλλήλων τους.¹⁵⁰

Αυτοί ως γνωστόν, εργάζονται για τη διασφάλιση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, με την παράλληλη τόνωση της ανάπτυξης και της διεθνούς συνεργασίας.

Η στάση των κυβερνήσεων έναντι των διεθνών οργανισμών όμως, φαίνεται πως οπωσδήποτε πρέπει να αλλάξει, ως μέσον για την εξασφάλιση της ειρήνης, της ασφάλειας, της ανάπτυξης και της συνεργασίας, και πρέπει να γίνει μια διαφορετική προσέγγιση του θέματος της ανεξαρτησίας των δημοσίων υπαλλήλων. .

Υπάρχει οπωσδήποτε μια ανησυχία σχετικά με τις διοικητικές δομές των διεθνών οργανισμών. Τα οικονομικά τους κόστη και τα βάρη διατήρησης ενός μεγάλου δημοσιοϋπαλληλικού σώματος, βρίσκονται ανάμεσα στα άλλα θέματα, που τους απασχολούν. Η ανησυχία αυτή, είναι βάσιμη, μιας και δεν αντιμετωπίζονται οι οργανισμοί πλέον, ως πανάκεια και ως μέσον επίλυσης των διεθνών προβλημάτων, καθώς είναι φανερό και η αδυναμία τους να εξοικονομήσουν και στον τομέα των διοικητικών εξόδων.

Φαντάζει δε πολύ δύσκολο, να λειτουργήσουν οι διεθνείς οργανισμοί ως ένα όχημα ανάπτυξης και προόδου σε έναν πολυπολιτισμικό κόσμο συμβαδίζοντας με την έννοια του εθνικού κράτους.

¹⁵⁰ The Future of International Administrative Law C. F. Amerasinghe-The International and Comparative Law Quarterly, Vol. 45, No. 4 (Oct., 1996)

Είναι αναγκαίο να γίνει μια επαναξιολόγηση των στόχων και να ενδυναμωθεί περισσότερο και να αναζωογονηθεί το διεθνές δημοσιοϋπαλληλικό δίκαιο και η πρακτική εφαρμογή του.

Πρέπει σαφώς να αξιολογηθούν και οι προοπτικές του διεθνούς διοικητικού δικαίου. Όσον αφορά τους διεθνείς δημοσίους υπαλλήλους, πρόκειται για ένα σκληροπυρηνικό σώμα μόνιμων ή κανονικών μελών προσωπικού των δημοσίων οργανισμών, στο οποίο επαφίεται η διατήρηση της ανεξαρτησίας, της συνέχειας και των αξιών των δημοσίων οργανισμών. Το σώμα αυτό επικουρείται από ένα σημαντικό αριθμό άλλων μελών προσωπικού, όπως π.χ σύμβουλοι.

Το διεθνές διοικητικό δίκαιο έχει εξελιχθεί σημαντικά τα τελευταία 95 χρόνια από το 1920, όταν αναγνωρίστηκε κατ' αρχήν με την ίδρυση του διοικητικού δικαστηρίου της Κοινωνίας των Εθνών, ως ένα βιώσιμο σύστημα νόμου το οποίο διέπει τις σχέσεις των οργανισμών και του προσωπικού τους. Έχει εξελιχθεί μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, με τη δημιουργία πολλών διεθνών οργανισμών.

Οι οργανισμοί είτε είχαν δικά τους δικαστήρια για την επίλυση των διαφορών τους με το προσωπικό τους, είτε κατέφευγαν σε δικαστήρια άλλων οργανισμών για να επιλύσουν αυτές τις διαφορές.

Δεν υπήρχε μόνο ένα δικαστήριο για την επίλυση των διαφορών αυτών και δε θα μπορούσε εξάλλου μόνο ένα δικαστήριο να επιλύει τις διαφορές όλων των οργανισμών, και αυτό λόγω της πολυπλοκότητας των οργανισμών. Τα δικαστήρια των οργανισμών, τα οποία με επιτυχία αντιμετωπίζουν τις διαφορές μεταξύ των οργανισμών και των υπαλλήλων τους, ποτέ δεν αγνοήθηκαν για τις κρίσεις και τις αποφάσεις τους, για την έκδοση των οποίων εφαρμόζουν το διεθνές διοικητικό δίκαιο.

Οι αποφάσεις των δικαστηρίων αυτών έχουν συμβάλλει με τη δημοσίευσή τους, στο βαθμό που γίνεται αυτό, στην ανάπτυξη ενιαίων αρχών του διεθνούς διοικητικού δικαίου. Το διεθνές διοικητικό δίκαιο, είναι το αποτέλεσμα της εργασίας των διοικητικών δικαστηρίων των διεθνών οργανισμών, με την πολυμορφία και την ιδιαιτερότητα των κανόνων και κανονισμών του καθενός απ' αυτούς.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται, στη δημοσιοποίηση των κρίσεων των δικαστηρίων των ηγετικών παγκόσμιων οργανισμών, όπως των Ηνωμένων Εθνών, της Παγκόσμιας Τράπεζας, της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και μερικών άλλων, όπως του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Καθώς το Διεθνές Διοικητικό Δίκαιο είναι μέρος του δικαίου του κάθε οργανισμού, γενικά αγκαλιάζει τα νομικά συστήματα όλων των οργανισμών, με τη δημοσιοποίηση της εργασίας ακόμη και λίγων οργανισμών.

Η ιδέα της ενοποίησης των διεθνών διοικητικών δικαστηρίων, δεν είχε ουσιαστικό αποτέλεσμα. Παρ' ότι φαίνεται σωστό, να ενοποιηθούν τα διοικητικά δικαστήρια οργανισμών που εντάσσονται μέσα σε ένα ευρύτερο σύστημα, όπως οι οργανισμοί των Ηνωμένων Εθνών, ωστόσο δεν υλοποιήθηκε η ενοποίηση, ούτε του ΔΔ της ΔΟΕ και του UNAT, που φαινόταν πραγματοποιήσιμη.

Η ιδέα της ενοποίησης δεν έγινε αποδεκτή για να πραγματοποιηθεί ακόμα και μέσα στο σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, όπου υπάρχουν τέσσερα διαφορετικά Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια. Τα ΔΔ που ιδρύθηκαν από την Παγκόσμια Τράπεζα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, δεν μπορούν να ενοποιηθούν με άλλο ΔΔ. Οι λόγοι που κρύβονται πίσω από την αδυναμία της ενοποίησης, είναι ο διοικητικός και οικονομικός έλεγχος και ο φόβος ότι, εάν ένα ΔΔ έχει στενή σχέση με έναν οργανισμό, δε θα κρίνει αντικειμενικά και αμερόληπτα.

151

Υπάρχει επίσης η υπόνοια ότι η αύξηση του φόρτου εργασίας θα επηρεάσει την ποιότητα της δικαιοδοσίας και της Δικαιοσύνης γενικότερα. Ένα άλλο εμπόδιο επίσης για την ενοποίηση είναι ο έλεγχος στη διαδικασία διορισμού των δικαστών.

Όμως και τα απαιτούμενα προσόντα των δικαστών διχάζουν. Η Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ απαιτούν οι δικαστές να έχουν πολύ υψηλά προσόντα, ενώ τα Ηνωμένα Έθνη δεν έθεταν μέχρι πρόσφατα τέτοια προαπαιτούμενα και

¹⁵¹ The Future of International Administrative Law C. F. Amerasinghe-The International and Comparative Law Quarterly, Vol. 45, No. 4 (Oct., 1996)

σε λίγες περιπτώσεις , η Γενική Γραμματεία διόριζε στο παλαιό UNAT άτομα με σημαντικό και σχετικό νομικό υπόβαθρο.

Στην πραγματικότητα, το μεγαλύτερο εμπόδιο για την ενοποίηση είναι η απώλεια ελέγχου του ενός από τα δύο δικαστήρια, έναντι του άλλου ,σε σχέση με το διορισμό των δικαστών και τη διοίκηση του δικαστηρίου. Όσον αφορά τη μείωση των εξόδων ως ένα κίνητρο για την ενοποίηση, αυτή δε θα πρέπει να προβάλλεται, διότι δεν πρόκειται να υπάρξει, λόγω του φόρτου εργασίας από την ενοποίηση. Εφόσον είναι αδύνατη η ενοποίηση μέσα στο σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, πολύ περισσότερο είναι αδύνατη εκτός του συστήματος αυτού.

Πρόδηλο εμπόδιο επίσης ,αποτελεί η έκδοση αντιφατικών αποφάσεων, από διάφορα δικαστήρια για ζητήματα που αφορούσαν το κοινό σύστημα. Εκτός από τους παραπάνω αυτούς λόγους που αναφέρθηκαν για την εναντίωση στην ενοποίηση των δικαστηρίων,η διαφορά τους έγκειται στο γεγονός ότι κάθε διεθνής οργανισμός, έχει δικά του όργανα, δικά του μέλη, δικιά του δομή και λειτουργία, καθώς επίσης και δική του νομική υπόσταση και πολιτική προσωπικού, και σημαντικά προαπαιτούμενα για την ύπαρξη κοινού δικαίου των διεθνών οργανισμών.

Δεν είναι όμως μόνο η διαφορετικότητα που αντιστρατεύεται την ενοποίηση, αλλά και η πολιτικοποίηση της διαδικασίας και η έλλειψη σεβασμού στην ακεραιότητα και την ανεξαρτησία του συστήματος.

Γενικότερα, θα λέγαμε πως δεν είναι σωστό να αλλάξει ένα αποδοτικό και αποτελεσματικό δικαιοδοτικό σύστημα, μόνο για λόγους οικονομίας.

Είναι πιθανό να συνεχίσει να απειλείται η ανεξαρτησία και η δικαιοδοτική ακεραιότητα στο μέλλον και το σύστημα θα πρέπει να υπερασπιστεί τον εαυτό του με αξιόλογες κρίσεις. Οι συγκρούσεις συμφερόντων στους οργανισμούς είναι εμφανείς και ιδιαίτερα στα Ηνωμένα Έθνη.Στο πλαίσιο του διεθνούς διοικητικού δικαίου είναι πολύ λεπτή η διάκριση του τι είναι δίκαιο και τι όχι. Μία ασφαλής πρακτική για τη λειτουργία του διεθνούς διοικητικού δικαστηρίου είναι η απεμπλοκή της πολιτικής από το διορισμό των δικαστών και των Γραμματειών. Η ανεξαρτησία των Γραμματειών εξασφαλίζει την ακεραιότητα

και την αντικειμενικότητα στις κρίσεις και είναι πιθανό να αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση.

Τα Διεθνή Διοικητικά Δικαστήρια, είναι διεθνή δικαστήρια περιορισμένης δικαιοδοσίας και όχι γενικής δικαιοδοσίας. Αυτή τους δόθηκε από τα καταστατικά τους, τα οποία υιοθέτησαν οι αντίστοιχοι οργανισμοί όπου ανήκουν. Στα πλαίσια αυτής, οφείλουν να κάνουν όσο το δυνατόν καλύτερα το καθήκον που τους έχει ανατεθεί, να εγγυώνται εν ολίγοις την εύρυθμη λειτουργία των Διεθνών Οργανισμών.

Τα θετικά βήματα που πολλαπλασιάζονται τα τελευταία χρόνια δίνουν υποσχέσεις για το μέλλον των θεσμών αυτών και του Διεθνούς Διοικητικού Δικαίου γενικότερα. Κορωνίδα των θετικών μηνυμάτων που λαμβάνει η Διεθνής Κοινότητα, υπήρξε σίγουρα η πρόσφατη μεταρρύθμιση εντός των Η.Ε. Η δυναμική της αλλαγής ωστόσο, εντοπίζεται και πιο πριν με σημαντικούς σταθμούς πχ την ίδρυση του Δικαστηρίου της Παγκόσμιας Τράπεζας, σε επίπεδο συστήματος Ηνωμένων Εθνών, ή την ίδρυση του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ε.Ε., σε επίπεδο περιφερειακών οργανισμών.

Η «αιώνια» μάχη της εθνικής κυριαρχίας έναντι της ανεξαρτησίας και της αμεροληψίας των Διεθνών Οργανισμών, είναι θα λέγαμε ένα ευρύτερο πλαίσιο, εντός του οποίου ο Δικαστής των Δικαστηρίων αυτών, θα πρέπει να αντιλαμβάνεται κάθε φορά τον εαυτό του. Η Δικαιοσύνη, όπως είναι γνωστό αποτελεί το συνθετικό ιστό των οργανωμένων ανθρωπίνων κοινωνιών από την αρχή της ιστορίας, και οπωσδήποτε, δέον είναι να εξασφαλιστεί ότι θα συνεχίσει να βρίσκει εφαρμογή σε κάθε πτυχή του παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος της εποχής μας.

Βιβλιογραφία

Διεθνής Δικαιοσύνη- Στ Περράκης,Μ.Ντ Μαρούδα, Εκδόσεις Σάκκουλα Αθήνα-Θεσσαλονίκη,2014

Ιωάννης Δ. Ληξουριώτης, Διεθνές Εργατικό Δίκαιο- Διεθνής Οργάνωση Εργασίας και Θεμελιώδη Εργασιακά Δικαιώματα. Η εφαρμογή των κανόνων Διεθνούς Εργατικού Δικαίου από την Ελλάδα.-Νομική Βιβλιοθήκη, 2005.

Το Δικαστήριο Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης- Ν.Ξανθούλης, Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου (2011) Τομ. 31 Τευχ.3

H. Kraemer, The European Union Civil Service Tribunal: A new community Court examined after four years of operation, Common Market Law Review, 2009

A. Capic, European Union Civil Service Tribunal – A coherent part of the Communities courts system, European Law Reporter, 3/2005

S. Battini, Political Fragmentation and Administrative Integration: the Role of the International Civil Service, *in* Esperia Publication LTD, London (Ed.), United Nations Administrative Tribunal Conference,International Administrative Tribunals in a Changing World (2007)

The Internal Dispute Resolution Regime of the United Nations- Rishi Gulati, Leiden University 2010

The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

- The De Merode Decision, and its influence upon international administrative law, Robert A. Gorman- The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012
- The new united Nations System of Administration of Justice-Maritza Struyvenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012
- Reflection of the Internal Judicial Systems of International Organisations, C.F Amerasinghe The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

- The European Union Civil Service Tribunal, A three-tier structure Waltraud Hakenberg- - The Development and Effectiveness of International Administrative Law- Olufemi Elias, Leiden Boston 2012

Legitimacy and accountability in global regulatory Governance: The emerging Global Administrative Law and the Design and Operation of Administrative Tribunals of International Organizations Benedict Kingsbury/ Richard B. Stewart (<http://www.iilj.org>)

Effects of Award of Compensation made by the United Nations Administrative Tribunal, Advisory Opinion, 1954 ICJ Reports 5

«Judgments of the Administrative Tribunal of the ILO upon Complaints Made against Unesco of 23 Oct 1956», ICJ Reports, 1956, 77

The Administrative Tribunal of the International Labour Organization (ILOAT), the International Court of Justice (ICJ) and the Right of Access to Justice of International Organizations – Daniele Gallo, LUISS University Press 2014 Rome

«Opinion prepared by Dr. Ian Seiderman- Does the ILO Administrative Tribunal meet the standards of an independent and impartial judiciary?»

<http://www.ilo.org/public/english/staffun/info/iloat/seiderman.htm>

B. Vesterdorf, The Community court system ten years from now and beyond: challenges and possibilities, European Law Review, 2003

« The Administrative Tribunal of the Council of Europe» By Sergio Sansotta

http://www.coe.int/T/AdministrativeTribunal/Source/Article_Tribunal_en.pdf

The Future of International Administrative Law C. F. Amerasinghe-The International and Comparative Law Quarterly, Vol. 45, No. 4 (Oct., 1996)

Νομικά Κείμενα

H.E

Χάρτης των Ηνωμένων Εθνών

Information Circular ST/IC/2004/4 dated 23 January 2004

Secretary-General's Bulletin ST/SGB/2009/7 - 21 October 2009 (the 'Staff Regulations' and the 'Provisional Staff Rules')

«Report of the Redesign Panel on the United Nations system of administration of justice» GA 61/205 28 Jul 06

GA Res 55/159 12 Dec 2000

Res 557 της 8 Νοεμβρίου 1955

Administrative Instruction ST/AI/371 dated 2 August 1991

E.E

ΣυνθΕΚ

ΣυνθΑΕΕ

«The Due Report»- January 2000 (http://ec.europa.eu/dgs/legal_service/pdf/due_en.pdf)

Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης (2007)

Καταστατικά

Καταστατικό παλαιού Διοικητικού Δικαστηρίου United Nations Administrative Tribunal

Καταστατικό Διοικητικού Πρωτοδικείου United Nations Dispute Tribunal

Καταστατικού του Δικαστηρίου της ΔΟΕ

Καταστατικού Δικαστηρίου της Παγκόσμιας Τράπεζας

Καταστατικό Δικαστηρίου ΔΝΤ

Παράρτημα του Οργανισμού του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης

Κανονισμός Διαδικασίας Δικαστηρίου ΔΔ

Υποθέσεις

Δικαστήρια εντός Συστήματος Η.Ε

Adrian vs Secretary General of the United Nations, UNDT 2009/053 (22 Oct 2009).

Bertucci v. S.G, UNDT Order No. 40 (3 March 2010)

Wasserstorm vs S.G UNDT order No.19 (23 Apr 2010)

Kasmani vs S.G UNDT order No. 75 (07 May 2010)

Luvai v. Secretary-General of the United Nations, UNDT/2009/074 (16 November 2009

Andronov, UNAT judgment No. 1157 [2004] at V

Liyanarachchige No 087 UNAT 2010

«Mrs Ana Teresa Saez García v. International Fund for Agricultural Development (IFAD) affair» No. 2867 ILOAT,

Διοικητικά Δικαστήρια ΕΕ

C-179/09 RX II M V EMEA

F-44/06 και F-94/06 C και F κατά Επιτροπής

F-125/05 Τσαρνάβας κατά Επιτροπής

F-23/05 Giraudy κατά Επιτροπής

F-115/05 Vienne κ.λ.π κατά Κοινοβουλίου

F-3/06 Frankin κατά Επιτροπής

F-84/05 Neirinck κατά Επιτροπής

F-21/06 Da Silva κατά Επιτροπής

F-40/05 Andreassen κατά Επιτροπής

F-89/07 Kuchta κατά ΕΚΤ

F-6/08 Blais κατά ΕΚΤ

F-69/07

F-60/08

F-27/08, Simoes Dos Santos κατά ΓΕΕΑ

F-128/07, Μενιδιάτης κατά Επιτροπής

F-143/07, Γιαννούσης κατά Επιτροπής

F-129/07, Κρεμλής κατά Επιτροπής

F-92/09 R, U κατά Κοινοβουλίου

C-17/11 RX, Petrilli κατά Επιτροπής

Δικαστήριο Συμβουλίου της Ευρώπης

Staff Committee of the Council of Europe (VI)

252 και 253/1999 (Taner and Claire Beygo)

vo 212/1995 Buillon

vo 225 Staff Committee

vo 224 X v Sec General, προσφυγές vo 216, 218, 222/1996

vo 254 και 257 Hornecker

vo 281/2001 Parienti

vo. 321/2003, Nyctelius

vo 173/1993, Lervik

vo 191/1994 Eissen

No. 10/1973 Artzet

Ιστοσελίδες

<http://www.un.org/en/oaj/unjs/stepbystep.shtml>

<http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/IndependenceJudiciary>, «Basic Principles on the Independence of the Judiciary»

<http://curia.europa.eu>

http://curia.europa.eu/jcms/jcms/T5_5230

http://ec.europa.eu/civil_service >Staff Regulations

<http://curia.europa.eu/el/content/juris/index.htm> (Συλλογή Νομολογίας του ΔΔ)

http://www.coe.int/T/AdministrativeTribunal/TACE_judges_en.asp

Διαδικτυακός Κατάλογος των Κυριότερων Διεθνών Διοικητικών Δικαστηρίων

United Nations Dispute Tribunal

Homepage: <http://www.un.org/en/oaj/dispute>

Case-law Database: <http://www.un.org/en/oaj/dispute/judgments.shtml>

United Nations Appeals Tribunal

Homepage: <http://www.un.org/en/oaj/appeals/>

Case-law Database: <http://www.un.org/en/oaj/appeals>

International Labour Organisation Administrative Tribunal

Homepage : <http://www.ilo.org/public/english/tribunal/index.htm>

Case-law database: <http://www.ilo.org/dyn/triblex/triblexmain.bySession>

United Nations Administrative Tribunal

Homepage : http://untreaty.un.org/unat/main_page.htm

Judgments : <http://untreaty.un.org/unat/Judgements.htm>

International Monetary Fund Administrative Tribunal

Homepage: <http://www.imf.org/external/imfat/index.htm>

World Bank Administrative Tribunal

Homepage: <http://lnweb90.worldbank.org/crn/wbt/wbtwebsite.nsf>

Case-law:

[http://lnweb90.worldbank.org/crn/wbt/wbtwebsite.nsf/\(decisionsdateweb\)?OpenView](http://lnweb90.worldbank.org/crn/wbt/wbtwebsite.nsf/(decisionsdateweb)?OpenView)

European Union

Civil Service Tribunal (and also the Court of Justice and the Court of First Instance)

Homepage and case-law: http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo1_6308/

Council of Europe Administrative Tribunal

Homepage: http://www.coe.int/T/administrativeTribunal/default_en.asp

European Bank for Reconstruction and Development

Homepage and case-law:

<http://www.ebrd.com/pages/about/principles/corporate/management.shtml#admin>

Administrative Tribunal of the Organisation of American States

Homepage: <http://www.oas.org/tribadm/tribadeng.htm>

Site in Spanish: http://www.oas.org/tribadm/default_sp.asp

Inter-American Development Bank Administrative Tribunal

Homepage: <http://www.iadb.org/en/about-us/administrative-tribunal,6187.html>

Case-law: <http://www.iadb.org/en/about-us/judgments,1427.html>

Asian Development Bank Administrative Tribunal

Homepage: <http://www.adb.org/ADBT/default.asp>

Decisions by date: <http://www.adb.org/Documents/Reports/ADBT/date.asp>

Decisions by number: <http://www.adb.org/Documents/Reports/ADBT/number.asp>

African Development Bank Administrative Tribunal

Homepage: <http://www.afdb.org/en/about-us/structure/administrative-tribunal>